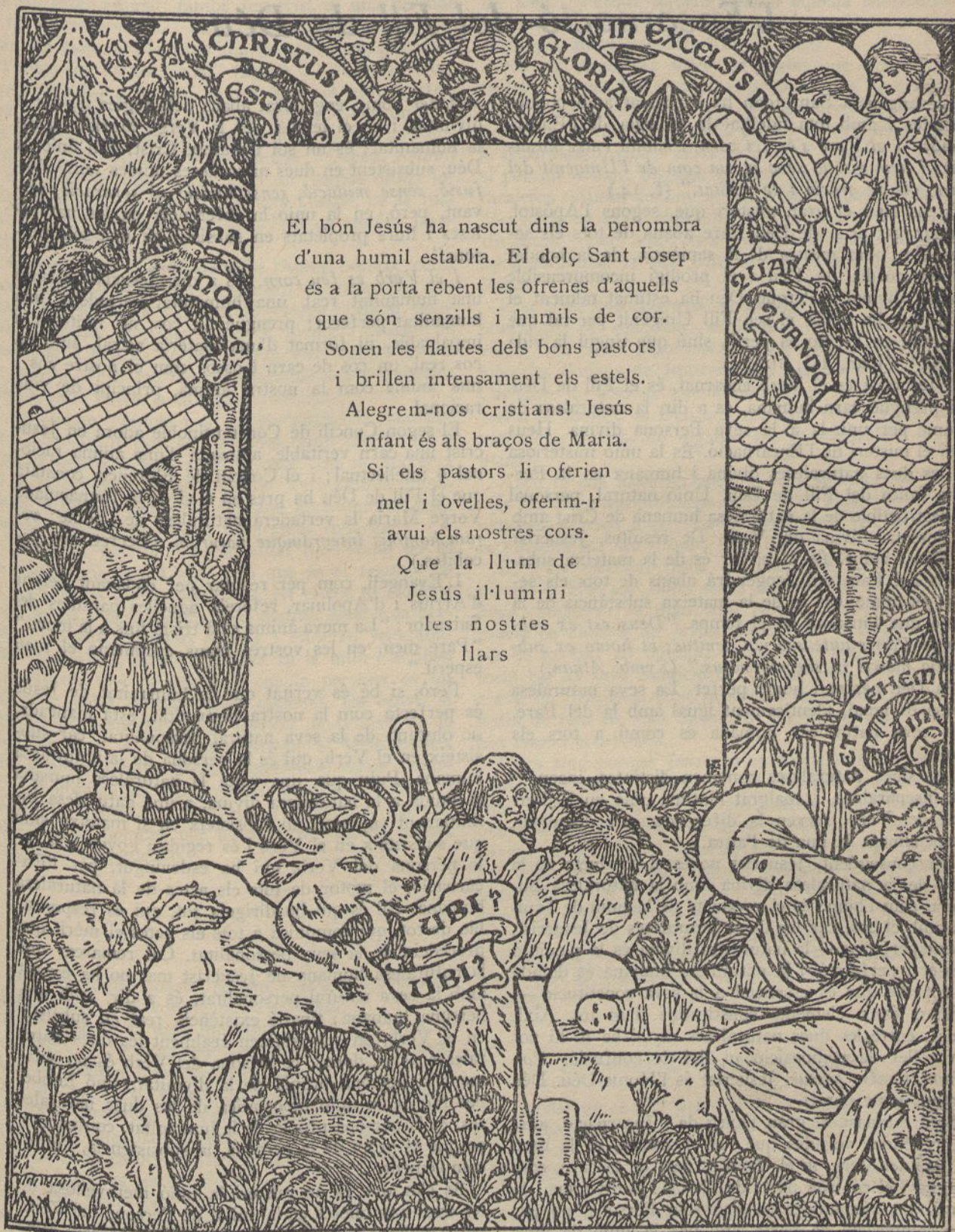

El bon Jesús ha nascut dins la penombra
d'una humil establia. El dolç Sant Josep
és a la porta rebent les ofrenes d'aquells
que són senzills i humils de cor.
Sonen les flautes dels bons pastors
i brillen intensament els estels.
Alegrem-nos cristians! Jesús
Infant és als braços de Maria.
Si els pastors li oferien
mel i ovelles, oferim-li
avui els nostres cors.
Que la llum de
Jesús il·lumini
les nostres
llars

L'Encarnació del Fill de Déu

L'evangelista Sant Joan ha expressat amb poques paraules i amb tota fidelitat la teologia de l'Encarnació: "*I el Verb s'és fet carn, i habità entre nosaltres; i hem vist la seva glòria com de l'Unigènit del Pare, ple de gràcia i de veritat.*" (I, 14.)

Heus aquí el gran misteri que, segons l'Apòstol, era amagat al si de Déu Pare abans de tots els segles. És l'obra mestra de la sapiència, de la bondat i misericòrdia de Déu i el prodigi incomprensible d'amor divinal. "Perquè Déu ha estimat talment el món, que ha donat el seu Fill Unigènit per tal que qui creu en Ell no es perdi, sinó que tingui la vida eterna." (Joan, III, 16.)

I Jesucrist és el Verb encarnat, és el Fill de Déu, qui prengué carn humana, és a dir, la naturalesa de l'home per unir-la a la seva Persona divina. Heus aquí el misteri de l'Encarnació. És la unió misteriosa de les dues naturaleses divina i humana en la Persona única del Fill de Déu. Unió natural, personal i indestructible de la naturalesa humana de Crist amb la Persona divina del Verb. De resultes, Jesucrist és Déu i home. És Déu, car és de la mateixa substància del Pare qui l'engendrà abans de tots els segles; és home, car és de la mateixa substància de la Mare que l'infantà en el temps. "*Deus est ex substantia Patris ante saecula genitus; et homo ex substantia matris in saeculo natus.*" (Symb. Athan.)

És Déu perfet i home perfet. La seva naturalesa divina és igual, idènticament igual amb la del Pare, i la seva naturalesa humana es comú a tots els homes.

Les dues naturaleses romanen distintes, inconfuses, inseparables, i, malgrat l'intima unió en la Persona del Verb, serveixen la diferència que distingeix essencialment la una de l'altra.

Per consegüent, Jesucrist no és el producte de la unió de la naturalesa divina amb la naturalesa humana, com l'home és el producte de la unió de l'ànima amb el cos, car les dues naturaleses de Jesucrist, essent perfectes — la naturalesa divina és la plenitud d'ésser i perfecció, i la naturalesa humana és dotada de tot allò que és essencial a la seva constitució —, refusen ésser elements constitutius d'un tot. Així, doncs, entre les dues naturaleses no hi ha ni hi pot haver llei de composició ni llei de confusió. *Non commixtionem passus.* Jesucrist és l'Home-Déu. Déu perfet, home perfet.

Sant Atanasi, el gran teòleg de l'Encarnació, afirma repetides vegades que "en Jesucrist, ni la carn és part del Verb, ni el Verb és part de la carn, com l'ànima i el cos són parts de l'home; la divinitat i la humanitat són unides en una sola Persona, no per una composició de parts sinó per la unió de dues naturaleses perfectes de les quals no en resulta una sola naturalesa i una sola essència". (*De Incarnatione.*)

I el Concili de Calcedònia, celebrat l'any 451, proclamà solemnement, en condemnar els errors eutiquians, que "Jesucrist és Fill de Déu, perfet en la divinitat i perfet en la humanitat, *vertader* Déu i

vertader home, engendrat abans dels segles segons la divinitat, i en el temps, per la Verge Maria, segons la humanitat; és un sol i mateix Crist, Fill únic de Déu, subsistent en dues naturaleses unides *sense confusió, sense mutació, sense divisió ni separació*, servant, però, en la unió la diferència de les naturaleses i llurs propietats en subsistir en una sola persona".

I el Verb es féu carn. És a dir, Jesucrist assumí una humanitat real, una humanitat verdadera, una humanitat perfecta; prengué un cos, no fantàstic i impalpable, ni format d'una matèria astral, sinó un cos real, un cos de carn i ossos com el nostre cos i una ànima com la nostra ànima, principi de vida racional.

El segon Concili de Constantinoble adora en Jesucrist una carn veritable, animada d'una ànima racional o intel·lectual; i el Concili de Florència constata que el Fill de Déu ha pres en el si de la Immaculada Verge Maria la verdadera naturalesa de l'home: *veram hominis integramque naturam.* (Decret. pro Jacobites.)

L'Evangeli, com per refutar per endavant l'error d'Arrius i d'Apolinar, refereix aquelles paraules del Salvador: "La meua ànima està trista fins a la mort." "Pare meu, en les vostres mans encomano el meu esperit."

Però, si bé és veritat que la humanitat de Jesús és perfecta com la nostra humanitat, està mancada, no obstant, de la seva natural personalitat, car subsisteix en el Verb, qui és la persona de la naturalesa humana. Puix que, una volta la naturalesa humana és unida a la naturalesa divina, a una naturalesa infinitament superior, no subsisteix en si mateixa sinó que subsisteix en el Verb i és regida i governada per la persona del Verb, qui ha esdevingut, per l'Encarnació, el motor de tots els actes de la naturalesa humana. Ell és qui ho dirigeix tot, qui és responsable de tot, qui comunica a tots els actes el mèrit que procedeix de la seva personalitat. Cal remarcar que la naturalesa humana de Jesucrist mai no ha existit amb la seva natural personalitat, és a dir, amb una persona humana; tingué existència real en subsistir en el Verb, on subsisteixen realment les dues naturaleses. Així, doncs, la persona del Verb és no solament la persona pròpia de la divinitat, sinó també, per raó de la unió hipostàtica de les dues naturaleses, és la persona pròpia de la humanitat, conferint-li ço que és propi de la persona, la subsistència, l'últim complement.

És clar que és un misteri la unió meravellosa de les dues naturaleses en la unitat de Persona del Verb, però, malgrat la seva incomprensibilitat, ofereix certs punts de semblança amb el misteri de la unió de l'ànima i el cos de l'home.

També la persona de l'home és una unitat composta d'esperit i matèria, i, malgrat el dualisme d'aquests elements diversos, s'és formada la perfecta unitat de la persona humana. Els Sants Pares sovint addueixen l'exemple de la unió de l'ànima i el

cos en l'home per a donar certa explicació al misteri del Verb encarnat. "Així com l'home, diu Sant Atanasi, compost d'esperit i matèria és una persona i un sol ésser animat, també Jesucrist és una persona i no dues persones." (*Lib. de Incarnatione.*) "Com l'ànima racional i la carn són un sol home, així Déu i l'home són un sol Crist." (*Symb. S. Athan.*) "Hom cerca, diu Sant Agustí, la raó d'aquest gran misteri que s'ha obrat només una sola vegada, quan un hom no pot donar-se compte d'aquest altre misteri de l'ànima unida al cos per formar l'home." (*Apud. Petav.*) I en altre lloc diu: "Així com de l'ànima unida incorporalment a la carn en resulta l'home, de la mateixa fàisó de l'home unit amb Déu en resulta Jesucrist." (*Enchirid., 36.*)

Certament que el misteri de l'home ofereix certa similitud amb el misteri del Verb encarnat. És per això que els Sants Pares i els teòlegs afirmen repetides vegades que l'home és la forma i imatge de Jesucrist. *Christus forma Patris, nos Christi forma et imago.* Però cal tenir en compte les diferències remarcables entre la imatge i l'original.

En l'home, l'ànima i el cos no s'ajunten solament per a constituir una sola persona, sinó també per a formar una sola naturalesa, la qual cosa no succeeix en la unió purament personal del Verb amb la humanitat, la infinita perfecció del qual no comporta ésser element constitutiu d'una naturalesa superior.

Per altra banda, la personalitat de l'home no és de l'ànima ni és del cos, sinó que és el resultat de la unió de les dues substàncies. Ni el cos ni l'ànima, considerats separadament, mai podran ésser una persona. Emperò, ajuntats el cos i l'ànima, separadament imperfectes, es perfeccionen en la unió i arriben a constituir una personalitat, car la persona és un individu perfect de naturalesa racional. En canvi, la persona de Jesucrist no és resultat de la unió de la divinitat amb la humanitat, perquè el Verb existia amb plenitud infinita d'ésser i perfecció abans d'unir-se a la humanitat. Vet aquí les diferències entre el misteri de l'home i el misteri del Verb encarnat que cal tenir en compte per no incórrer en els errors eutiquians i nestorians.

* * *

Dels principis posats podem col·legir lògicament conseqüències a favor de la fe catòlica.

En virtut de la unió hipostàtica del Verb amb la humanitat, la Persona del Verb és també la persona de la naturalesa humana. Així, doncs, totes les accions de Jesucrist, espirituals i corporals, divines i humanes, pertanyen al Verb, car Ell és l'únic subjecte de les dues naturaleses, és l'únic motor de totes les accions de Jesucrist. De consegüent, hom pot afirmar de Jesucrist les propietats de la divinitat i de la humanitat. Hom pot dir: Crist és etern, immens, omnipotent. Referint-se a la persona, hom pot dir amb tota propietat: "Déu és home." "L'home és Déu." "Déu és nat de la Verge Maria." "Déu patí i morí per la salut dels homes." El sentit d'aquestes proposicions no és pas que Jesucrist en quant Déu sigui home, ni en quant home sigui Déu, sinó que el Fill de Déu, Déu com el Pare, eternal i consubstancial al Pare, es féu home en les entranyes de la Verge Maria, i nasqué, patí i morí com tots els ho-

mes. El néixer, el patir i el morir són actes de la naturalesa humana, però es refereixen a la Persona del Verb. Així mateix hom pot dir: "Maria és Mare de Déu." Perquè aquella carn i aquella substància humana formada de la sang de Maria és la carn i la pròpia substància del Fill de Déu.

No cal enumerar totes les regles que donen els teòlegs per parlar amb tota propietat de Jesucrist. Caldrà només recordar que podem predicar de la persona de Jesucrist tots els atributs i propietats de la naturalesa divina i de la naturalesa humana. Però, si per un instant oblidem la persona, llavors les naturaleses refusen comunicar-se. Hom no pot pas dir: "La divinitat és la humanitat." "La humanitat és la divinitat." Car això fóra establir la confusió de les naturaleses, la qual cosa és contrària a la fe catòlica.

Una altra conseqüència es col·legeix dels principis posats que cal remarcar per la seva importància. En virtut de la unió hipostàtica de les dues naturaleses, totes les accions de Jesucrist són accions d'un Déu. Car totes les accions s'atribueixen a la persona, i en Jesucrist sempre és Déu qui obra, de vegades per la naturalesa divina, de vegades per la naturalesa humana.

Això fa que totes les accions de Jesucrist, fins les més humils i insignificants de la seva vida, són infinitament plaents a son Pare qui sempre veu en Ell la Persona del seu propi i únic Fill.

El Pare celestial troba en Jesús les seves complaences: *Hic est filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui*, la qual cosa palesa la plenitud de gràcia de l'ànima de Jesús. Sant Joan el contempla ple de gràcia: *Et vidimus plenum gratiae*, no solament per la seva condició de Fill de Déu, sinó com a cap de l'Església d'on procedeix la vitalitat santificant de tots els seus membres: *De plenitudine ejus nos omnes accepimus*.

Heus aquí perquè Jesucrist es converteix en font primordial de tota santedat. Ho és per naturalesa com a Verb de Déu i ho esdevingué com a home, des de l'instant mateix de la seva concepció, no sols en raó d'haver estat aquesta per excel·lència l'obra del Sant Esperit, sinó perquè en posar-se en contacte substancial l'ésser de Déu amb l'ésser de l'home, aquell es vessà sobre la humanitat, ungint-la universalment — fins a penetrar ses últimes molècules, com si diguéssim —, amb l'oli divinal de la santedat del Verb qui la informava i de l'Esperit Sant qui la infantà.

LA INTEL·LIGÈNCIA DE JESUCRIST

Jesucrist és el Fill únic de Déu Pare, és Déu i home alhora, no per confusió de substàncies, sinó per la unitat de persona.

La naturalesa divina posseeix totes les activitats de l'home.

De resultes, essent la intel·ligència humana de Crist una facultat vivent de l'ànima, exerceix els actes propis de la seva vida, veu a la seva manera, jutja i raona a manera dels altres homes. Però per raó de la unió hipostàtica, és dotada ensems de coneixements superiors que hom anomena visió beatífica i ciència infusa. Aquesta llum superior dóna més certitud i intensitat a la ciència adquirida, sense paralitzar, però, el seu natural desenrotllament.

LA VISIÓ BEATÍFICA

Que Jesucrist posseeix la visió beatífica, és a dir, contempla immediatament l'essència divina, hom no pot negar-ho sense incórrer en error veí de l'heretgia.

Moltes de les afirmacions de Sant Joan i del mateix Jesucrist no poden explicar-se sense la visió beatífica. *"A Déu ningú no l'ha vist mai; el Fill Unigènit qui està en el si del Pare, Ell ens l'ha revelat."* *"Aquell qui ve de dalt, està per sobre de tots, i Ell testifica ço que ha vist i oït."* *"Ningú no ha vist mai el Pare; aquell qui ve de Déu, aquest ha vist el Pare."* *"Jo dic ço que he vist en el meu Pare."*

D'aquestes afirmacions hom dedueix que Jesucrist és testimoni del que diu de Déu, i ho és precisament en quant home. Aquesta visió de l'Infinit no pertany a la ciència adquirida ni a la ciència infusa, perquè ni una ni altra poden veure Déu cara a cara.

I no sols diu que ha vist Déu, sinó que ha vist el Pare i ço que hi ha en el Pare. És evident, doncs, que Jesús té la intuïció de la Trinitat, és a dir, posseeix la visió beatífica.

Aquesta conclusió és indiscutible si hom té en compte que la gràcia de la unió hipostàtica amb una de les tres Persones divines aporta infalliblement a la naturalesa humana de Jesucrist el més alt grau de sobrenatural; i aquest punt superior i culminant de sobrenaturalisme, el seu fruit complet, rau en la visió immediata i comprensiva de Déu. Els Sants hi arribaren després d'una vida de fidelitats i mitjançant els mèrits de la humanitat de Crist, sense els quals és impossible a la humana creatura entrar a la glòria. Jesucrist, el primer dels predestinats, causa i exemplar de la predestinació dels elegits, principi de la visió beatífica, no pot ésser privat d'allò que Ell dóna; Ell, segons ordre de temps i d'excel·lència, ha d'ésser el primer dels comprensors.

I aquesta visió directa i immediata de l'essència divina començà en el primer instant de la seva concepció en el si de la Verge Maria. La raó és òbvia, car la intuïció va lligada amb el fet de la unió hipostàtica, com l'efecte a la causa i com la llum al sol. La unió hipostàtica portà la llum de la visió beatífica en el precís moment en què la naturalesa humana fou unida a la persona del Verb; és doncs des d'aquell instant que Jesús fruï de la visió beatífica.

Hom pot objectar que la intel·ligència humana del Salvador, si bé unida personalment al Verb, no està en condicions de veure Déu cara a cara; l'esperit humà, com si estigués abaltit, té necessitat d'un cert temps per a deixondir-se i posar-se en contacte amb la realitat. Cal passar els anys de la infantesa per entrar a l'edat de la discreció i poder apreciar les realitats de la vida.

No és pas difícil solventar aquesta objecció. Cert que pel treball ordinari de la raó humana cal un cert temps, car la intel·ligència de l'home no pot conèixer les coses exteriors sinó pel conducte dels sentits. És necessari que els sentits comencin d'obrir-se i aprenquin de copsar correctament els objectes materials per a informar tot seguit l'esperit. És clar que tots aquests preliminars importen un cert temps durant el qual és paralitzada la vida intel·lectual. Mes aquí no es tracta del procediment ordinari de la intel·ligència de Jesucrist. L'esperit, per veure Déu cara a cara, no necessita per res els sentits, ben contrari, més aviat són una nosa, car poden distreure l'ànima

de la visió de Déu. No cal, doncs, esperar llur concurs.

La col·laboració de la divinitat és l'única cosa que es requereix, i aquesta és assegurada des de l'origen pel fet mateix de la unió hipostàtica. L'esperit humà, d'altra banda, no oposa cap impossibilitat, car una intel·ligència pot conèixer des que existeix, i si de fet no coneix, és degut als sentits que no li forneixen els objectes de coneixença. En Jesucrist, però, des de la seva concepció hi ha una intel·ligència capaç de veure i una il·luminació infinita de part del Senyor.

De consegüent, hom pot dir amb tots els teòlegs que Jesucrist des del matí de l'Encarnació ha tingut els ulls oberts en l'Infinit i la seva ànima s'abeura en el torrent de delícies que procedeixen de l'essència divina.

Ell veu Déu, el veu immediatament, tal com és, en si mateix. La seva ànima, inundada de llum de la glòria, penetra les profunditats de la divina essència més excel·lentment que cap altre benaurat; no obstant, com que el finit no pot exhaurir l'infinit, les seves coneixences són sempre limitades. Per gran que sigui la seva força de penetració, mai no podrà veure Déu en tota la seva infinita visibilitat.

JOSEP ROURA, Prev.

Pressentiments de Nadal

—Guardià de l'encontrada,
què em dieu d'aquesta nit?
—Que un misteri indefinit
abriga anit l'estelada.

Es tremolosa de fred
ara cada estrella bella:
Veis aquella, veis aquella,
qui par que conti un secret?

La nit és plena de Déu.
Un núvol, per les muntanyes,
porta en ses verges entranyes
la castedat de la neu.

Quina olor de primavera
fa l'ametller vigilant
que ja ha oberta sospirant
i tendra sa flor primera!

Allà baix, l'aigua que plora
corrent, en torrent distant,
sentiu com estraflà el plant
d'un infantó nat de l'hora?

Talment així ploraria
en sa nua tremolor
si en boal o en establia
un infantó nos naixia,
nos naixia un Rei Pastor.

LLORENÇ RIBER

DOMINICA III D'ADVENT

TINGUEU CORATGE, PUSIL-LÀNIMS, I NO TEMEU; VET AQUÍ QUE EL NOSTRE
DÉU VINDRÀ I ENS SALVARÀ

Els crepuscles de Nadal

El sol, abans de sortir, ens dóna una bella estona d'albada que es torna per moments més i més radiant i, després que s'ha post, ens deixa el rastre del crepuscle que es va fonent poc a poc fins que retorna la negra nit. Així talment ho fan les grans diades de l'Església, i la primera d'elles, la de Nadal. El novembre és com una negra nit. És el mes de les Animes del Purgatori. Llur novenari s'allargassa dies i més dies per la voluntat dels fidels. Hi ha tanta gent que ploren difunts de casa seva i senten la necessitat de pregar! Quan un hom fa llistes de les persones que Déu s'ha emportat i que havien estat estimades, pares, germans, parents, confessos, mestres, amics, surten unes llistes tan llargues! I esdevé que un cop ficat en el món dels morts, si el vols resseguir amb piadosa lentitud, no en pots pas sortir amb quatre dies.

Arriba, però, el primer diumenge d'Advent, i la publicació de la butlla de la croada... Ja tenim la primera campanada... atenció... entrem al desembre... Nadal s'acosta... a l'horitzó ja es veu com una clariana... No val encara a alegrar-se massa, però va bé començar-se a disposar per a l'alegria.

Si encara no tenim l'Infant, girem la cara vers la Mare Immaculada, tota pulcra, glòria de Jerusalem, alegria d'Israel, honor del nostre poble. En la devoció de les quaranta avemaries, que repetida vint-i-cic dies faran un total de mil, farem esment de la seva maternitat, del seu part, de la primera abraçada a l'infant i de la primera glopada de llet, tot cast, immaculat i virginal. No és nascut encara l'Infant; però, quan guaitem la Mare, com si el vegéssim! i trobem beneïda l'hora en què fou consagrada Mare de Déu i beneïdes les coses que després vindran, que esperem, que no poden faltar.

El dia de la Puríssima! Campanada forta!... què campanada; repicament de vigílies! Això ve d'allò. La Verge fou Immaculada en la seva Concepció perquè era enviada per a ésser Mare de Déu. I ara la meitat de l'alegria que sentim per la diada de La Immaculada ens ve del pressentiment de Nadal. No solament l'ànima, sinó el cos també, hi vol ésser en aquests preludis de festa i jo no m'atreviria a negar-li tot dret. No se'ns ha de fer doncs estrany que passin pels carrers dels pobles i de les ciutats les ramades d'indiots flacots encara i que d'avui endavant es sentin lluny *glu-glu-glu* pels patis de les masies i per les eixides dels pobles, per les galeries dels pisos dels senyors i pels terrats de les cases de mestres. Ni ens ha de venir de nou que botigues i portals omplin llurs aparadors de neules, torrons i coses dolces. I és que al Nadal hi va tot l'home sencer: l'esperit i la matèria: l'esperit que s'alegra i la matèria que gaudeix.

Passen els tres diumenges d'Advent i Santa Llúcia i com que els sentits van de dret a dret al seu negoci, potser sí que ens oblidàrem de l'espiritualitat de la festa si no fossin les abstinències i el dejuni de la darrera setmana que ens paren els peus i ens avisen que encara no és hora de desfermar la somera.

Francaament; m'hi sobra en aquests dies l'aldarull

de la rifa: la cobdícia, l'esperança de satisfer-la i les il·lusions que neixen d'aquesta esperança no tenen res que veure amb l'alegria, la destorben. El desengany experimentat després del sorteig és de caràcter depriment. Jo la suprimiria, si pogués, i, si no la pogués suprimir, la traspassaria al temps de carnestoltes, vigília de la Quaresma. Mal que mal en aquests dies ja es pren la concupiscència el ronsal llarg i una de més no desentonaria tant com això. I després el cansament del carnestoltes i el desengany de la rifa, laborarien de parell per a predisposar l'esperit a la Quaresma subsegüent. La rifa al vint-i-u de desembre, quatre dies abans de Nadal, *absit*, que vol dir *via fora* en català. Jo he fet el meu propòsit: no hi tindrè ni una pesseta i, amb la rialleta de compassió als llavis, em miraré (si em ve de pas) les turbes angunioses del davant de les pissarres i a la tarda amablement eixugaré les llàgrimes dels bons amics que hauran vist ensorrar-se els castells de llurs il·lusions. Déu els faci bons.

Altrament que bé escau per a preparació de Nadal la construcció d'un pessebre, encara que només sigui damunt la tauleta de cosir! Una mica de neu i una mica de molsa a la muntanya amb mitja dotzena d'ovelles que hi pasturen. Un paller i mitja dotzena de gallines al pla. Al recó una balma amb el naixement i els pastors al portal. Més tard hi aniran els reis. Unes cantades d'infants i grans per a alegrar la Sagrada Família tan pobrament estatjada...

* * *

Beneïda sigui, Maria, l'hora en què fóreu consagrada Mare de Déu i aquella en què paríreu l'Infant Jesús Fill de Déu i la primera abraçada que li donàreu i la primera gota de llet que li posàreu als llavis! Així direm i repetirem, per acabar aquesta tongada de les mil avemaries, la vigília de Nadal. I fins l'any que ve si a Déu plau.

Sembla que la celebració d'un bon Nadal demana aquests cinc punts:

1.er La meditació de la vigília acompanyant la Verge i Sant Josep de Natzaret a Betlem, pels hostals de Betlem cercant estatge, fins a la barraca on nasqué Jesús Infant.

2.^{on} Conservar la companyia de la Verge i Sant Josep tot el sant dia parlant més amb ells que no pas amb altra gent.

3.er Assistir a una devota missa de mitja nit o molt matinet on puguem rebre Jesús Sagramentat. Aquesta Comunió és una veritable naixença de Jesús Infant en nosaltres. No fer de la nit una nit de disbauxa.

4.^t Celebrar el dia de Nadal i l'àpat en família en forma tradicional, i abstenir-se d'espectacles i diversions mundanes.

5.^è Ajudar a algun pobre veí perquè pugui celebrar alegrement i sense misèria la festa de Nadal per l'estil de nosaltres mateixos.

Si és del gust del lector (el programa no té cap punt d'agre) que el prengui, si sap com fer-lo més perfet que el millori, si no pot observar-lo que Déu

ho supleixi amb la seva gràcia sobrenatural. Així com així sense aquesta tots els programes foren cosa vana i buida i ella sola és prou.

* * *

No s'ha acabat el Nadal, no encara. El Pa eucarístic anirà endoina per a retenir el goig nadalenc uns dies més, i Sant Esteve i Cap d'any renovaran la festa. A les llars de pagès hi haurà gresques diàries al voltant del tió generós, abans del Rosari i tant a pagès com a ciutat no faltaran en eixes festes la fugissera monarquia dels Innocents celebrada amb dolces deixalles de Nadal. Vindran, però, els Reis i, tan escurat quedarà l'armari, que s'haurà de renovar la provisió... i allò altre. Pares que teniu fills petits! prepareu-vos i, si els teniu grans i no són sords, prepareu-vos també. Avis que teniu néts ací, allí, i més enllà que tots plegats fan un regiment! Poseu-vos a tremolar si voleu; però sou avis i n'heu de fer. No cal que us capfiqueu, però; als Sants Reis els plau proveir en cases de *Tot a noranta cinc*. Passats els Reis la cosa s'apaivaga de sobte,

els xics van a estudi, els grans es tornen a capficar per la feina, però al recó encara hi aguanta el pessebre i s'hi gasten dues espelmes o un kilowat cada dia.

Ens bufarem els dits per la setmana dels Barbut, tot esperant la Candelera que encara ens portarà del Nadal un ressò llunyà. Mes ai! que la Verge ha ofert el Fill generosament i Sant Josep s'hi ha avingut i el Pare Celestial ja comença a preparar els misteris de dolor...

Prou per enguany, minyons. A desguarnir! La molsa i la fullaraca i la sorra a la galleda. El suro ben empaquetat a dalt de tot de l'armari, al mateix prestatge on hi havia les flassades de llana ara repartides pels llits. Recollim les figuretes una a una. Quina trencadissa! Moltes encara tindran cura amb unes gotetes de goma ben espessa. Sabeu la mala notícia? Doncs diuen que Josep, Maria i l'Infant Jesús, perséguits pel mal rei Herodes, han tingut de fugir de la seva pàtria i van camí de terres molt llunyanes i poc hospitalàries. Que no sigui el pròleg d'un calvari!

JAUME RAVENTÓS

Plany de Jesús

Bé ho veig com perduda,
esposa volguda,
lluny de mon cor;
mes sense tu m'enyoro
i per tu em moro
de mal d'amor.

No tinc més per donar-te.
puix quant tenia
tot t'ho doní;
només que per salvar-te
prou tornaria
per tu a mori.

Tan cec d'amor, si brego,
ai! ma ceguera
on m'ha portat?
Buscant-te no assossego
i sempre em trobo
amb ton cor ingrati.

Veient com et perdies
deixí l'estada
dels serafins;
i, en veure'm, tu m'obries
sengles ferides
ai! cor endins.

Per tu guardí les roses,
l'aigua gemada,
la dolça mel;
i tu entre claus em poses
i a beure em dones
calzes de fel.

De tos pecats jo sento
en mes entranyes
tota amargor;
mes, ai! en va em lamento,
que ningú apaga
ma set d'amor.

Com en cruel desvari
a on descansi
mon cor no sap;
que arreu trobo el Calvari
sens una pedra
on posi el cap.

Voldria amb flonjos llaços
ben fort lligar-te
sobre el cor meu.
Oh! bé els allargo, els braços;
mes ai! no em trobo
sinó amb la creu.

Fa més de vint centúries
que així sofreixo
per estimar;
i en ma trista enyorança
ai! sols em resta
patir... callar!...

Oh! humanitat ingrata!
més temps no siguis
per mi cruel;
car l'enyorança em mata
pensant que et trobes
tan lluny del cel!

JOSEP CARDONA, Prev.

Un magnífic obsequi

El cicle litúrgic de Nadal, el de Jesús Infant adorat pels pastors i pels magos, sembla el temps de les grans mostres d'amistat, de les mútues donacions, dels més valuosos i útils obsequis. Aquesta dolça necessitat d'oferir a la persona amiga el millor que posseïm, se sent íntimament en aquest cicle nadalenc en què tot un Déu sent la joia inefable de donar-se als homes, i aquests la tenen de presentar-li els millors dels seus obsequis.

Verament és gran i prodigiosa la donació que el Nadó de Betlem fa d'Ell mateix a tota la humanitat, que Ell ve a redimir i a salvar. Si hom recorre totes les fases de la seva vida, començant pel pessebre, constata perfectament que Ell és vingut únicament per nosaltres, que per nosaltres ha viscut, per arribar al fet visible de la seva donació total. Per un desinterès sublim, Ell pren la nostra humanitat per a tornar-li tot allò que en rebí; però, per retornar-l'hi ple de dons sobrenaturals, de mèrits infinits, de gràcies abundants. Per una liberalitat divina, l'hi torna tot, amb la infusió de la seva pròpia vida.

Benaurat qui tingui un pregon coneixement de Jesús! Feliç el qui comprovi que en aquest coneixement de Jesús està la vida eterna! Coneixement no especulatiu, és clar, sinó afectiu, el que importa no solament un acte de la intelligència, sinó un afecte de la voluntat: l'estima i observança del voler de la persona amada.

Per què, doncs, no hem de sentir un viu anhel de conèixer la sagrada persona de Jesús? Per què no hem de fer-lo conèixer als nostres germans? Totes les festes de l'any, especialment els cicles litúrgics són ben oportuns a revelar-nos-el; mes no n'hi ha cap com el de Nadal, en què el Verb etern es presenta Ell mateix: visiblement en el pessebre, misteriosament en el nostre cor; aquest temps en què la Litúrgia ens mostra de bell nou la sagrada epopeia de la nostra Redempció, recordant-nos l'aparició del Verb etern en forma d'infant, per tenir un dret a fer-li carícies; infant tan formós i bell que basta conèixer-lo per a estimar-lo. El coneixement i amor d'aquest Nadó ens mouria dolçament a seguir els passos de la seva vida, a sentir les seves divines paraules, a meditar la pregonesa de la seva doctrina, a participar dels fruits de la seva obra, a formar part de la seva Església.

Els dies de Nadal són els més adients per a infondre en el cor de tots els fidels un sant enamorament de la persona sagrada de Jesús, un vivíssim anhel d'abraçar la seva Llei, d'acomplir els seus preceptes, de seguir les seves màximes evangèliques. El tema és suggestiu. Els personatges d'aquesta grandiosa epopeia abracen totes les classes socials, car és el drama portentós de la redempció del llinatge humà. Els personatges són reals i ens parlen al cor. El Déu inaccessible es fa el nostre igual. Es fa home com nosaltres: té la nostra sensibilitat, la nostra intelligència i el nostre cor. Es un Déu qui ens coneix i estima amb cor humà, perquè nosaltres el puguem conèixer i estimar de la mateixa manera, i amb un tal coneixement i amor salvar-nos.

Els llibres que s'han escrit per aconseguir aquest fi són molts. Mes no n'hi ha cap de tan oportú, de tan propi com el que conté les seves mateixes paraules, com el que revela tota la seva obra. I aquest llibre és el Nou Testament. Perquè aquest llibre ho conté tot, i només ell ho conté. L'*Evangeli* ens descobreix la fesomia moral de Jesús, la seva vida íntima, la seva doctrina i els seus miracles. Els *Fets dels Apòstols*, l'admirable fundació i propagació de la seva Església. Les *Cartes de Sant Pau*, "tresors inexhauribles de saviesa divina i de ciència teològica." Les *Cartes Catòliques*, la part moral i pràctica de la religió nostra. L'*Apocalipsi*, amb llenguatge de lluita i de martiri, ens diu la meravellosa història de l'Església, del principi a la fi, il·lustrant-la amb imatges o símbols, fins a la victòria postrema i al triomf definitiu de Jesucrist. La imatge apoteòsica dels solemnes esposoris de l'Anyell amb la seva esposa l'Església santa, ens deixa albirar la benaurança gloriosa del Cel, la pàtria dels elegits.

El Nou Testament conté la Nova Aliança, l'acompliment de les promeses divinals; és el llibre que ens revela qui és Jesús i quina és la seva Obra.

Per això ens gratulem de l'aparició d'un llibre de tot el *Nou Testament* que sigui publicat per la meritíssima "Obra del Sant Evangeli" de Foment de Pietat, institució tan estimada com venerada en la nostra terra; i ens felicitem de la coincidència que surti aquest llibre del *Nou Testament* en vigílies de la gran festa de Nadal. Verament una edició, com aquesta, tan rica de fons com elegant en la forma, seria un magnífic present per a Nadal i de Reis, seria el millor regal i el més útil per a fer conèixer i estimar a Jesús, un llibre per a tenir-lo nosaltres, i per a fer-ne una ofrena als nostres amics. Per tot bon cristià, sobretot pel qui estigui compenetrat de la litúrgia i l'esperit de l'Església en aquests dies, seria a ben segur el més agradable i el més útil de tots els obsequis.

Si aquest llibre es propagués i es llegís detingudament, el Bon Jesús no ens seria desconegut; no ho seria de nosaltres ni del nostre poble fidel. Fem-lo conèixer, doncs, ja que el coneixement és font de l'amor, i l'amor és el distintiu dels cristians. L'amor, un amor infinit, és el motiu de la vinguda de Jesús i de la seva donació. L'amor és unitiu: ho és dels homes entre ells i també dels homes a Déu. Recordeu el bell càntic: *Congregavit nos in unum Christi amor*.

P. GINEBRA, Prev.

Humilitat de Nadal

En aquesta hora pia d'aquesta nit tan clara
d'un pur i únic goig es sentiria avara
mon ànima: d'haver un bell ramat petit
perdut dins la puresa d'aquesta clara nit.

JOAQUIM FOLGUERA

DOMINICA III D'ADVENT

ALEGREU-VOS SEMPRE EN EL SENYOR: ALTRA VEGADA US HO DIC,
ALEGREU-VOS: PUIX EL SENYOR ÉS A PROP

Les Festes de Nadal en altres temps

El dietari d'un pelegrinatge a Terra Santa més antic que coneixem l'escriu una nobilíssima dama hispànica cap a les darreries del segle iv. Sembla que el seu nom era Etèria. Era, ara en diríem, l'abadessa d'un monestir, si bé s'ha de tenir en compte que en aquella centúria els monestirs de dones encara no tenien una regla, una constitució fixada. Com moltes altres dames contemporànies (ens en dona claríssim testimoni Sant Jeroni) Etèria havia llegit i estudiat amb amor i entusiasme tota la Sagrada Escripura i volgué tenir el goig de conèixer, de besar tots els llocs memorables esmentats en els Sants Llibres. El seu viatge, verament extraordinari tractant-se d'una dona, durà almenys uns tres anys i visità tota la Palestina, l'Egipte, la Mesopotàmia, i altres regions, enfilant-se al cim de les muntanyes, com el Sinai, amb l'afany de venerar les més petites petjades dels Patriarques, dels Profetes, dels Apòstols, del Messias i dels seus Sants. El més notable és que redactà amb gran cura unes memòries de viatge de tot el que observava. Malauradament no han arribat senceres fins a nosaltres. En l'únic manuscrit antic (escrit a Montecassino al segle xi) conservat, manquen força pàgines del principi i del mig i algunes de la fi. L'obra es dividia en dues parts. La primera era pròpiament l'itinerari de viatge. La segona era una interessantíssima exposició de la litúrgia d'aquell temps a Jerusalem i a Betlem. Ambdues parts ens resten incompletes. El més de dordre pel nostre propòsit és que precisament hi manca la part descriptiva de Jerusalem i Betlem, i que en la part litúrgica la narració de les festes nadalenques està escapçada al començament. Tot i això, creiem tan precioses les relíquies d'aquests fragments que volem transcriure'ls. Aquesta part litúrgica comença amb la descripció de les funcions de cada dia i de les dominiques a Jerusalem. Seguien després les funcions nadalenques o de l'Epifania a Betlem i a Jerusalem; però en el manuscrit manca un full, i per això la funció de mitja nit a Betlem no hi és exposada, si bé hi ha manifestes al·lusions.

Es fàcil d'endevinar que, segons Etèria, la nit de Nadal o de l'Epifania, tota la clerecia i poble fidel de Jerusalem amb el bisbe es traslladaven a Betlem, celebrant a mitja nit una gran cerimònia i Missa a l'església de la Nativitat, bastida per Constantí.

Després en processó, alguns a cavall i els monjos a peu, tornaven tots cap a Jerusalem arribant-hi quan tot just començava a clarejar. El text que anem a transcriure s'obre en aquest moment.

Per a la seva clara intelligència convé donar una idea dels monuments que hi són anomenats.

A Betlem hi havia ja del temps de Santa Elena la basílica de la Nativitat amb la cova, de les quals en queden encara notables restes. A Jerusalem, a l'entorn del Sant Sepulcre, hi havia tres edificis principals: 1) El del Sant Sepulcre, que Etèria anomena sempre *Anastasis*, de forma circular amb cúpula, cobrint la roca de la tomba de Jesús. 2) El santuari de la Santa Creu que era un atri obert, amb la roca del Calvari que s'alçava fins a uns quatre metres i una petita capella. Etèria cita aquest con-

junt amb el nom de *ad Crucem*, de la Creu. 3) La gran basílica a cinc naus o *martyrium* damunt el lloc on fou trobada la Vera Creu. Etèria en diu l'Església major.

A la Muntanya de les Olives hi havia l'església circular de l'Ascensió, dita també *Eleona*. A un quart de Jerusalem la capella de la casa de Llätzer o *Lazarium*.

Benedictus qui venit in nomine Domini, etc., i el restant que segueix. I com que els monjos van a peu és necessari anar més a poc a poc, i així s'arriba a Jerusalem a l'hora en què un hom comença a poder conèixer un altre, és a dir, prop de l'aurora, però abans que sia clar. I arribats a Jerusalem, de seguida entra en l'*Anastasis* el bisbe i tothom amb ell; allí ja hi llueixen en gran manera les lluminàries. Es diu un salm, es fa una oració i són beneïts pel bisbe de primer els catecúmens i després els fidels. El bisbe es retira i cada u se'n va al seu hostatge per a refer-se. Els monjos, però, es queden fins que es fa de dia i diuen himnes. Però així que s'ha refet el poble, en començar l'hora segona, es reuneixen tots a l'església major on hi ha el Gòlgota. De com és l'ornamentació, aquell dia, de les esglésies de l'*Anastasis*, de la Creu i de Betlem seria inútil parlar-ne. No hi veuràs res fora d'or, pedres precioses i seda; puix si aguaites els vels, són de seda fina clavetejats d'or; si les cortines, també de seda clavetejades d'or. Aquell dia es posen els paraments i vasos sagrats daurats i de pedres precioses. El nombre de cirials, lucernes, canelobres i altres estres, penseu que podria comptar-se? Doncs, què diré de l'ornat de la mateixa fàbrica que ornà Constantí amb la seva mare, tant com podien les forces del seu regne, d'or, mosaic, marbre preciós, tant l'església major com la de l'*Anastasis*, i la de la Creu i altres llocs sants de Jerusalem? Però, tornant al nostre tema, es fa, doncs, la missa primera en l'església major en el Gòlgota. I prediquen, llegeixen les lliçons o diuen himnes tots apropiats al dia, i després d'enllestida la Missa, va tothom cantant himnes segons costum, a l'*Anastasis*: i allí es fa la Missa cap a l'hora sexta. Aquell mateix dia al capvespre es fa segons cada dia. I al dia següent es procedeix igualment al Gòlgota i així també al tercer dia.

Per espai de tres dies, doncs, durava tota aqueixa alegria en l'església que bastí Constantí. Al quart dia, a l'*Eleona*, això és, a l'església del Mont de les Olives, molt bella, es fan igualment ornamentacions i es celebra, el dia cinquè, a *Lazarium* que està potser a mil cinc cents passos de Jerusalem; al sisè a Sion, al setè a l'*Anastasis* i a l'octau a la Creu. I així per espai de vuit dies tota aqueixa alegria i totes aquelles ornamentacions són celebrades als llocs sants ja esmentats.

A Betlem també tota l'octava hi ha aqueixa alegria i ornamentació, celebrant-hi tots els clergues del lloc i els monjos que hi són destinats. Puix des d'aquella hora, en què de nit tots amb el bisbe tornen cap a Jerusalem, els monjos del lloc, tots els que hi queden, vetllen fins que es fa clar en l'església de Betlem, dient himnes o antífoes, ja que és convenient que aquests dies el bisbe romanguí sempre a Jerusalem. Per la solemnitat i alegries d'aqueix dia es reuneixen a Jerusalem turbes infinites de totes parts, no sols monjos, sinó també laics, homes i dones.

JOSEP VIVES, Prev.

A la Sagrada Família

Jesús, Josep i Maria,
oh noms més dolços que mel!
Si al cor tothom us tenia,
la terra seria
la imatge del cel.

Maria és nostra mare,
Josep nostre patró,
Jesús el nostre pare.
Quin pare, aqueix, tan bo!

Josep ens du a sa esposa,
Maria ens du al Fill seu;
ells són l'escala hermosa
que guia l'home a Déu.

De Natzaret l'exemple
provem de copiar:
la casa sia un temple,
el cor sia un altar.

De Crist en la presència
el jove viu feliç!
el liri d'innocència
fa olor del paradís.

Veniu: Jesús us crida.
Qui el pren per guia i nord,
si dolça té la vida,
més dolça té la mort.

A la Família santa
lliguem les que no ho són:
el fruit d'aqueixa planta
ha de salvar el món.

JACINTO VERDAGUER

La divina paradoxa

Es ben cert que la bellesa de la Creació no ens sobta mai amb una tan pregonada impressió com quan ens la imaginem sortida tota fresca i flairosa de les mans de l'Onnipotent. Una cosa semblant ens passa amb els sagrats misteris de la nostra fe. Es necessari, si volem copsar-ne tot l'encís, que ens acostumen a considerar-los com presents actuals, com produint-se davant dels nostres ulls. En aquests dies de l'any en què l'Església commemora la nativitat del nostre diví Salvador, ens hauríem d'acostumar a evocar-la en el nostre esperit amb tota la força d'actualitat que aquell fet memorable va tenir als ulls dels pastors quan, guiats per les veus angèliques i per clarors celestials, descobriren la Santa Cova de Betlem i caigueren de genolls davant de l'Infant diví. Cada Nadal hauríem de retrobar dintre la nostra ànima, viu i bategant en nostra carn humana, el dolç Infant de Maria. Cada Nadal hauria de renàixer verament dintre la cova humilíssima del nostre esperit: aquell Nadó que un jorn caigué damunt la terra com una celestial rosada ploguda de les entranyes de la infinita misericòrdia de Déu.

La vida de la nostra fe, gosaríem dir, no és més que la reactualització constant dels fets històrics que són el fonament viu de les nostres sagrades creences. Heus ací una meravella única de la nostra religió, la meravella de les meravelles: la historicitat dels seus grans misteris. El nostre Credo és un capítol de la història de la humanitat. Quina altra religió pot afirmar el mateix? El Verb de Déu prenent la nostra carn humana en les entranyes puríssimes de Maria i naixent com un infant desvalgut en la Cova de Betlem, si per un costat aixeca l'home a participar de la vida divina, situada fora de les limitacions de l'espai i del temps, d'altra banda, acompleteix el gran miracle de convertir Déu en part integrant de la realitat visible i tangible del món, en un fragment viu de la història humana.

Dos misteris sublims, que són dos fets rigorosament històrics, enclouen la vida humana del nostre diví Redemptor; aquesta comença amb el preludi de la seva encarnació i del seu naixement i fineix amb l'epíleg de la seva mort i resurrecció. Déu naixent entre nosaltres com un pobre infant desvalgut; Déu morint com nosaltres, amb la mort ignominiosa de la creu! Déu segellant al principi i a la fi de la seva vida terrenal el pacte d'aliança amb l'home, amb l'acceptació amorosa de la llei del dolor a la qual ens damnà el pecat dels nostres pares!

Quina és la religió, fóra de la nostra, que hagi trobat la fórmula de la unió de Déu amb l'home i de l'home amb Déu en aquesta afirmació ardida de l'omnipotència de Déu? Aquesta omnipotència divina, ens diu la nostra religió, esdevé d'una tangible evidència amb aquest acte sublim de la misericòrdia de Déu, qui per tal de salvar l'home s'humilia fins abaixar-se a la nostra miserable carn humana! Oh la divina paradoxa! Un paradoxa que sols pot ésser explicada amb la seva absoluta realitat! Perquè quina imaginació humana, quin cervell humà hauria pogut idear un dogma i fundar i propagar una religió a base de tan extraordinària paradoxa? Fer néixer Déu omnipotent com un feble infant en una

miserable cova i fer-lo morir en un vil patíbul, i ensem transfigurar una cova abandonada en una nova aurora de la humanitat, i un creu d'ignominia en un segell de sobrehumana noblesa, heus ací coses que ultrapassen els límits de la fantasia i del pensament humà, heus ací paradoxes tan atrevides i tan per damunt de l'esfera de la raó humana, que sols tenen una explicació: l'explicació de llur absoluta realitat històrica, l'explicació que ens en dóna amb tota simplicitat l'Evangeli. Són meravelles, són paradoxes pensades i realitzades damunt la terra per la infinita misericòrdia de l'Onnipotent; són etapes sublimes de la realització d'un pla diví de redempció que la feble raó humana és capaç de comprendre. Sols admetent la realitat històrica d'aquestes estupendes paradoxes, podem arribar a explicar-nos com hagi estat possible fundar i propagar una religió damunt les creences tan allunyades de l'òrbita seguida en el seu curs natural per la raó humana. Nosaltres no diríem, com resum d'aquestes consideracions, la sentència de Tertulià: *Credo quia absurdum*, perquè la paradoxa i l'absurd no són una mateixa cosa; una paradoxa pot estar simplement per damunt de la raó humana, i l'absurd és sempre quelcom contra la raó humana. La paraula que resum aquestes consideracions és aquella sentència de Sant Agustí: *Credo ut intelligam*. Sí, jo crec en els misteris de la nostra fe, perquè la fe és l'única manera d'explicar-me el fet que aquestes sobrehumanes paradoxes hagin pogut solament ésser ideades, i després propagades i acceptades per tans milions d'homes.

Ningú com Sant Agustí per introduir-nos en l'essència paradoxal de les grans meravelles de la fe cristiana. D'uns comentaris al sagrat misteri de l'Encarnació i del Naixement del Verb diví que aquests dies commemorem, volem extreure'n els següents passatges: "Quant a aquests savis i prudents que no cerquen en Déu sinó grandeses sense creure en els seus abaixaments, jo els diré que no admetent aquests, no arribaran pas a capir aquelles; esperits vans i lleugers són aquests savis que no coneixen altra cosa que inflor i orgull i estan suspesos entre el cel i la terra, sempre agitats pel bufar dels vents. Sens dubte són savis i prudents, però ho són per a aquest món i no per a Aquell qui ha fet el món. Ah, si tenien aquesta vera saviesa, aquesta saviesa de Déu, que no és altra cosa que ell mateix, compendrien que Déu ha pogut pendre un cos sense esdevenir cos; compendrien que s'ha convertit en ço que no era, sense deixar d'ésser allò que Ell era; que és vingut a nosaltres com home, sense per això allunyar-se del seu Pare; que bo i romanent ço que Ell era, s'es mostrat ço que nosaltres som; i que encarnant el seu poder en el cos d'un infant, no l'ha menys aplicat al governament del món. Ell, qui ha creat l'Univers bo i romanent en el si del seu Pare, ha fet que una Verge l'infantés per venir a nosaltres. ¿No hi ha un reflex de sa omnipotència en aquesta Verge que esdevé mare i que roman Verge després d'haver-lo posat al món com abans de concebre'l?... Més aviat que creure aquestes estupendes meravelles, aquests orgullosos, s'estimen més creure que aquestes són pures ficcions in-

ventades per nosaltres. Així, no podent resoldre's a veure la humanitat en un Déu fet home, rebutgen el Crist; i no sentint la divinitat més amunt de llur menyspreu, no creuen en Ell. Emperò, com més ells desconeixen els abaixaments d'un Déu fet home, més devem amar-los; i com més els sembla impossible que una Verge hagi infantat un home, més tenim de veure-hi l'empremta del poder diví... Contempla, oh mortal, ço que Déu s'ha fet per tu; i d'aquest doctor que no parla encara, aprèn com són de profunds els seus abaixaments. Tal era la teva faciúndia al Paradís terrenal que et va permetre donar noms a tots els éssers vivents; i el teu Creador

per amor teu ara jau sense paraula, sense poder anomenar tan sols la seva mare amb el seu nom. En aquell immens verger cobert d'arbres carregats de fruits, tu t'has perdut per negar-te a obeir; i Ell ha davallat per obediència i com un simple mortal en l'estretor del nostre sojorn terrenal per tal de cercar els morts sacrificant-se a morir. Tu no eres més que un home i per ta dissort has volgut ésser Déu; Ell era Déu i per tal de retrobar ço que era perdut, ha volgut fer-se home. Finalment, tu t'has deixat subjugar talment per l'orgull humà que no has pogut ésser redimit sinó per una humilitat divina.

MANUEL DE MONTOLIU

JOAN, EL PRECURSOR DE CRIST, PREPARA LES ÀNIMES A LA SEVA VINGUDA

La ciutat de demà

Després de l'Exposició

Tanquem l'any 1929, i amb ell l'Exposició Internacional de Barcelona. Les corrues de gent de tots els indrets de la terra i aquesta festa continuada que ens ha portat el magnífic Certamen finiran quasi bé amb l'any 1929. I palaus i jardins, congressos i festes, exhibicions i propagandes es clouran per a tots. Altre cop la normalitat, aquella dolça normalitat tan enyorada, tornarà a la nostra urbs mediterrània, tan bella, tan íntima, tan nostra...

Els nostres ulls, però, quina imatge en servaran de l'Exposició? Serà el devesall de riquesa, serà una impressió multicolor, una simfonia de llum, una irització de l'ambient produïda pels jocs d'aigua universalment lloats, una idea de luxe i fastuositat? Sí, tot això formarà en nostra memòria un fons ric, fastuós, llampant. I damunt tot això, com no deduir una conclusió de civilització sensualitzada, de cultura material?

Però és així mateix veritat que, a part tot el que havem dit, quan recordem l'Exposició ens hauran de venir presents, necessàriament, el Palau Missional amb la seva magnífica exhibició, amb els seus stands que constitueixen una història reduïda de la civilització del món; el magne Congrès Missional, grandíols, ingent, multiforme i fins i tot un xic magnífic, la Cavalcada Missional, la desfilada grandiosa de la processó de la Mercè; les benèfiques instal·lacions del Palau de la Caixa de Pensions, totes amarades d'esperit cristià; les exquisideses dels pavellons dedicats a la Beneficència i sobretot el concorregut Congrès Catòlic de Beneficència; etc. I no és veritat que tot això pot superar, superarà, evidentment, dins el nostre ànim la impressió de civilització material que d'altra manera ens deixaria amb coloració massa forta el magne Certamen Internacional de Barcelona?

Aquell Estadi emplaçat al lloc més alt de l'Exposició ve a coronar-ne la seva cadena magníficament grans palaus; i tots els que hi assistiren no recordaran res més impressionant, més grandíols, més superbament emocionant, que aquella Missa en ple aire i ple sol, cantada per milers de veus, del Congrès Missional. Si l'Exposició no hagués tingut altra manifestació espiritual catòlica que aquella, ella sola era prou per a redimir-la de tot pecat d'excés de matèria, de tota excessiva manifestació sensual.

Per tots aquells motius aquell home observador, cercador de la quintaessència de tota manifestació i de tot fet, el P. Enrico Rosa, director de *Civilità Cattolica*, ha pogut trobar en l'Exposició de Barcelona el triomf de l'esperit entre i després dels progressos de la matèria.

L'Exposició amb tot el seu luxe, la seva fastuositat, l'exultació de tot esport, de tot plaer, de tota civilització material, no deixa rastre de matèria en nostra ciutat. L'esperit hi ha triomfat arreu i n'ha purificat el que en el primer aspecte podria resultar excessiu...

* * *

Però cal estar a les conseqüències del fet. Cal que ell no s'aturi a les portes del finit Certamen de Montjuïc.

La nostra ciutat ha començat amb aquesta Exposició una vida de nous avenços, un camí llarg, ample, potser un xic insospitat de grandesa. Les visions del seu futur Port Franc; de les seves vies esteses més enllà de riu a riu; de les seves xarxes ferroviàries convertint-se en elèctriques i fent de l'urbs la ciutat de tot Catalunya; dels seus carrers foradats per trens elèctrics; del seu creixement ininterromput per ara; tot aquest enrenou anuncia la ciutat de demà, nova, grandiosa...

I els problemes hi seran també multiplicats; i entre aquests no hi mancaran, és clar, els problemes de l'esperit: problemes religiosos, problemes de cultura, problemes socials. I qui pot deixar d'endevinar que els últims tornaran a la seva força anterior, a la força que arreu del món els caracteritza fins a constituir avui la rel de tot altre problema?

I els catòlics barcelonins, que aconseguiren per a la nostra Exposició un triomf de l'esperit, l'aconseguiran així mateix per a tot altre problema dins la vida normal del creixement de l'urbs?; l'aconseguiran per al problema dels problemes, el problema social, l'elevació del proletariat, l'al·leujament de les seves dolors, l'acostament amb una mica d'amor de patrons i d'obers avui encara ben dissociats, ben llunyans els uns dels altres?

Cal posar-hi en aquesta tasca tot l'amor, tota la voluntat necessaris. Cal posar-hi, sobretot, aquell treball que avui s'exigeix per aquestes qüestions arreu del món, treball d'intel·ligència (ja que les improvisacions sentimentals i els tocs romàntics han passat a la història); treball de voluntat; i, per damunt de tot, esforç cristià, aquella punta de sacrifici que arreu ha d'acompanyar tot allò que derivi de la llei de la Creu.

En el camp social es parla d'una Setmana Social Catòlica per a la Primavera. Cal que en ella, amb esperit modern, objectiu, científic, s'escateixin problemes greus de justícia i de caritat; assumptes que aci cremen per l'especial psicologia dels nostres patrons i obrers, però assumptes que mai no podrem passar per alt perquè es troben plantejats arreu del món. I que es resolguin sincerament, ja que amb nosaltres o sense nosaltres seran resoltos.

Doncs bé; no hi regategem esforç de cap mena. Fem que, com en l'Exposició, en aquests problemes de post-Exposició un xic d'esperit triomfi de tota llei de matèria. I els que vindran més enllà, podran parlar de nostra actuació veient-hi això: el triomf d'un esperit sobre els esplendors d'una civilització material.

JOSEP M. GICH

Redemptora nit...

Nit que menares una Albada nova,
per la Naixença que dins teu glatí
l'home novell venç l'antic en la prova
i pel Misteri es fa dà el seu Destí.

O. SALTOR

GOIGS EN DEL SAN- NOM DE

ALABANSA TÍSSIM JESÚS.

Alabém sens may parar
á JESUS Fill de Maria,
que per cert nos pot trobar
Nom de major alegría.

Tots los Sants y tots los Angels
están ab gran reverencia
juntament ab los Arcàngels,
devant de vostra presència:
Alabant sens may parar
á JESUS Fill de Maria,
que per cert nos pot trobar
Nom de major alegría.

Los dimonis en lo infern
están tremolant de por,
ohint aquell nom etern
del bon JESUS salvador,
y no deixan de acatar
á JESUS Fill de Maria,
que per cert nos pot trobar
Nom de major alegría.

Tots los que estén en la terra
peleant ab gran porfía,
en esta tant cruel guerra,
que tenim de cada dia:
Nons cansém de reclamar
á JESUS Fill de Maria,
que per cert nos pot trobar
Nom de major alegría.

Las armas que mes espantan
á nostres cruels enemichs,
y de tots mes lo apartan
son las de aquest Nom tan xich:
No cessém donchs de invocar

á JESUS Fill de Maria,
que per cert nos pot trobar
Nom de major alegría.

No hi ha mel tan saborosa
com lo nom de JESUCRIST;
ni melodia tan gustosa,
pera l'home que está trist,
Com es ohir y alabar
á JESUS Fill de Maria,
que per cert nos pot trobar
Nom de major alegría.

La cosa que mes anima
al cor trist del pecador,
es lo nom de tanta estima
del bon JESUS salvador:
Creyent lo pot perdonar
JESUCRIST Fill de Maria,
que per cert nos pot trobar
Nom de major alegría.

O Nom sobre tots los noms:
sens vos ningú s' pot salvar,
á vos invoca tothom,
favor nos vulláu donar:
Perque pugám arribar
á Vos, bon Fill de Maria,
que per cert nos pot trobar
Nom de major alegría.

TORNADA.

Alabém tots ab fervor,
sens parar de nit y dia,
á nostre bon redemptor
JESUCRIST Fill de Maria.

*Meditació de Cap d'any**Les dues hores crítiques*

Sigui qui sigui, i pensi com pensi, hi ha dues hores pariones que cada any preocupen a tothom.

Són aquestes l'última hora del mes de desembre i la primera hora del mes de gener, que es donen les mans.

Les persones de seny aprofiten cada vegada aquestes hores per a passar balanç de l'any que fineix i, alligant-se amb les seves experiències, planejar la vida per l'any que naix.

La turba-multa dels homes, la gent vulgar, prefereix lliurar-se a les distraccions, per tal de no tenir d'encarar-se en la frapant i transcendent realitat que aquestes hores imposen i evocuen.

Fan llàstima, talment.

El balanç de l'any no cal pas escriure'l ni reduir-lo a xifres. La memòria, ajudada per la sensibilitat, ens el presenta com en una fulgurant pel·lícula. En una sola i ràpida sessió cinematogràfica la vida de l'any que expira està sintetitzada com en una d'aquelles làmines de conjunt d'escenes a les quals eren tan aficionats els nostres besavis. D'una ullada es veu tota sencera la vida. Però cal estudiar-la, destriar-la i meditar-la bé aquesta làmina...

Moltes persones sols s'afecten pels fets i resultats de la part econòmica, sense adonar-se que no es tracta d'un balanç merament mercantil, sinó del de tots els altres caires principals de la vida: espiritual i físic, cultural i fisiològic, polític i urbà, educatiu i de relacions, d'avenços socials i de personals reculades; en una paraula: de tot quant constitueix la trama de la humana existència.

Clar és que aquest balanç no es pot fer, ni meditar, ni treure'n profit en una hora. L'hora és simbòlica. És empresa de més temps.

Però, com s'agrupen els fets, i en brollen les lliçons, i s'imposen les conseqüències, fins encarnar en bons propòsits, si el balanç es fa seriosament i amb esperit verament cristià i virilment pairal!

Afortunadament, les partides que integren els balanços anyals de la nostra vida no són, com la dels balanços mercantils, fatalment immutables.

Per la misericòrdia de Déu, els resultats d'aquests balanços, les partides llurs, poden modificar-se immediatament d'ésser coneguts. La voluntat, en aquest cas, té poder de retroactivitat. Un sincer penediment, un prec cordial eficaç, un propòsit ferm, decidit, poden convertir un mal balanç en un bon negoci. El poder de la conversió té quelcom d'omnipotent.

Quina hora més ben aprofitada l'última de l'any si després de balancejar-lo bé ens arrepenhim sincerament i profunda de totes les males partides que hi figuren per culpa nostra i les convertim en bones! Unes quantes llàgrimes brollades del fons del cor basten i sobren per aconseguir-ho.

Però si l'última hora de l'any és de tanta eficàcia i transcendència, l'hora primera de l'any nou fa tremolar...

Déu meu! què em succeirà aquest any? es pre-

gunta davant de Nostramo i al peu del sagrari l'adorador nocturn, en caure pausadament les dotze hores de l'últim dia de l'any i obrir-se, simultàniament, el dia primer de l'any nou.

I ell mateix es contesta, resignat i tranquil: No em succeirà res que Vós, Senyor, no hàgiu previst i ordenat des de tota l'eternitat, i això sol em basta.

Magnífic introit d'any nou, per cert!

I semblants amb aquest introit són tots els que es fan els bons cristians en aquests moments sublimes, que si bé fan tremolar les clofes dels genolls, omplen el cor de consolacions i energies, inefables, incoercibles...

I aleshores cal preparar els nous pressupostos, formular les saludables rectificacions.

Els balanços paren esquena al temps passat, a la mort; els pressupostos esguarden fit a fit al temps a venir, a la vida que renaix.

Però, cal dir també, semblantment, com abans, que si no hi ha pit per a fer bé els pressupostos i portar-los decididament a cap, val més no encaparrar-s'hi. Llàstima de temps perdut!

Mes,ensem-hi bé en els pressupostos de l'any nou perquè ens hi va la vida!

Molts no gosen a fer, per por de la mort, el pressupost de la vida.

La port de la mort!

Més por ens ha de fer la vida que la mort, espill i solució de la vida.

Talment s'ha abusat un xic de la part tràgica de la mort en tractar-ne.

Hom n'ha presenciat moltes de morts i totes elles tranquil·les, edificants. Cap moribund s'ha esverat de veure-la a prop, i a alguns malalts que arribaren al dintell de l'eternitat i retrobaren la salut, els sabia greu de no haver finat aleshores. Veritat és que es tractava de bons cristians o de vers penedits...

Encara hom recorda aquell formosíssim i emocionant article d'En Mañé i Flaquer en tornar a plena vida des de les portes de la mort.

Les bases i la fi dels pressupostos de què parlem han d'ésser la vida i la mort conjuntament considerades; i l'estudi i la meditació de la vida i de la mort, han de fer-se acurada i serenament, com si es tractés (i en realitat es tracta) del negoci més important i més natural de la vida. Cal, demés, un previ examen de consciència sense temences ni restriccions...

Pensem que no val a enganyar-nos nosaltres mateixos. Si, per exemple, ens cal reduir despeses, o suprimir amistats perilloses, o evitar lectures dolentes, o reparar injustícies, o augmentar les almoines, o intensificar el treball, o millorar la conducta, o cultivar la pietat, o llegir i estudiar més, o donar-nos de baixa a publicacions sospitoses i d'alta a periòdics bons, o donar un tomb complet a la nostra manera de viure, el no fer-ho aquest any nou, i tan prompte com es pugui és temptar Déu i defraudar-nos a nosaltres mateixos i a les persones amb nosaltres lligades.

J. J. C.

DÉGOLLEMENT DE SAINT JOAN BAPTISTA

Natzaret

En una hora aproximadament recorreguérem la distància que separa el Mont Carmel de Natzaret: fou potser la jornada més fatigosa del nostre viatge, per efecte de la calor extraordinària que feia i que no era prou a apaivagar la velocitat que portaven els nostres autos, coberts amb amples capotes de lona. De tant en tant bufava el vent del desert, el qual portava escalfor de forn, i aleshores la respiració es feia difícil.

Quina sensació immensa d'alegria quan, des d'un revolt de camí, veiérem Natzaret, esclatant de blancor, damunt la fosca verdejant de les muntanyes!

Natzaret, és, tal volta, la vila més alegre de la Galilea. Tota ella no és sinó un ramadet de cases baixes, quadrades, cobertes amb terrats sense barana, on, a les nits d'estiu dorm tota la família damunt un jaç de palla, sota la serenor d'aquell cel, que és blau fins en la fosca nocturna, i a la claror dels seus estels brillantíssims.

La seva línia general de poblet de Pessebre està, sols, truncada per la silueta d'algunes esglésies i convents i unes poques cases de tipus europeu.

Fou en l'antigor una vileta tan insignificant que segons Sant Joan (I, 46), Natanael, qui habitava en el país ben proper de Canà, sentint parlar de Jesús, ja la vetlla mateixa de la seva vida pública, exclamà: "Per ventura pot venir qualche cosa bona de Natzaret?" La història de Natzaret comença amb l'Anunciació, com si el misteri humà de la vida anterior d'aquest poble fos la millor preparació del gran Misteri Diví que havia de realitzar-se. Totes les ciutats del món poden visitar-se amb la Història o el Baedeker a la mà: Natzaret no necessita l'una ni l'altra; la seva Història i el seu Baedeker és el Llibre dels Sants Evangelis.

Quan, després de pujar les altes escales exteriors que donen accés al primer pis de la Casa Nova, entràrem al seu gran vestíbul, sentírem un benestar extraordinari. La Casa Nova és un formós edifici de caràcter conventual, de celles espaioses, amplíssima sala i galeries i refector magnífic, tot dintre la més gran senzillesa.

Com que teníem una hora lliure, abans de dinar, un cop fetes, rapidíssimament, les nostres ablucions—perquè la curiositat ens empenyia—vàrem sortir amb uns companys de pelegrinatge a donar un petit tomb per la població, i muntàrem els seus carrers estrets, de gran pendent, entre dues fileres de cases blanques, i travessàrem el seu petit basar ple de botigues modestes i, particularment, de sabateries. Per a qui seran tantes sabates en una terra on gairebé tothom va descalç?

Els raigs del sol queien perpendicularment, i no hi havia manera de lliurar-se'n: no hi havia un pam d'ombra enlloc i això ens decidí a donar per acabat el passeig i retornar al convent mig rostits i completament enlluernats.

A mitja tarda férem l'entrada solemne a la Basílica de l'Anunciació. Processionalment sortírem de la Casa Nova, i ens dirigírem al temple tot cantant el Salm: "Laetatus sum..."

La Comunitat ens esperava a la porta de l'església,

i tots plegats hi entràrem, mentre tocaven alegrement les campanes i l'orgue acompanyava els cants litúrgics propis de la cerimònia.

Després de donar-nos la benedicció amb el Santíssim Sagrament, entonàrem la Salve i el P. Prior ens dirigí un sermó de salutació, al qual correspongué, en nom nostre, el Pare Pons, director espiritual del pelegrinatge.

Després de la cerimònia començàrem la visita de l'església. El temple actual fou construït en 1730, i és força modest, degut al temps limitadíssim que les autoritats turques concediren aleshores als frares per a bastir-lo; però els anteriors havien tingut una major importància.

Ja en el segle iv, el comte Josep, qui treballà incansablement en el culte i conservació dels antics monuments cristians de Tiberíades, Cafarnaum, Sèforis i altres, construï una gran basílica que fou, probablement, la que visità en 570 el peregrí de Placenza. No estava orientada de Sud a Nord, com l'actual, sinó d'Oest a Est, i era molt espaiosa.

En el segle ix, Tancred va reconstruir-la; però en 1263 fou enderrocada pel Soldà Bibars. La destrucció fou completa i sols romangué intacta la gruta i l'habitació que la precedia, que fou miraculosament portada a Dalmàcia, a finals del segle xiii i posteriorment, a Loreto.

El P. Tomàs de Novara, en 1620, essent guardià del Mont Sió, obtingué de l'Emir Fakred-Din les restes de l'antiga basílica, que conservà i defensà religiosament, al davant d'una Comunitat nombrosa, que moltes vegades fou víctima de terribles i cruentes persecucions. Un segle després s'aixecava l'església que visitàrem.

Sota l'altar major, en una cripta a la qual es baixa per una gran escalinata de quinze graons, hi ha la Santa Gruta.

La precedeix una mena de vestíbul amb dos altars dedicats a Sant Joaquim i Santa Anna i a l'Arcàngel Sant Gabriel. Baixant dos graons més s'entra a la Gruta.

Al seu centre i al davant de la graderia hi ha l'altar principal, fet de marbres magnífics i ricament ornamental. Al lloc del retaule hi ha un quadre de bona escola, que representa l'Anunciació; però els ulls fugen de totes aquestes meravelles i es fixen instintivament en la roca que formen les parets i el baix altar, i troben la gran inscripció corprendora:

VERBUM CARO "HIC" FACTUM EST

HIC: aquí... Hom diria que aquesta paraula es clava a l'esperit i és el fonament de tota contemplació en el recinte meravellós. Aquell testimoni del "lloc" dintre d'aquella afirmació del FET és la major sublimitat meditativa en la història de la Divina Humanitat.

Hi ha una petita gruta, darrera la principal, nomenada "la cuina de la Verge". Quina lliçó d'humilitat dóna el conjunt d'aquelles habitacions po-bríssimes!

* * *

Des d'allí ens dirigirem a la petita església que serva el taller de Sant Josep. Ha estat edificada damunt les runes d'un temple molt més gran, i pot dir-se que és el Santuari de la infantesa de Jesús. Allí resàrem les oracions prescrites per a guanyar la immensa riquesa d'indulgències concedides als que visiten els Sants Llocs, i després prenguérem el camí cap a la font de la Verge.

La font no està lluny de les esglésies que veníem de visitar. Es troba en una mena de placeta formada per la carretera i la coincidència de dos o tres carrers. No ens hauria calgut guia per a trobar-la, puix el camí que seguirem era ple de dones i de noïetes que hi anaven a cercar aigua.

Les dones de Natzaret semblen tretes d'un Pes-

sebre, i van abillades com fa vint segles. Porten unes llargues túniques de robes pesants, que cauen amb plecs estatuaris tot al llarg de llur cos, fins a llurs peus descalços. Tenen la faç bruna, d'una brunor de bronze; els cabells, ben negres, cauen majestuosament damunt llurs espatlles o bé estan recollits, molt baixos, darrera llur cap, per cadenes d'or o rosaris de monedes d'aquest metall. Aquests ornaments són, moltes vegades, tota llur fortuna.

Llurs ulls foscos, d'extraordinària expressió, tenen les parpelles vorejades de negre; però aquesta particularitat, que els dona una lluminositat estranya, no és fruit de llapis ni tints, com els que usen les pseudoelegants d'Occident, sinó que l'obtenen amb unes injeccions—una mena de tatuatge—que els és fet quan són encara molt petites. Pel camí aturàrem dues o tres dones que portaven al braç llurs criatu-

QUINES LLUÏSSORS HI HA AL CEL, HA NASCUT L'INFANT JESÚS!

res, dels ulls enrogits de les quals brollaven llàgrimes, que s'ennegrien en passar per llurs parpelles, subjectes d'aquell tractament, i rodolaven galta avall en tribut a llur futura boniquesa.

Les natzarenas porten damunt llurs caps, quan van a la font, una mena d'àmfores de terra cuita, per a poar aigua; però, malauradament, la civilització, que ha omplert d'automòbils els camins de Palestina, els ha suggerit la idea d'aprofitar les llaunes de benzina buides, per a substituir aquelles àmfores, i són moltes les que avui les utilitzen.

La font és una petita construcció formada per tres parets baixes de pedra de sillar i un gran arc, també de pedra, sota el qual ragen quatre o sis dolls d'aigua. Uns graons, també de pedra, serveixen per a baixar a la font.

Passarem una bella estona al peu de dita font, mirant la desfilada i escoltant la cançó de l'aigua que omplia joguinejant els antics atuells i els exòtics. Grups de dones, de nenes i d'infants arribaven continuament pels polsosos camins, i baixaven els graons de pedra amb certa serenitat ritual que enaltia llur caminar magnífic.

Les dones i la font eren una pàgina de vida de segles remots, plantada en mig d'una civilització mo-

derníssima. Hom diria que, aquelles, no veien les noves indumentàries, ni les habituds recentíssimes que les rodejaven; que eren les mateixes que acompanyarien en altre temps la Verge i que seguien vivint la vida vella. De tant en tant un nen arribava fins a nosaltres i ens demanava el "bakhchich" — la propina, una de les obsessions d'aquell país: la propina sense raó ni motiu; una mena de fórmula de demanar caritat;—però elles no tenien, per a nosaltres, ni una mirada, i sols contreia, de vegades, els seus llavis un rictus de menyspreu, que podia, a força de bona voluntat, arribar a semblar un somriure indulgent, ple de protecció, de dalt a baix; i era potser la fórmula del menyspreu o de la indulgència que, per a les noves generacions i els altres pobles, pogués tenir la generació i el poble que fou testimoni de l'encarnació d'un Déu.

Han passat vint segles des que la Mare de Déu recorria, quotidianament, aquell camí, i encara ens semblava que hagués de venir-hi aquella tarda...; l'esperit arribà a sentir l'obsessió de què vindria, i cada dona que s'acostava, de lluny, era una esperança, i, de prop, una desillusió. Una esperança i una desillusió... l'eterna fórmula de la vida!

JOAQUIM M.ª NADAL

Reflexions nadalenques

"Bon Nadal", és el desig que uns comuniquen als altres, en aquests dies solemnes. "Felices Pasqües", van repetint en tots els tons i en totes les frases, els ciutadans dels països cristians. Per Nadal es concentra com una força misteriosa de naixement de coses felices. Tothom pensa en el Nadal com en una festa primicera. Diríem que el Nadal tothom el respira.

La força misteriosa d'aquesta festa, situada en nostres latituds en la naixença hivernal, ens colpeix amb unes fervors d'iniciats. El misteri nadalenc és quelcom meravellós per a les intel·ligències infantils dels grans.

Déu neix espiritualment en cada un de nosaltres. Déu ve a nosaltres cada any. Déu ve infant, i nosaltres l'hem d'estatjar infants també. Aquell pel qual les voltes immenses del cel són estretes i esquifides. Aquell pel qual, tan sols, és digna la idea relativa que nosaltres podem capir de l'infinit, ve a nosaltres en forma petita — per la qual cosa, insensats!, ens creiem superiors —, en forma d'un nadó.

Bell contrast. Els homes naixem petits per a creure'ns grans. Grans en poder, en riquesa, en virtut, en ciència, en orgull. D'infants no cerquem més que una cosa: l'auxili. De grans, no repudiem més que una cosa: el menester auxili. I, no obstant, Qui és superior a totes les grandeses, ens colpeix amb la seva infinita exemplaritat. Qui de ningú no necessitava, de tothom volgué rebre. Dels humils, i dels poderosos, i àdhuc de les més humils criatures que el voltaven en l'establia.

Concepte formós el de Jesucrist nadó. Consolador. Inenarrable. Qui pot defugir-lo?

No hi ha ningú que tingui dos dits de front, per-

tanyi a l'estament que vulgui, que no es senti comòs davant l'amor immens de Jesús.

Aquest Jesús infant és el Jesús del perdó, el Jesús amable, el Jesús que tan sols els homes-feres poden odiar. La idea sols d'un Déu fet home ens hauria de fer estremir a tots i fer-nos sentir el calfred de la nostra responsabilitat moral a tots els greuges i torts i malvestats fetes als nostres germans petits.

Què és un home poderós davant Déu? Res. Ni un bri de palla seca. Per què, doncs, tan inflament de costums? Per què tan orgull i tan poca caritat? Per què deixar de banda els nostres semblants humils? Per què?

Si estimem Jesús hem d'estimar els humils. Els desheretats de la fortuna, els privats de la llum de Déu, els mateixos homes d'ànima impia.

El Nadal és la lliçó social més forta de tot l'any. El bon Jesús neix en l'ànima i per l'ànima dels homes. Impedir que hi tingui accés, presentant-nos nosaltres com seguidors seus, amb una conducta farada d'egoismes, amb una intel·ligència matussera i una fredor de conviccions, pot ésser més funest que la mateixa negativa fundada en l'error o falsedat.

Molts són els qui no amen Jesús perquè no el coneixen. Aquests desgraciats tal volta trobin davant d'Ell una altra misericòrdia. Nosaltres, els qui fem professió de fe cristiana, si no maldem per a assolir una perfecta harmonia entre els nostres costums i la nostra fe, ens acostem molt als hipòcrites, i hem de tenir gran temença, més que aquells.

Però el Nadal, festa d'amor i de caritat, ens uneix a tots els homes. Fem davant l'infant diví el propòsit de seguir-lo tot l'any fidelment i assolirem la fórmula de la més perfecta convivència social.

FRANCESC MANICH

GOIGS EN HONOR DE LA SAGRADA FAMILIA

PERA CANTARSE EN SA NOVA CAPELLA DEL MOLÍ DE BOIXADORS

En aquesta vall de plors
Als mortals que hi fem la via;
Siau nostres protectors
Jesus, Joseph y Maria.

En lo portal de Bethlem,
¡Oh qué goig y qué contento!
Quant, obrat lo gran portento,
Ab Jesus vos contemplém:
Feu que en son amor cremém
Ab vostres cors nit y dia:
Siau nostres protectors,
Jesus, Joseph y Maria.

Per guardar tan rich tresor
Quantas penas passariau,
Quant pressurosos fugiau
Del cruel perseguidor:
Forts sobresalts de temor
Lo vostre cor sentiria:
Siau nostres protectors,
Jesus, Joseph y Maria.

Castigat ja lo ambiciós,
Que tants plors feu derramar,
Y cruel vos feu buscar
En Egipte lo repós,
Al moment l'Angel gloriós
Bona nova os portaria:
Siau nostres protectors,
Jesus, Joseph y Maria.

Tres jornadas de amargura
Vostres cors aymants ferian,

Quant al Fill perdut havian,
Rich joyell de sa ventura;
Mes vejéreu ab ternura,
Que entre l's sabis discutia:
Siau nostres protectors,
Jesus, Joseph y Maria.

Retornats a Nazareth,
En llar pobre, mes ditxosa,
Junt ab la mes casta Esposa
Viviau com home perfet;
Feya vostre amor complet
De Jesus la companyia:
Siau nostres protectors,
Jesus, Joseph y Maria.

Entre l' soroll de la serra,
De virtuts suau aroma,
Com d'encens resplandent broma,
S'escampava per la terra;
Deixant á dreta y esquerra
Destells de pau y alegría:
Siau nostres protectors,
Jesus, Joseph y Maria.

Pio nou, d'etern recort,
Oprimet entre cadenas,
Trová en mitg de duras penas
En vostres cors dols conort;
Confiant que á segur port
Tal estel lo portaria:
Siau nostres protectors,
Jesus, Joseph y Maria.

Ab fe viva y porfiada
Llcó tretse vos implora,
Puig la impietat traydora
Té la terra avassallada;
Sa confiansa frustrada
Jamay permetau que sia:
Siau nostres protectors,
Jesus, Joseph y Maria.

En esta santa Capella
Acceptau la humil ofrena,
Mitigant l'amarga pena
Del qui vos visita en ella:
En tot temps com clara estrella
Serviunos de llum y guia:
Siau nostres protectors,
Jesus, Joseph y Maria.

Boixadors, que'us es deudora
De una gloria tan insigne,
Ab semblant dols y benigne
Consolaula, que'us implora:
Feu que en nostra última hora
Poguém clamar á porfia:
Siau nostres protectors,
Jesus, Joseph y Maria.

TORNADA.

En aquesta vall de plors
Als mortals que hi fem la via:
Siau nostres protectors,
Jesus, Joseph y Maria.

La cançó popular catalana

Nadales

En la nit de Nadal hi ha gran rebombori en la masia i en tota casa de l'entorn. La llenya crema flamejant en la llar negrosa, i el forn on es cou el nostre pa de cada dia també vermelleja per dins, donant gran alegria als vaillets la farum que en surt tota flairosa de les coques que s'hi maduren per a les boques de xics i grans. Ningú no té son aquella nit, que s'ha d'anar a la parròquia, camins a través, per a celebrar el gran misteri del Jesuset entre els homes. No val ronsejar que el camí és llarg, i de nit no es poden fer grans gambades com de dia. Oh, quin fred, Mare de Déu! La neu fa d'argent les muntanyes, i la blavor del cel és pura com brunyida de glòria. Quin fred i quina alegria! Per anar a l'església s'ha de baixar fins al fons on passa el torrent i després pujar, pujar pel camí pedregós que malmet peus i espardenyets. Però què hi fa! ço que es troba pesat anant a missa diumenge matí, aquella nit és camí lleuger d'alegries i rialles. —“Jo no sé què ho fa — diu el rabadà al pastor — que aquesta nit no tinga son i estiga jo tan content!” —“Tros de soc! — li contesta el sorrut pastor. — Ho fa que aquesta nit Nostre Senyor ens guarda la ramada.” Al cim de la collada es veu l'església amb les portes obertes, tota resplendent de la blancor de la neu per fora i de la mística vermellor dels ciris a sota la nau romànica.

A fora del temple, al costat del fossar on reposen sota terra amos i mossos, hereus i pubilles, pastors i porqueroles dels temps passats, el jovent fa gatzara, mentre jaios i velletes, barretines a la mà i caputxetes sobre el cap, van devotament entrant a l'església. Les campanes tritllegen lleugeres amb so prim i esquerdat com les esquelles del pastorim. Al toc de la mitja nit es fa quietud en la plaça i tota la jovenalla entra al sant lloc que queda atapeït d'aquells bons muntanyesos. Oh quin confort allà dins!, com retorna el cos i esperona l'esperit! L'altar major llueix resplendent, i al mig, davant del sagrari, el Jesuset somriu signant amb dos dits enlaire. L'ofici és cantat amb un rústec cant pla, dalt al chor, per uns fadrins de veu forta; el rés del bon rector és acompanyat del xiuxiueig del rés de les velles. Mes en l'ofertori esclata l'alegria de la jovenalla amb cantades i villancets que fan brincar els sentits, portant flaire de muntanya. Sembla com si les cantades dels pastors, dels fadrins i porqueroles, baixessin dels cims de les muntanyes i volessin de les quintanes cap els peus del bon Jesuset barrejades amb la flaire dels romanins i espígols i amb el regust fort de la terra verdejant. És la litúrgia popular, que, almenys en aquest dia i hora que Déu es fa germanet de nostra misèria, reclama son dret en el temple. Mes la gatzara encara creix en avançar-se fins a l'altar la pubilla del

Mas gran amb les coques ensucrades per l'oferta, i des del portal el pastor, amb dues ovelles les més formoses de la pleta i un cabridet tot enflocat, precedit del rabadà tocant amb el flubiol la reílada més airosa. Llavors, quina cantada!

FUM - FUM - FUM

Recollida pel mestre Joaquim Pecanins.

Ben ritmat i alegre

A vint - i - cinc de De-sem-bre, *fum - fum.*

fum, a vinti - i - cinc de De - sem-bre, *fum - fum-*

fum; ha nas - cut un minyo - net ros i blanquet, ros i blan-

quet, fill de la Ver - ge Ma - ri - a. n'és nat

en u - na esta - bli - a, *fum - fum - fum;* ha nas - *fum*

Mes que callin els cridaires, que en vol cantar una la pastora de Pratsolei; i que en sap de ben boniques!

ELS TRES PASTORETS

Airós

Si n'e - ren tres pas - to - rets, n'eren

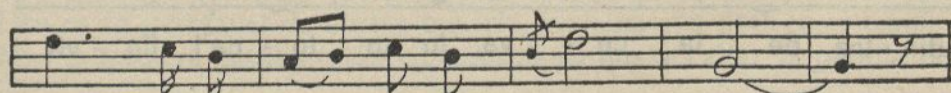
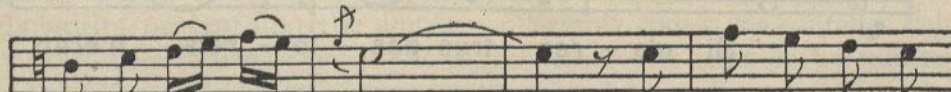
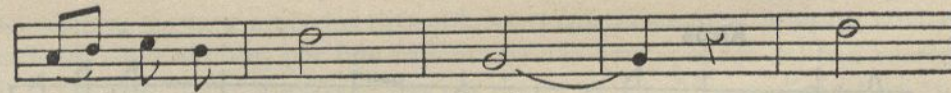
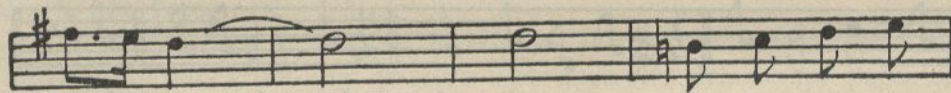
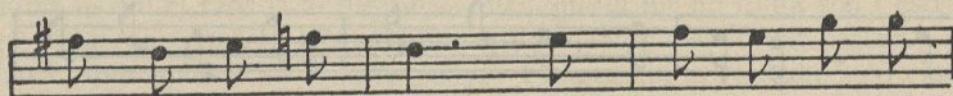
din - tre de la co - va; lo un to - ca'l flu - vi-

Mes s'acosta el moment sublim en què Déu serà carn viva en les mans del sacerdot; el mateix Jesuset que tingué per bres la falda de la Verge, el mateix que adoraren reis i pastors. Llavors la veu més pura de la muntanya, el cor més devot dels feligresos, la donzella més gentil, fa ofrena al bon Jesús que s'acosta del cant de tots els ocells voladors de l'encontrada, perquè tota la natura adori son creador:

EL CANT DELS AUCELLS

Moderat

¡Oh ditxosa nit de Nadal que ens dones la innocència i l'alegria dels infants!

Si la nostra terra té muntanyes altes i sots feréstecs, té també valls plàcides i serenes, té planúries amples on la natura porta a l'esperit la calma; té horitzons llunyans que donen el goig indefinit d'allò que no s'acaba, que ens deixonda el sentiment de lo etern. ¡Oh llavors la cançó com canta tota sola, sens home que la dicti! Sembla que neixi del bes de terra i cel. L'home que és argila i esperit inspirat de Déu, és el verb inconscient de l'abraçada magna. Oh llavors el cant del pagès solcant la terra, com voleia com fumerola quietament enlaire, com s'estira amorosameent com gronxat en somnis. No, no podem cantar-la aquí; en fariem paròdia. Tota cançó vol la seva hora i lloc propi; si bé amb amor i amb imaginació es pot retrobar amb semblança aproximada. Però la cançó de les grans planúries il·luminada del sol ardent, aquest crit de lo etern que portem dins, no sabríem trobar-lo en aquest lloc i moment. La cigala no canta sense el bes del sol i de l'aire calent i amorós d'una migdiada d'estiu.

Doncs sí, Catalunya en tot temps i en tot lloc és bella; i per ço la seva cançó n'és tan gentil i matisada. Sempre la sentireu plena de gràcia, sia lleugera, sia austera; sempre mirall del nostre fons de raça. Sia en la força del cant muntanyenc; sia refilant entre el brancam dels oliverars d'Urgell, sia dansant amb aire de sardana en les regions que la grega Empúries dominava. Per tot arreu es colora segons la natura que l'envolta; i és tan sincera, que sense mudar d'esperit, la trobareu sempre diferent com diferents són els moments de la vida dels homes i variats els moments de la natura.

LLUÍS MILLET

El Verb és la llum dels homes

Sens dubte en l'esperit, sobretot popular, amb què es celebren les festes de Nadal influeixen més les descripcions plàstiques de Sant Lluç i de Sant Mateu, que no pas els conceptes d'enlairada teologia de l'evangelista Sant Joan. No obstant no és possible comprendre llur significat, si es prescindeix del pròleg que encapçala el quart evangeli i que fineix amb aquella sentència, la més sublim i gràvida de misteri que es conté en la Sagrada Escriptura: "Et Verbum caro factum est." "El Verb es féu carn."

Per això l'Església, que en la seva litúrgia ens dona el sentit integral dels misteris que commemora, junta admirablement la pintura del fet amb l'exposició del misteri; i les expressions de "Un infant ens és nat, i un fill ens fou donat," que es refereixen al naixement temporal del Fill de Déu, alternen amb el "Tu ets mon Fill, jo avui t'he engendrat," testimoni de la seva generació eterna.

Ja en l'Advent, aquests dos aspectes hi són desitjats, però inseparablement agermanats: "Alçat Jerusalem i estigues damunt l'altura i considera l'alegria que et vindrà de ton Déu", paraules profètiques del fet que anuncia Sant Lluç en l'aparició de l'Àngel als pastors "gaudium magnum, quod erit omni populo", una gran alegria per a tot el poble (Naixement a Betlem). "Aquest és el qui ha de venir darrera meu, qui fou primer que jo." En el principi era el Verb" (procedència, ab aeterno, del Pare). "Avui m'ha nascut el Salvador del món" (Sant Lluç) compliment dels desitjos expressats en la quarta dominica d'Advent; "Que la terra s'obri i germini el Salvador." De lo més alt del cel és sa eixida i el seu curs és fins a la sumitat" (procedència del qui en el principi era en Déu).

Mes, en la festivitat de Nadal aquests dos conceptes es junten en una gran síntesi, sobretot en la litúrgia de les tres misses, on les senzilles relacions de l'adoració dels pastors i de la vinguda del Magos, de Sant Lluç i Sant Mateu, es completen amb la doctrina de la generació eterna del Verb exposada en l'evangeli de Sant Joan.

No trenquem, doncs, aquesta divina llaçada; ans bé, la llum de la cova de Betlem ens illumini per a contemplar el misteri de què aquell infant recent-nascut, que, faixat, està posat en una menjadora, és el Verb del Pare, que ve a ensenyar-nos, no sols de fet, sinó perquè per sa naturalesa és la llum dels homes, i així podrem dir amb l'Església que aquesta nit (de Nadal) fou aclarida amb la irradiació de la vera llum, i que en la terra hem conegut els misteris de la llum divina.

Per tal de conèixer aquests misteris de la llum, deixem-nos portar de la mà pel guia més expert, l'Evangelista del Verb, el qual, segurament, en començar el seu Evangeli, devia sortir d'una d'aquelles visions a què se'ns mostra tan acostumat en l'Apocalipsi; puix, amb la naturalitat del que conta el que ha vist en un viatge, ens exposa la generació eterna del Verb de Déu.

Sant Joan, després d'haver-nos descobert, amb una feliç temeritat, en frase d'un Sant Pare, el secrets de la vida interna de la Divinitat, amb aquelles curtes i sentencioses paraules: "In principio erat Ver-

bum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum," "En el principi era el Verb, i el Verb era en Déu, i el Verb era Déu," expressives de la seva eternitat, passa sense transició, com a vident, i declara la seva relació amb les criatures en l'ordre natural, i amb l'home en l'ordre sobrenatural, en quant li comunica una vida sublim i un coneixement altíssim de Déu. "In ipso vita erat, et vita erat lux hominum." "En Ell era la vida, i la vida era la llum dels homes."

En aquestes paraules de l'Evangelista demostra que el Verb és llum dels homes d'una manera pròpia i singular; puix ho és en quant és vida i es comunica, ço que no es pot dir d'altra llum. Per això, per evitar tota confusió, adverteix, que, si bé, el Precursor doni testimoniatge de la Llum, no fou la llum, sinó que talment el Verb és la verdadera llum que illumina tot home que ve a aquest món.

El Verb té la vida pròpia dels esperits, que consisteix en conèixer i voler. Per tant, si en el Verb, hi ha, des de tota l'eternitat, la vida, en ell hi ha un suprem coneixement de la divinitat, el qual tindrà les qualitats de virtut, fortitud i eficàcia en la seva actuació, a la manera que es descriu en la Sagrada Escriptura l'esperit d'intel·ligència; més, si es té en compte que de Déu es diu que és vivent, i que així com el Pare té la vida d'Ell mateix, va comunicar al Fill que tingué la vida també pròpia.

Doncs bé; d'aquesta vida sublim es diu que és llum dels homes, els quals són illuminats, mitjançant certa comunicació per la qual el Verb els fa participants d'ella. A més del coneixement natural que ens donà per la Creació, ens infon de la seva mateixa vida, una llum, molt superior a la racional, o potser podríem dir, que la mateixa vida del Verb és la nostra illuminació.

Aquesta llum fulgura àdhuc en les tenebres, et lux in tenebris lucet, per bé que aquestes a voltes la refusen et tenebrae eam non comprehenderunt; això és, illumina als homes que estan endinsats en la fosquedat de la ignorància i dels pecats, els quals tanquen voluntàriament els ulls per a no veure-la. La refusaren els gentils, que per mitjà de les criatures no saberen veure el Creador, i són estults, en expressió del savi, i inexcusables, segons l'Apòstol. La refusaren els jueus, amb molta més culpabilitat, puix a més de la raó natural, tenien l'ajut de la Revelació, en no voler reconèixer el Messias. La refusen finalment molts cristians, en un grau inqualificable d'encegament voluntari, els quals, després de més de dinou segles de devessalls de llum, encara van a les palpentes, com si aquesta no existís. Si els jueus, conforme a la sentència de Jesucrist, no tenien excusa de llur pecat d'incrèdilitat, perquè havien vist els prodigis que Ell havia obrat i què direm dels cristians dels nostres dies?

Tingui's en compte que aquí no hi cap la ignorància de bona fe. El refús de la llum del Verb, en el grau que aquesta es manifesta, és sempre culpable. Ho indica clarament l'Evangelista, en dir que la llum fulgura en les tenebres, mes aquestes la refusaren; que brillava en el món, fet per la llum, que és el Verb, i el món no la reconegué; que vingué a la seva pàtria,

i els seus no la reberen; i que solament els qui l'admeten són fills de Déu.

No es parli, doncs, de neguits espirituals, referint-se a les frisanques de certs intellectuals que diuen que van a la recerca de la veritat, com si aquesta no estés suficientment evidenciada per la llum del Verb; i menys encara, se'ls ha de presentar com a glòries de la ciència pel sol fet d'entossudir-se a ésser orbs voluntaris i condemnar-se a una llastimosa eixorquia intel·lectual.

Considerem per tant en la festa de Nadal, que és la commemoració del naixement del Verb ret home, la festa de la Llum. L'Església, en l'introit de la Missa de l'Alba, diu: "Una llum brillarà avui damunt nosaltres, perquè ens és nat el Senyor," i en l'Oració: "Senyor, Déu Omnipotent, que ens vulgueu concedir, que puix som inundats amb la no-

vella llum del vostre Verb, resplendeixi en les nostres obres, ço que en nostres ànimes fulgura. I en el Gradual: "Déu és el Senyor i sa llum ha brillat per nosaltres."

I com es verifica que aquesta llum ens inundi i brilli per nosaltres? Oh la més misteriosa de les paradoxes! Fent-se carn; ço és, humanitzant-se, no sols en el sentit d'acomodar-se a la nostra condició, sinó fent-se de la nostra mateixa naturalesa; de guisa que podem dir amb tota propietat: "la llum (referint-nos al Verb) es féu carn, és a dir, home."

Nadal és, doncs, la festa de la llum. Celebrin els exclusivistes de la raó natural, la festa del Sol; nosaltres adorarem a Betlem el diví Infant, que és el Verb, llum que illumina a tot home que ve a aquest món.

ALFONS M.ª RIBÓ

EL NAIXEMENT DE JESÚS

EL LLIBRE DE LA PARAULA DE DÉU

ACABA DE SORTIR

El Nou Testament

en dos elegantíssims volums. Text de la Vulgata Clementina. Versió i notes per la Comissió tècnica de l'«Obra del Sant Evangeli», de FOMENT DE PIETAT

El primer volum, que conté *Els quatre evangelis i Fets dels Apòstols*, consta de més de mil pàgines; el segon, que conté *Les Cartes de Sant Pau, les Cartes Catòliques i l'Apocalipsi*, en té més de vuit centes.

Impressió nitidíssima, format elegant, paper indià, notes copioses i selectes, mapes a cinc tintes. El caràcter d'aquesta edició respon plenament a l'esperit que informa l'«Obra del Sant Evangeli.»

Es venen els dos volums per separat, i també el llatí sol o el català sol en un volum perfectament manual. Així tothom podrà tenir

TOT EL NOU TESTAMENT

si vol, en un sol volum. El preu de cada volum per separat és de 8'50 ptes. El d'un sol volum, contenint tot **El Nou Testament**, és d'11 ptes. el llatí i 9 el català. Tots aquests volums es venen enquadernats en finíssim pegamoid, imitació de xagri. Enquadernacions més luxoses a distints preus.

En premsa:

L'ANTIC TESTAMENT

Volum IV

ELS PSALMS - ELS PROVERBIS - L'ECCLESIASTÈS
CÀNTIC DELS CÀNTICS

L'acceptació extraordinària que tenen les publicacions de l'«Obra del Sant Evangeli» de FOMENT DE PIETAT està motivant varies reedicions dels seus llibres. Actualment està reimprimint-se la «Concòrdia dels quatre Evangelistes», amb un tiratge de 30.000 exemplars, per exhaurir-se l'edició publicada fa tres anys, d'un tiratge també de 30.000 exemplars.

PREN L'INFANT, I LA SEVA MARE, I TORNA-TE'N A TERRES D'ISRAEL:
 PUIX JA SÓN MOLTS AQUELLS, QUI CERCAVEN LA VIDA DE L'INFANT

La festa de les festes

Nadal

La diada de Nadal té un significat segons la gent; un caire segons les creences, una significació segons la fe.

Per aquells que professen les creences d'una doctrina religiosa que no és la veritable; per aquells que tenen els sentiments del cor en relació amb la vida que viuen; per aquells que no coneixen o no solen conèixer els preceptes de la nostra religió i que tampoc no creuen en allò que la fe obliga creure, el Nadal—festa esperada amb dalit durant un any, festa sempre nova que deixa algun que altre record feliç en nostra ment—significa un dia de gaudi, un dia de festa grossa la qual es nota en l'esguard alegre de les persones, en els vestits nous, en la taula ben parada i curulla de bons menjars i d'excel·lents vins i xampanyes on no manca l'indispensable gall i els fins torrons, cosa tan típica i tan pròpia d'aquest jorn. I per això, aquesta mena de gent quan parlen del Nadal no pensen amb la illusió dels infants, amb les cançons que surten del cor dels grans i petits per alabar Aquell Infant que ens redimí amb la seva sang, com, semblantment tampoc no pensen amb l'acte tendríssim, imponent en què el blasfem, l'heretge, aquell que tantes i tantes de vegades ofengué Déu es postra als peus del mateix Déu fet home, que plora per manca d'escalf en les ànimes dels humans; que plora per aquells que no l'estimen i ploren; que demana misericòrdia per aquells que li neguen la seva casa ja abans de néixer com semblantment per aquells que l'han de fer morir en una creu talment com un malfactor. Ells, pobres, desgraciats, com que no viuen més que per l'alegria revoltosa, per la felicitat aparent, per la gatzara i aldarulls, esperen el Nadal per lluir un vestit, una joia; per assistir als balls, per ésser motiu d'enveges i d'odis mal dissimulats, com també per rebre algun que altre elogi que s'ha fet esperar durant un any.

I per satisfer el caprici d'aquesta mena de dones i homes que no tenen fe o pel cap baix no coneixen la doctrina de Crist, s'han inventat mil coses les quals no els deixen pensar en el gran esdeveniment que commemora el poble catòlic—i també els impedeix pensar en Déu—fent que pensin solament en les coses mundanes, potser pecaminoses que, tanmateix, ells han consagrat com els més grans ideals de llur vida.

Per aquell que no té fe, el Nadal és una festa de gaudi, d'espectacles profans, de divertiments poc edificants, però no la commemoració de la vinguda de Jesús al món per salvar l'home.

En canvi, aquells que tenen fe, que creuen en allò que la fe ensenya, que esperen en allò que la fe diu que esperem, quina idea tan gran que tenen de la festa de Nadal. Com preparen públicament i en família aquells pessebres, aquells naixements que no són altra cosa que la fe del poble traduïda en actes externs, en fets senzills, però que no gens menys són la manifestació de l'amor que tenen a

Déu! I per això hom veu al costat del bressol de Jesús, d'un Jesús de porcellana, la taula exornada talment un dia de festa grossa, però regalada per la sobrietat que cal que tinguin els seguidors, els amants dels Reis de la festa, el Déu fet home! I hom veu també un ball, unes danses davant d'un Jesús immòbil que els piadosos esguarden com si fos de carn. Aquell ball és una dansa que alegra el cor i fa entreobrir els llavis, per un somriure d'Aquell que per manca d'homes accepta la companyia d'un ase i un bou per tal de fer-li d'escorta prop del bressol.

L'Església per tal de recordar el naixement de Jesús es vesteix amb les millors robes, les llums resplendeixen pertot, els cànctics són de glòria i l'alegria que senten les ànimes veritablement cristianes és una alegria real, palpable, mai fingida, mai hipòcrita, mai irreal com algú ha volgut suposar.

I hom plora de goig quan pensa en la significança d'aquesta diada, hom regracia Déu quan considera ço que Ell féu en venir al món, i hom es considera indigne de la benedicció de Déu quan pensa de la fàiso que corresponem a les mercès tan grans que el Senyor ens ha fet, ens fa a cada moment i ens té aparellades.

Es una festa d'alegria, de riquesa i de llum, de flors, de músiques, de cants, però ensems és també una festa d'humilitat, de discreció; una festa en la qual el cristià demana perdó i misericòrdia per llurs pecats i ofenses i pregar per aquells que no tenen el goig i la felicitat de ser, en aquest dia, al bressol del nen Jesús.

Nosaltres, catòlics, que seguim el precepte de Jesucrist, que tenim per norma la llei de Déu i de l'Església, que esperem una altra vida, hem de celebrar la festa de Nadal amb gran gaudi i benaurança, hem de pregar Déu per nosaltres no oblidant, tanmateix, nostres germans que esperen el jorn d'avui per gaudir conforme llurs instints els dicten. Jo us convido que després de rebre Aquell que amb la seva sang abolí l'esclavitud de les ànimes, li demaneu que en els altres aniversaris de son naixement, en els altres Nadals es postrin als seus peus els qui avui l'ofenen i l'escarneixen.

Esguardeu amb goig els actes que commemoren els fets d'aquest jorn tan venturós per la humanitat; no tanqueu les portes de vostra casa a aquells que hi vénen amb els instruments rústecs dels pastors de Betlem, no deixem de fer l'almoïna que un pobre, germà nostre, ens demana en nom de Déu, oferim el nostre cor curull d'amor a Jesús, obrem talment Ell demana; esperem, esperem amb ànsia l'any vinent que marcarà un triomf més, una victòria més a favor de la doctrina de Crist, a favor de la nostra religió única i veritable i ensems ens apropià a aquesta vida perdurable que anhelem.

Els Reis venen

Vénen els Reis, van fent llur via
seguint l'estela resplendent,
embolcallats de poesia
i d'un subtil encantament.

Oh! Rei Melcior, la barba vostra
tota beutat, tota blancor,
fa que tingueu gebrat el rostre
per la gebrada de vellor;

com la gebrada matinera
que en els obacs l'hivern estén,
és crepitant, és encisera,
té un lluminós tremolament.

Oh! Rei Gaspar, per vostra testa
els rulls llueixen com l'or fos,
són claps de sol d'un jorn de festa,
d'un jorn de festa esplendorós;

les vostres mans, suaument colrades
pel bes del sol amorosit,
són guardadores benaurades
d'un donà etern, indefinit.

Rei Baltasar! Vostra mirada,
fosforescent en la foscor,
don a la faç, d'eban tallada,
tot un aspecte de terror;

mes no sou tal, sou tot tendresa;
rieu per res amb riure intens;
llavors esqueixa la negresa
l'alba brillor de vostres dents;

sou els monarques d'un imperi
que resplendeix en la foscò;
vostre reialme és bell, eteri,
és el país de la il·lusió;

vostres persones consagrades
sols són visibles pels infants,
i encar les veuen difumades
en els llurs somnis plens d'encants.

Vénen els Reis per la planura
tota nevada, arreu, arreu,
i, mentre passen, la Natura
té un viu panteix sota la neu;

van pels pinars de les carenes,
i un vent ignot fa blincà els pins;
van vora el mar, i les sirenes
vénen cantant d'aigües endins.

Van fins la llar de la masia
per llogarrets i per ciutats.
Allà on ells són, la lluna envia
més lluminoses claredats.

Vénen els Reis com cada anyada
per fer somriure als infantons.
i tornaran en tal diada
per futurals generacions.

Ells, immutables, fan llur via
tot menyspreant humanes lleis.
Dels llunys palaus on somni hi nia,
embolcallats de poesia...
Vénen els Reis... Vénen els Reis.

JOSEP M.ª GIRONA

V O L U M X

: D E L E S :

Obres completes del Dr. Josep Torras i Bages

BISBE DE VICH

SERMONARI

Aquest volum és una revelació insospitada de l'esperit apostòlic del Dr. Torras: era un mestre admirable de la trona. Ultrapassa les set centes pàgines, conté uns quants centenars de peces predicables per a distintes i oportunes avinenteses. Les matèries hi estan aplegades en quatre seccions especials: *Homilies de tot temps.*—*Festes de Jesucrist, de Maria y dels Sants.*—*Sermons de circumstàncies.*—*Sermons a Comunitats Religioses.*

Els sacerdots trobaran en aqueſt SERMONARI materials exquisits i selectes per a llurs predicacions dels que no abunden pas en les obres que amb aquesta finalitat es publiquen.

Les ànimes bones i piadoses podran utilitzar aquest SERMONARI com a llibre de lectura espiritual, i àdhuc de meditació, rica i variada, i sempre a base del Sant Evangeli, que fou la font primera i principal de tota la predicació del gloriós prelat.

Per any nou demaneu aquest llibre a FOMENT DE PIETAT

El Nadal dels escriptors

"...Si és que tens un moment per tu, un moment per pensar una mica, sincerament... jo et demano que provis de repetir aquestes paraules: "Què li darem al Noi de la Mare?" Jo et demano que t'aturis a cada síl·laba, que hi pensis una mica en el que dius..."

JOSEP MARIA DE SAGARRA, article *La meua cançó*, del llibre *Cafè, copa i puro*, p. 45. Llibreria Catalònia, Barcelona, 1929.

Per part meua, jo hi he pensat molt en aquesta invitació d'En Josep M. de Sagarra. No sé pas si ell hi haurà pensat tant. "Què li darem al Noi de la Mare?" Què li darem, què li hem donat, nosaltres els escriptors?

Vet aquí, els pastors li duen el mató i la llet de les ovelles i cabres, de tot l'any pasturades, la mel dels ruscós i abellers, de les abelles de tot l'any feineres. Pagesos i conreadors, les panses i les olives, fruit de collites i afany de suors, fruit escollit de vinyes i oliveres. I encara el confit premsat i ensucrat de la figuera, i la polpa arrugada i calenta de les nous. Les feines, les penes del camp, la humilitat del pasturar, la tranquil·la senzillesa del camperol, de tot això els sarrons són plens, i tota aquesta virtut de l'any és avui per al Noi de la Mare.

De quina anyada humil li oferirem el fruit, gent de lletres, al Diví Infant? Què li portarem *que n'hi sàpiga bo*? Ningú no esperava, Josep Maria de Sagarra, la vostra cançó de Nadal. Però ja que la cançoneta, ja que hi penseu, és just que us demanem a veure quina ofrena omple el vostre sarró? Són els vostres llibres d'aquest any?

Visió nadalenca inèdita: el Mal Escriptor, amb la seva colla, se'n va a Betlem, a adorar. Per a qui és el farcell de volums que els penja de l'esquena? Es per a cremar-los, en brases confortants, en flames de penediment, cendra i caliu per a escalfar l'Infant? O és per a vendre'ls pel camí, als pastors i vianants, amb un deu per cent de descompte?

D'aquí estant sento la cançó sinistra: distingeixo mica més mica menys lletra i tonada: "Cançó dels Savis d'Occident (The Wise Men of the West). Cançó dels Tres Lletrats d'Europa, la Cançó dels Tres Reis sense Rei, pels quals no hi ha Llei ni Senyor: el Novellista, el Poeta, el Crític, pels quals no hi ha Déu ni Senyor. Què li donaran al Noi de la Mare? Quin compromís més greu! No li daran pas or; novel·les, poemes, cròniques, crítiques, concursos i periòdics, són per a fer or precisament. Ni encens no podran donar-li. El *stock* es necessita; redaccions, penyes i ateneus, és per a ells l'exclusiva. I de la mirra, bàlsam que és símbol de dolor, tampoc no podran desfer-se'n perquè la reserva que tenen és de gran preu comercial. No pas la Passió del Senyor, sinó les passions dels autors i les passions dels consumidors, són el capital, la mina productiva, i el productor no en dona. Què li daran al Noi de la Mare, els Magues d'Occident? Pensem, pensem, pensem-hi; per tant que hi pensarem no ho sabrem pas resoldre."

Es perd en la boira la colla i la cançó. Els qui assassinen la moral, els qui aboleixen la castedat, els qui liquiden la innocència, on els durà l'Estel? Si no troben el Portal i l'Establia, trobaran, ben cert, bona acollida al Sopar i l'Orgia d'Herodes.

"Esta nit és nit de vetlla". Emoció dels cels i sotrac dels diables. Blancor de glòria en els estels; negror de fúria i despit a les cavernes de l'infern. Si és plenament lícit esmentar en dramatúrgia barroca aquest combat de les tenebres i la gràcia, combat de Nadal, en el teatre popular religiós, serà lícit igual planejar un nou chor de diables en contrast amb la senzilla ingenuïtat dels pastorets. Sigui'm permès compondre, per a uns *Pastorets* futurs, una escena grotesca: comparsa d'escriptors blasfems i immunds volent anar a Betlem, i aribant a tomballons a un lloc més escaient per a ells: el cos de guàrdia del Botxí dels Sants Innocents.

Pensem-hi, doncs, escriptors. També a nosaltres, com a gremi, ens hi demanen. Se'ns obre al davant el camí de l'Establia. Pastors que som, bons o mals pastors, pastors de ploma, gent d'influència i de potència, heu-nos aquí, als peus del Diví Infant, que és l'Innocent i és el Jutge. *Què li darem al Noi de la Mare, què li darem que n'hi sàpiga bo*? Obrim els plecès, els vades, els quaderns, buidem carpetes i carteres, de nostres fruits de l'any. Són dignes, són dignes de l'Infant? Senyor, aquí teniu l'ofrena: aquí el conreu, les vinyes, els regadius literaris i periodístics, nostres "panses i figues", el pa intel·lectual: diaris, revistes, llibres, films, peces de teatre. Senyor! Ditxós qui obrirà la cartera dels papers davant la vostra faç de Nin celestial, sense temença. Malhaja qui l'obri tremolant; perquè tot l'any als infants que són la vostra imatge viva i predilecta, amb pa de blasfèmia els han nodrit i amb pedres d'escàndol els han apedregat.

Nuet i pobre, en bolquers humans, desarmada la vostra tendresa, Infant que sou avui, i poc més que Infant, demà, home dalt de la creu, pobre indefens en vostra vida humana, pobre indefens en vostra vida sacramental i invisible entremig dels homes en el temps. Es just que us duguin provisions i abrigalls, pastors, pagesos, ramaders; és just que us portin xais, cabretes i colomins per vostre escalf i aliment; és just que us socorrin amb llet i mel i mató i confitura les maternals dones de casa, de virtut amatenta.

Es just que voltin vostra infantil nuesa indefensa, Vós qui sou la Veritat indefensa i contradita, en aquest món, Vós qui sou la Innocència vivent i perseguida, aquells qui han rebut de Vós, l'estre diminut i potent per allunyar llops i blasfems, el bri d'acer al capdavall d'un mànec.

R. RUCABADO

El pessebre i els infants

Si evoquem els Nadals viscuts, veurem com amb els anys, l'espiritualitat no sempre hi guanya. Les lluites quotidianes i els mil i un mals de cap imaginaris ens fan tocar massa de peus a terra i ens afebleixen la facultat de meravellar-nos.

Tot recordant els bons temps d'infant, vaig indignar-me en llegir en un dels nostres diaris un atac contra el pessebre. Malfieu-vos d'aquells puritans que combaten el pessebre en nom de l'art; fa temps que ja no tenen res d'infant i tal vegada per a llur dissort la seva infantesa va escolar-se dins un ambient frívol i arreligiós.

No vull pas defensar les figures grotesques ni el paisatge mancat d'estètica. Un infant educat cristianament, però, sap idealitzar el pessebre: les muntanyes del fons, la parella de bous que llaura, les cases amuntegades a la vila o perdudes entre sinuosos corriols, no representen per a ell un teatre qualsevol, sinó que són testimonis del gran miracle.

L'infant guaita la cova i veu el bon Jesús entre un braçat de palles i a l'entorn Sant Josep i la Verge. La mula i el bou alenen prop del Nadó... I l'infant comprèn la bona nova i alhora la tragèdia. Veu les cases senyorials barrades i la gent del poble aqueferada. I només veu davallar de muntanya els humils: els pastors amb llurs ramades.

L'infant copsa la veritat que hi ha en el pessebre i sap després trobar-la en cada cosa. Ell, en el gall, els torrons, el vi bo i les neules, hi veu quelcom més: ha nat Jesús, i l'alegria fins i tot s'ha de conèixer a taula.

No privem per cap prejudici artístic del pessebre als nostres infants; els arrabassaríem un dels goigs més purs. I de retop també el mal cauria damunt nostre. Jo no sé pas imaginar-me un Nadal sense pessebre; primer me l'imaginaria sense el gall i tot l'amaniment tradicional.

La fe del nostre poble ha sabut idealitzar sempre les grans diades: per Tots Sants al costat dels panells i les castanyes hi trobem el Sant Rosari i per Pasqua de Resurrecció, els cants d'alegria. Per Nadal s'ha eginyat el pessebre, però l'època actual que enderroca tradicions seculares, no sempre hi sap veure la finor espiritual en aquests esplais dels nostres avis.

Sense pessebre el Nadal fóra una cosa trista: ben tost cauríem en el perill de fer-ne una festa gastronòmica. Jo no sé perquè, però en venir cada any aquesta diada em vénen a la memòria els versos humaníssims de Salvat-Papasseit:

“Demà posats a taula oblidarem els pobres
—i tan pobres com som—

Jesús ja serà nat.

Ens mirarà un moment a l'hora de les postres
i després de mirar-nos

arrencarà a plorar.”

Aquesta dramàtica visió del poeta la trobareu en moltes llars. Tota l'espiritualitat de la festa els passa desapercebuda i el seu Nadal comença i fina a taula.

Per abastar tot el fruit del pessebre, cal esguardar-lo amb l'idealisme dels nostres avis. L'infant hi

copsarà més del que sembla i tothom, jove o vell —car la infantesa no mor mai,— hi sabrà veure quelcom més que un teatre familiar, innocent i amb més o menys estètica.

JOSEP CARNER I GARRIGA

El cant dels ocells

L'Estiverola diu:

—No és hivern ni és istiu,
sinó qu'és primavera;
perquè ha nat una flor
que pertot dona olor,
en lo Cel i la terra.—

Cantava 'l Francolí:

—Aucells, ¿qui vol veni
a glossar melodia,
a veure 'l gran Senyor
amb son gran resplendor
dintre d'una establia?—

Cantava la Puput:

—Esta nit ha vingut
lo Rei de cels i terra.—
La Tórtora i Colom
admiren a tothom
cantant sense tristesa.

Pigots i Borrrroners

se'n pugen pels fruiters,
cantant amb alegria;
la Guatlla i lo Cu-cut
molt de lluny han vingut
per contemplà al Mesies.

Cantava la Perdiu:

—Me'n vaig a fer lo niu
dins d'aquella establia,
per a veure l'infant
com està tremolant
en braços de Maria.—

La Garsa, Griva i Gaig,

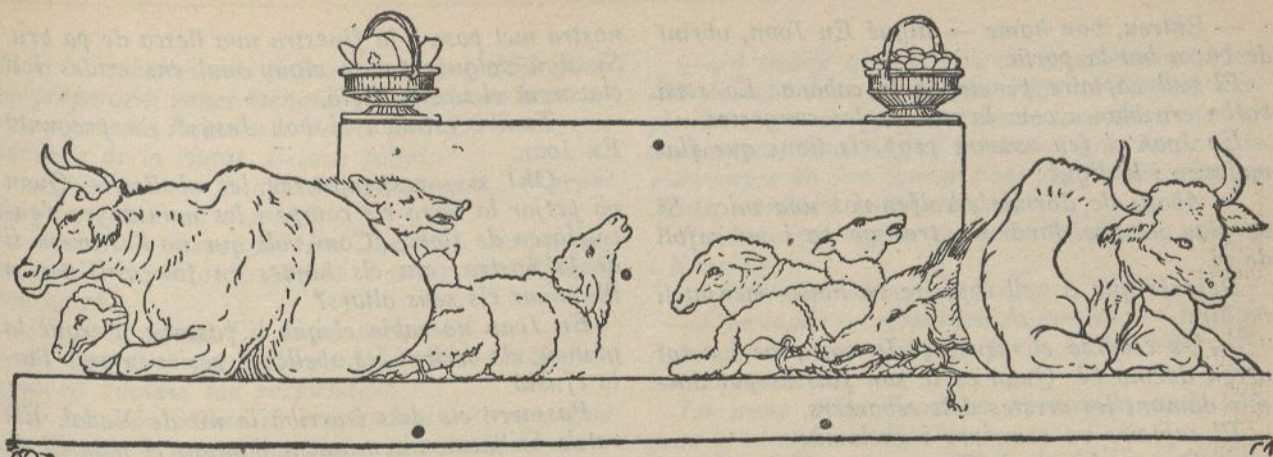
diuen: —Ja ve 'l Maig.—
Respon la Cadernera:
—Tot arbre reverdeix,
tota planta floreix
com si fos primavera.—

Cantava lo Pinsà:

—Glòria avui: festa demà.
Sento gran alegria
de veure lo diamant
tan hermós i tan brillant
als braços de Maria.—

Lo Xot i lo Mussol,

al veure eixir lo Sol,
confosos se retiren.
Lo Gamarús i Duc
diuen: —Mirar no puc,
los resplendors m'admiren.

El bon pastor

(Conte de Nadal)

No gaire lluny de Castellflorit hi ha una cabana, en la qual sojornen uns pastors molt pobres. Entorn de la cabana verdegien els pins i una font somica dins la quietud de la muntanya.

L'avi Josep és un vell pastor que ha passat la vida dins la solitud de les altes muntanyes. És una mica sorrut com tots els pastors que viuen allunyats dels homes. Dels seus llavis molsuts penja constantment una grossa pipa i sovint acluca els ulls com si volgués veure clarament dintre seu aquells que estimava i que han emprès ja el camí de l'eternitat. La seva filla Maria és bruna com una garba de blat, però té els ulls clars i dolçament blaus com les aigües quietes d'un estany. El seu marit és mort. Un matí varen trobar-lo damunt el pedruscall d'una cinglera. S'havia estimbat. Un dia l'avi Josep cridà els seus dos néts i els va dir:

— Fills meus, caldria que m'ajudéssiu a mi i a la vostra mare. La pobra dona tot el dia feineja i no pensa sinó amb vosaltres.

— Teniu raó — respongué el més petit. — No és just que la nostra mare treballi tant. Ahir, al camí dels roures, vaig trobar el senyor Jaume i li vaig demanar que em deixés atalaiar les ovelles. Em plauria molt — li vaig dir, — passar la vida al cim de la muntanya on hi ha bons pasturatges. Em va mirar i va somriure; però veient que jo restava tot trist em va dir:

— Ja m'hi pensaré, Joan.

— I tu, Genís, què penses fer? — digué l'avi adreçant-se al més gran.

— A mi — respongué, — no em doneu bous ni ovelles perquè ja estic cansat de viure en mig d'aquestes solituds. Darrera aquelles muntanyes — digué abocant-se a la finestra — hi ha una ciutat tota resplendent. M'ho va dir un caçador que va passar per aquests camins. Jo vull anar a ciutat.

— Ens vols deixar! — exclamà En Joan, tristament — Ja saps el que dius? ¿Et creus que les ciutats són tan boniques com aquestes muntanyes? Més val una esfilagarsa de boira que tota la claredat de la ciutat.

— Ai, pobre ocell de bosc — digué l'avi Joan, — que vols perdre la llibertat per a viure dintre una gàbia d'or.

Al cap de pocs dies, En Genís s'acomiadà de la seva mare i de l'avi i es va allunyar d'aquells llocs solitaris.

En Joan se'n va anar a atalaiar les ovelles del senyor Jaume. Se'n va emportar per company un gos lleig i pelut que li deien Jepic. Era un gos feréstec, però molt entenimentat. Gairebé al cim de la muntanya hi havia una petita cabana i al seu entorn la cleda per a les ovelles.

En Joan, en trobar-se en mig d'aquelles solituds, es va sentir feliç. El matí quan eixia de la cabana el cel començava lleugerament a clarejar. Els estels anaven fonent-se a poc a poc. S'allunyaven les ombres de la nit i el cel anava esdevenint clar i transparent com un cristall. Quan eixia el sol amb la faç vermella i voltat de núvols d'or, les muntanyes esdevenien daurades i es retallaven netes i polides sota el cel blau com si acabessin d'eixir de les mans de Déu. Del cim estant es veien les muntanyes com s'anaven escalonant i els camins solitaris que serpentejaven a la plana. La terra s'anava submergint dins un mar de claror. L'herba humida de rou es redreçava i els ocells xisclaven estenent les ales sota el cel inundat de llum.

Vora la cabana hi havia uns camins ombrejats i eren tan obacs i tan humits que la molsa creixia arrapada fortament a les roques.

A la nit, quan el sol s'estimbava darrera els pics més alts de les muntanyes, feia oració prop de la cabana. Les campanes de l'església de Castellflorit vibraven sonorament. En aquella hora que el cel esdevé pàl·lid i obren els ulls les primeres estrelles, és quan els àngels passen amb les ales esteses damunt la quietud dels camins.

La terra anava enfosquint-se a poc a poc i les muntanyes esdevenien ingràvides. Dalt del cel brillaven milers d'estels clars i transparents com gotes de rou.

Una nit tustaren la porta de la cabana. En Joan va creure que era algú que s'havia extraviat per aquells indrets. En obrir la porta penetrà dins de la cabana un raig de lluna. Un home digué amb veu tremolosa:

— Em deixareu passar la nit a la vostra cabana. Sóc un vell captaire que s'ha perdut per aquests camins. La nit és massa freda per a dormir sota el brill de les estrelles.

— Entreu, bon home — digué En Joan, obrint de bat a bat la porta.

El vell captaire penetrà a la cabana. La seva barba era blanca com la neu de les congestes.

En Joan el feu asseure prop els tions que flamejaven i li digué:

— Abans de dormir escalfeu-vos una mica. Si us plau us puc donar un tros de pa i un rajoli de vi.

Després que el vell captaire va haver menjat li va dir:

— Us cedeixo el meu jaç. Jo sóc jove i a tot arreu dormo bé. Quan es té son fins es pot dormir damunt les arestes dels esbarzers.

El captaire va somriure i exclamà:

— Ets un bon noi. Els pastors de la rodalia m'havien parlat molt de tu. M'han dit que ets molt devot de l'Infant Jesús.

— Oh! sí — respongué En Joan. — L'estimo tant que l'he vist moltes vegades en somnis.

En Joan estava fadigat i es va dormir profundament. Quan l'horitzó sagnava va descloure els ulls i es va esverar una mica en veure tanta de claror dins la cabana. Si les finestres són closes, com és possible que pugui penetrar pels porticons la llum del sol? El vell captaire havia desaparegut i la porta estava closa. En mig de la cabana hi havia una imatge de l'Infant Jesús.

— Oh! quina alegria! — exclamà En Joan. — Li faré una capelleta al cim de la muntanya. Què puc témer, Senyor, si us tinc a prop meu!

Al cap de pocs dies estava construïda la capelleta. En Joan s'anava espiritualitzant de tal manera que li traspuava pels ulls la llum que portava dintre. El seu únic amor era Jesús.

Un matí, en sortir de la cabana, es va escaure a passar per aquell indret una guineu. En Joan li digué:

— ¿Has flairat ja la carn tendra d'algun cabri-det?

— No temis — respongué la guineu abaixant la cua i alçant les orelles. — ¿Com vols que ens atrevim a fer-te cap mal si ets tan amic del bon Jesús? He vingut per conversar amb tu una estona. Ja fa dies que des del cim et veig en mig la blancor de les ovelles. Estàs massa sol. Quan em dirigia a la cabana ha passat vora meu una llebre àgil. Si no hagués passat tan rabent hauria anat al seu encalc i després de clavar-li les dents te l'hauria portada. El dia que en pugui haver una de ben grassona, faré el sacrifici de no menjar-me-la i te la portaré a la cabana.

Mentre la guineu parlava va passar un vol d'ocells. Es varen aturar damunt les branques garrides d'uns arbres centenaris. Un d'ells, que tenia les plomes molt virolades i el bec lleugerament vermell, digué:

— Bon dia, Joan. El dia que vulguis vindrem a la cabana a fer sonar les nostres flautes. Sabem que estimes el bon Jesús, i que avorreixes el pecat. Quan estiguis trist obre la finestra de la cabana i tots els ocells de l'encontrada t'oferirem les nostres cançons.

Quan els ocells s'allunyaren d'aquell indret acudí un eixam d'abelles bronzidores. Una d'elles li digué:

— Si algun dia vols conèixer la dolçor de la

nostra mel posa a la finestra una llesca de pa bru. Si algú volgués fer-te algun mal ens crides i li clavarem el nostre fibló.

— També estimeu el bon Jesús? — preguntà En Joan.

— Oh! sí — respongueren les abelles. — Quan va petjar la terra els camps i les muntanyes s'encatifaren de flors. ¿Com vols que no l'estimem si de la nostra cera els homes en fan ciris per a illuminar els seus altars?

En Joan no sabia el que li passava. Perquè la guineu, els ocells i les abelles li parlaven amb tanta efusió.

Passaren els dies i arribà la nit de Nadal. Els estels brillaven intensament damunt el mantell de la nit. Darrera les muntanyes hi havia unes llus-sors molt resplendents.

En Joan obrí la finestra de la cabana i va veure uns puntets lluminics entorn de l'església de Castellflorit. A les cases hi havia llum perquè els camperols esperaven l'hora de començar la missa de mitja nit.

En Joan s'entristí i plorà. Ara sí que trobo trista la solitud. Com em plauria, Senyor, trobar-me a l'església al costat de la meua mare i del meu avi! Bon Jesuset, jo us voldria veure dintre el bressol!

La guineu, que es trobava sota la finestra de la cabana, va sentir els planys d'En Joan i va pensar:

— Què podries fer per complaure aquest pobre minyó? — Després de meditar una estona arrencà a córrer i es va perdre dins les tenebres de la nit.

Quan En Joan encara plorava damunt el jaç va sentir colpejar fortament la porta. Es va alçar ràpidament i es dirigí a obrir-la. Un cop fou oberta penetrà dins la cabana una àguila immensa. En Joan féu un crit d'esglai.

— No temis — digué l'àguila, obrint les ales. — Una guineu que jo estimo molt perquè un dia que jo estava ferida em va portar al cau una llebre, m'ha vingut a trobar dalt del cingle i m'ha dit: Hauries de conduir En Joan, el bon pastor, a l'església de Castellflorit. Ací em tens disposada a fer-te volar pels aires.

En Joan va asseure's damunt l'àguila, i aquesta obrint les ales immenses eixí de la cabana fent un gran estrèpit. Els ocells de la boscúria en sentir la remor de les ales de l'àguila es varen espavorir. Deu estar famolenca, varen pensar, que s'atreveixi a volar esquinçant les tenebres.

En Joan es va trobar ràpidament sota la resplendor dels estels. Al cel no hi havia ni un núvol. Era una planura resplendent, immensa. En pocs moments arribaren a Castellflorit. Eren tan vehements els desigs que tenia En Joan d'arribar-hi, que quan l'àguila passà per damunt la teulada de l'església s'hi va llençar. S'enfilà al campanar i davallà a l'església. L'àguila va empendre el vol cap a les altures.

L'avi s'adonà de seguida d'ell i el va cridar. La mare, en veure'l, va tenir una gran alegria.

En Joan, després de la missa, amb llàgrimes als ulls, va posar els llavis damunt el front puríssim de l'Infant Jesús. Alguns pastors varen desfilar davant el Jesuset amb ovelles enflocades.

L'endemà es va celebrar la festa de Nadal en

totes les cabanes dels pastors. La mare d'En Joan va preparar-li bones menges. Quan anaven a asseure's a la taula tustaren la porta. Era En Genís, que tornava de la ciutat. Estava pàl·lid.

— Fill meu — li digué la seva mare, — ¿com és que tornes tan desolat?

— Oh! — respongué En Genís, — perquè em vaig allunyar de vosaltres! Torno amb l'ànima trossejada.

L'avi, abraçant En Joan, exclamà:

— Aquest sí que és bon minyó! Mai no tindrà com ell l'ànima tan resplendent.

— La seva ànima és resplendent — respongué En Genís — perquè ha viscut al cim de la muntanya.

De sobte la finestra de la cabana es va obrir i va aparèixer la guineu. Dirigint-se a En Genís li digué:

— Jo també visc al cim de la muntanya i sóc tan dolenta com tu. Si En Joan té l'ànima resplendent, no és perquè coneix la solitud de les muntanyes, sinó perquè estima el bon Jesús. Les muntanyes no fan tornar bons els homes. Estima Jesús, i brillarà la teva ànima.

En Joan va alegrar-se molt de veure la guineu i li va dir:

— Vigila les meves ovelles.

— No temis — respongué la guineu; — tots els llops amics meus són a la porta de la cleda vigilant el teu ramat.

La mare d'En Joan va abraçar-lo amb una gran tendresa i li digué:

— Segueix estimant el bon Jesús i no s'extingirà mai la llum que portes dintre l'ànima.

J. CIVERA I SORMANI

LA PRESENTACIÓ DE JESÚS AL TEMPLE

Estrenes de Nadal

Heus-ne ací tres de preciosíssimes, novíssimes, espiritualíssimes:

EL NOU TESTAMENT

Vol. I. Evangeli i Fets dels Apòstols

Vol. II. Cartes de Sant Pau, Çatòliques, Apocalipsi

Preu de cada volum:

Text llatí i català, enquadernat en pegamoid . . .	8'50
Text llatí sol, enquadernat en pegamoid . . .	6
Text català sol, enquadernat en pegamoid . . .	5

SERMONARI DEL DR. TORRAS

Un tresor salvat providencialment i fins ara desconegut
Llibre de predicació, de meditació i de lectura espiritual

Un volum de més de 700 pàgines. Preus: en rústega, 9 pessetes; en tela, 11.

L'Anima de Santa Teresa de Jesús Infant

pel P. Ignasi Casanovas, S. J.

Vertadera fesomia espiritual de la Santa, la seva doctrina, el seu holocaust a l'Amor Misericordiós. Dibuixos nous i admirables.

Edició corrent relligat a la rústega	3 — ptes.
Edició corrent relligat en tela i planxa daurada	4'50 "
Edició en paper de fil relligat a la rústega	15 — "
Edició en paper de fil relligat en tela i planxa amb relleus	25 — "
Edició en paper de fil relligat en pell fantasia cantell daurat i amb fotografia damunt la tapa	39 — "

LA FUGIDA A EGIPTO

CANÇONS DE NADAL

LA MARE DE DÉU

Non non non nonneta,
el meu xiquet té soneta;
no's pot adormi
i la Mare de Déu li farà'l coixí.
Non non.

La Mare de Déu quan era xiqueta
anava a costura a apendre de lletra.
L'àngel n'hi va entrà per la finestreta.
— Déu vos guard, Maria, de gràcia sou plena.

En tindreu un fill, serà fill de Verge;
se dirà Jesús, rei de cel i terra.

Non non non nonneta,
el meu xiquet té soneta;
no's pot adormi...
Non non.

CANÇÓ DE PASTOR

Una matinada
sent el sol eixit
'gegu la remada
per un camp florit.

Vora la ribera
un niu som trobat
a dalt d'una cima
al fondo d'un prat.

Jo no sé conèixer
'quells petits aucells
si en són cadeneres
o bé passarells.

Tothom qui se'ls mira
cadenera n'és,
amb les seves plumes
és pinsà francès.

A BETLEM

Sa galta és de rosa
collida al jardí;
d'un bes l'ha desclosa
l'estel del matí.

Anem...

Sos ulls que somriuen
i ploren d'amor,
jo no sé què diuen
que roben el cor.

Anem...

Per qui vol besar-hi
son llavi és de mel,
per qui vol entrar-hi
son cor és un cel.

Anem...

NADALA

Damunt de quatre palles
de florit poliol
ve al món sens embolcalles,
sens faixa ni bressol;
és rei que el cel l'enyora,
és Déu i es mor de fred.

*Ai! tot m'enamora
el Bon Jesuset.*

Pastors i pastoretetes
que ovelles li portau,
per entre vostres pletes
obriu-me pas, si us plau.
A l'Infantó que plora
vull fer-li un petonet.

*Ai! tot m'enamora
el Bon Jesuset.*

Bon Josep i Maria
que l'adormiu cantant,
mostrau-me'l com somnia
el vostre ros infant;
sa cara enveja flora,
son cor és d'angelet.

*Ai! tot m'enamora
el Bon Jesuset.*

Avui la neu i gebre
per tot duu la fredor,
mes vora del pessebre
calor jo sento al cor.
Qui al diví Infant adora
s'escalfa aviadet.

*Ai! com m'enamora
el Bon Jesuset.*

FUM, FUM, FUM

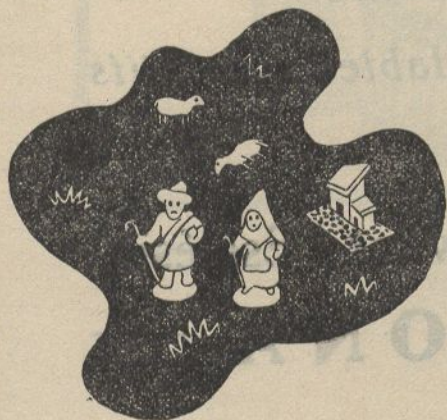
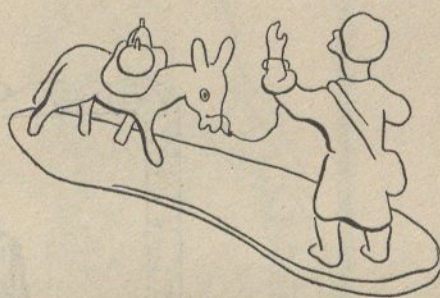
A vint-i-cinc de desembre
fum, fum, fum,
ha nascut un minyonet
ros i blanquet,
fill de la Verge Maria,
n'és nat en una establia.

Qui'n dirà més gran mentida?
fum, fum, fum.

Ja'n respon el Majoral
amb gran cabal:
— Jo'n faré deu mil camades
amb un salt totes plegades.

A vint-i-cinc de desembre
fum, fum, fum.
Es el dia de Nadal
molt principal.
Quan eixirem de Matines
farem bones restolines.

FIGURES DE PESSEBRE

NADAL I REIS

*Presents d'alta qualitat
per les susdites diades*

Tisores per a pollastre

Ganivets i coberts inoxidables garantits

Plaça del Pi, 3 (Davant l'Església)
— BARCELONA —

SIMEÓ PROCLAMA QUE L'INFANT JESÚS ÉS VERITABLEMENT EL MESSIES
QUE HA VINGUT A SALVAR EL MÓN

El Nadal cristià

Tot té la seva gràcia, com cada nota la seva vibració, com cada cosa la seva color. La gràcia, però, bellesa ponderativa de les coses suposen l'essència vital d'allà on dimanen. És a dir: l'ésser o no ésser determinen la seva lluisor o la seva negació.

Mirem d'harmonitzar bé la vida. Que la vida humana tota davant de Déu té la seva valoració i gràcia precisa.

Així la bellesa ponderativa de Nadal amb tota la seva joia popular que traspua, dimana del sentit autèntic cristià que té infosa. El Nadal porta tota la seva valoració de grandesa espiritual del seu mateix esperit, que l'alena.

Per això en mig del va-i-ve del món on sembla fer-se avui un bon xic perdedores les altes valoracions de l'esperit, cal clamar per la força plàstica del cristianisme del Nadal. Si el Nadal només congrega i agermana el sentiment pairal, no és pas aquesta la seva valoració definitiva. Té una més alta acció sobrenaturalitzadora. Desemboireu l'esperit un dia, si més no—cal dir-ho davant de la disgregació familiar de l'època—i estimeu en aquesta diada fortament la vostra llar amb tota la seva joia expansiva; emperò el vincle que ha d'unificar les vostres energies espirituals ha d'ésser—si no voleu pecar d'excèntrics—l'alegria cristiana del Nadal, la pau espiritual que porta el *Nadaló*. Un sentit ben afinat de comprensió ha de maldar, per tal que el nostre Nadal no perdi la seva manifestació cristiana, que essencialment tota reporta. No arrabasseu del cor del poble el sentit vital cristià de la gama nadalenca en tota la seva integritat, perquè li mancarà la valor expressiva de la seva bellesa i de la seva gràcia, la qual prové del fet més sobrenatural de la història de la humanitat: *Déu fer-se home*. Tota munificència pairal amb sos diversos matisos i expansions familiars rau en l'afirmació cristiana i en l'acte de fe més comprensiu davant del Pessebre de Betlem. Nadal és la glòria essencial cristiana i l'èxtasi de més ritme espiritual de la humanitat. Sense ésser cristià perdria tota la seva finesa, elegància i precisió.

La nostra tradició nadalenca

Cada foguera té el seu abrandament peculiar, emperò diversa és la tonalitat de la seva flama. El Nadal ha estat la foguera que ha congriat les més pures emocions de l'esperit. La diafanitat de la seva llum i la grandesa del seu misteri ha trenat en l'esperit del poble tota una sèrie d'actituds altament ponderatives. La duresa del nostre tremp racial a casa nostra ha passat davant del misteri de Betlem i hi ha deixat tot un enfilall de tendreses i emocions que res no ha de manllevar a cap altre indret en finesa i riquesa cristiana.

Prengueu solament el Pessebre com a símbol el més autèntic de la nostra tradició nadalenca i veureu com la més alta sobirania del sentit cristià ha planat sempre damunt les nostres contrades i ciutats. La representació plàstica del Naixement a casa nostra ha mantingut dins una litúrgia popular la vigoria espiritual de l'alegria i joia cristiana que el Nadal traspua.

Un raig de llum puríssima

La llum colora totes les coses, les sensibilitza i les fa actuar dins la seva tònica viva del moment. El Nadal és la llum de les ànimes que colora la nostra vida, sensibilitza l'esperit i fa actuar els homes dins una transparència sobrenatural. La *claredat de Déu*—ens diu Sant Lluc—omple de llum els pastors de Betlem a mitja nit, i una estrella nova porta els Reis Màgics a la cova del Naixement.

Déu és llum—diu en les Sagrades Lletres,—en Ell no hi ha tenebres; el Verb és llum: *Lumen de lumine*; el Diví Esperit és llum: *Lumen cordium*; Jesucrist és llum: *Jo sóc la llum que ve al món*. L'acció de Déu és aquí en el Nadal, més que mai, il·luminativa: Jesús ve per a il·luminar tot home. I el destí de l'home és veure el Déu—Llum amb la llum de Déu: *amb la vostra llum veurem la Llum*, diu el salmista.

La vida del cristià durant tota l'anyada es troba tota amarada de la llum de Déu, la fulgor de la qual mai no minva perquè és eterna, i la seva transparència és tot diàfana perquè ve del cel. L'alegria cristiana del Nadal ens colora amb la bella tradició del pessebre, que és un raig de llum puríssima que s'infiltra per totes les llars i es reflecta a tots els cors. Sembla talment que aquests dies la litúrgia de l'Església surti tota enfora i s'endinsi a les contrades de l'esperit per a estructurar-hi un altar familiar del misteri del Naixement de Crist que ha vingut a il·luminar a tot home que ve al món.

De l'infinit i del límit en l'art pessebrista

Ço que diu el Bisbe Torras: "Entre Bellesa i Art hi corren les mateixes relacions que entre la llum i la color.

La claredat, la llum és una condició de la intel·ligència. Sense llum els ulls no hi veuen, ni l'enteniment tampoc. Per això volem amb deliri la llum, i en tots els segles amb el desig de fer visibles els misteris s'han constituït sectes d'il·luminats. Aquell qui es presenta entre els homes prometent la llum sempre té seguidors. La llum, és de llinatge diví, i quan trobem un artista, un pintor qui la sap pintar, sembla que ens transporti a l'altre món, perquè el cel és el regne de llum, i la llum és vida per l'home, és la imatge més expressiva de l'Infinit. No se li coneix el grau màxim; la llum física se'n podrà beure els ulls dins dels seus forats; la llum intel·lectual podrà desvaneixen's i fer defallir el nostre enteniment; mes ella mai no defalleix, sempre triomfa, no té límits; els limitats som nosaltres perquè ella, usant els termes de Salomó, és un tresor infinit per als homes. També la color és el tresor de la pintura: les escenes més belles, les figures més divines, les composicions més interessants ho són amb l'auxili de la color; quan hom vol pintar la glòria eterna o la mort humana, l'exèrcit de les angèliques jerarquies o les sagnantes lluites humanes, els paisatges d'una naturalesa tètrica o riallera o bé els consols i desolacions de la vida de família, per a tractar pictòricament la teologia, la història, la naturalesa o les escenes de la vida casolana, es necessita la color. I aquesta llei de la pintura és profundament hu-

mana, perquè cada passió té sa color natural, la temor i l'odi, l'amor i l'entusiasme, l'alegria i la tristesa, el crim i la virtut, la salut i la malaltia, la mort i la vida, tenen color o matis de color propi; i si atenem al que en podríem dir les passions de la naturalesa, tempestats i cataclismes, idillis i magnificències, xardor i frescor, fecunditat i misèria, i si traspassant el regne de la matèria volem ficar-nos en les regions definitives a què està destinat el nostre llinatge, trobarem que el cel i l'infern tenen també colors pròpies i característiques."

Ço que és i ha d'ésser el pessebre

El Pessebre és la llum del color. És la manifestació externa d'aquella llum rutilant de la fe que tothora clarifica les nostres intel·ligències, és la força doctrinària de la nostra tradició piadosa que desplega a dins de l'ànima del poble una garlanda d'emocions pures, sublimades per la majestat compredora del més fort simbolisme cristià en un fet sobrenatural de la història de l'Església. El Pessebre és un joia d'espiritualitat, pura i exquisida, és allò que estant en contacte amb la matèria, surt d'ella i no és ella. Per això l'essència virtual del Pessebre no és pas la seva intelligent configuració d'aquelles muntanyes, ni l'arbreda frondosa, la molsa fresca, aquelles timbes udoladores, aquells cims replens de neu, ni aquells caminaires que van per tots els camins i vies pedregoses, aquells ponts amb l'aigua lluenta, ni aquelles masies llunyanes, aquelles gallinetes i ovelletes a ramades, ni aquella cavalcada dels tres Reis de l'Orient tots enfaristolats... sinó que l'essència virtual del pessebre—diem—rau en la seva espiritualitat dinàmica que comporta la plasticació d'un fet sobrenatural. Transformeu-lo aquest pessebre—ha dit un tècnic pessebrista,—fent-lo, per damunt de tot, emotiu. En bon hora que es faci infantil o d'ingenuïtat. Però quan sigui amb caire artístic, o ço que s'anomena per artístic, fem-li produir l'emoció de la joia, l'emoció del paratge, li importa quin, on es realitza el misteri del Naixement de Jesús; l'emoció d'una hora tota llum i xement de Jesús; l'emoció d'una hora tota llum i d'una esperança illimitada. Cerquem-la aquesta emoció per damunt dels trucs dels pins fets d'arrel i molsa, i per damunt dels altres trucs del mirallet i el vidre il·luminat, i el foquet encès dels pastors de l'Anunciació i les velles oliveres de sarment i fang. Sant Francesc mateix ens ensenya a seguir la mateixa emoció.

Cal, doncs, que el pessebre sigui una plàstica escenificació del Naixement de Crist—punt centric de tot el conjunt—amb un sentit d'emanació espiritual.

L'art i la veritat en el pessebre

L'art i la veritat en el Pessebre es confonen, són la mateixa essència. Tot just ara havem sentit a dir que l'art és l'hàbit intel·lectual que perfecciona i disposa la nostra facultat regina per a pensar l'obra, per a preparar-la internament per tal que, en posar-se l'artista a la feina, la seva actitud exterior tingui una orientació ben definida i lluminosa. Per això la plasmació genuïna dels pessebres ha nascut en el cor del pessebrista vers la pura ideologia cristiana, que és el ressò de la veritat. L'art que és la bellesa, que ha nat en el cor de l'artista pessebril, l'ha menat cap a la veritat del misteri i es fonen en un mateix sen-

tit transcendent. L'art que és l'expressió del sentiment, la bellesa que és l'expressió de la veritat i la veritat tal com la podem copsar, que és un raig de llum pura que surt de la Veritat Eterna. *Verbum caro factum est*. El Verb, la Veritat per essència, que es va fer carn i va habitar entre nosaltres. Jesús-Nadó és la Veritat i la Bellesa eterna irradiada per l'art sublim de lo sobrenatural.

Cal estar disposat per poder veure el pessebre autèntic

D'aquest conjunt harmònic de l'art transfós íntimament amb la veritat, de tal manera que formen una mateixa cosa, en flueix l'espiritualitat nadalenca que retrèiem abans. D'aquí ve que cal estar ben disposat per poder veure el Pessebre autèntic; no tots els espectadors de panorames pessebrils veuen el Pessebre autèntic—és a dir—no tots poden copsar el sentit verídic i genuí que porta aquella configuració, perquè la gama nadalenca reclama el gest d'empetitir-se en amorosament efecacíssim, en sentir-se i fer-se humil i tendre de cor—talment com un infant—davant del *Nadaló* que, pur com un glop de neu i fresc com la rosada matinera, ha vingut a omplir de pau les consciències. Aquella amplada panoràmica que tot d'un plegat no abasten prou els ulls, queda sotmesa a la visió de l'Infantó-Diví que ha nascut entre palles. La gràcia humil de l'infant que va a veure el pessebre reflecta la posició adient per poder abastar tota la joia completa del Nadal. Per això l'home altiu, omplert de grolleries mundanes i cobejances terrenes, mancat de tendreses d'infant no pot veure ni sap copsar l'espiritualitat del misteri de Betlem; no és pas un afer de simple visió objectiva, sinó una cosa purament subjectiva, trenada de virtuts que hi disposin per a trobar el seu sentit verídic, autèntic; és a dir: la contemplació panoràmica de l'espectador no radica en la pura vidència dels ulls de la carn, sinó en la visió virtual dels ulls de l'esperit. Aquesta és la tònica que de la gènesi franciscana en deriva. Mireu com l'autor Celano en la seva *Vita prima* ens ho reflecta. La missa fou celebrada damunt el pessebre que féu preparar Sant Francesc en el Bosc de "Greccio" i ell com a diaca va cantar el sant Evangeli. "Per anomenar Crist-Jesús—diu Celano—encès d'un immens amor l'apella l'Infant de Betlem. Ell pronuncia Betlem a la semblança d'un anyell que bela més amb el seu cor que amb la boca. I quan parlava de l'Infant de Betlem, passava la llengua pels seus llavis copsant les delícies i assaborint les dolceses d'aquest mot; i aleshores veié en mig del pessebre un petit nen, immòbil, que en acostar-se el Sant semblà desvetllar-se del seu somni." I contenen que l'Infant li somrigué i amb ell tota la humanitat.

Heus aquí la noble trajectòria de les configuracions pessebristes en totes les seves manifestacions artístiques i l'actitud recixida que vol pendre la nostra gent d'ara davant del sentit autèntic del Pessebre: cercar Jesús-Infant més amb el cor que amb els sentits, i Ell somriurà dins l'ànima del poble que se li acosta i el plàstica amb tant d'enginy. La tradició sagrada dels Pessebres és el Nadal vivent que creix i s'expansiona amb múltiples vibracions d'art en una fusió íntima de l'espiritualitat més inefable.

JOAN UGAS, Prev.

La humilitat de Jesús a Betlem

Dins l'Evangeli que hom llegeix en la diada de Nadal, constatem, per mitjà de Sant Lluç, que els primers que anaren a adorar l'infant Jesús foren una collada de pastors que tenien, part de nit, els seus ramats escampats i els vetllaven. Jesús, amb aquesta manera de fer un cop nat, dona una prova a bastament palesa d'humilitat. Car hauria pogut fer que tantost de nat els prínceps i representants pulquèrrims del poble haguessin anat a fer acte d'adoració i no pas uns pastors com volgué que fossin els primers d'adorar-lo i ofrenar-li aquelles coses que eren més consonants amb el seu estat i que llavors tenien a mà.

I bé; jo trobo en aquest fet colpidor de l'evangelari, en aquesta manera de fer de Jesús, una lliçó profunda d'humilitat, lliçó que, tanmateix, més de dos cops ens descuidem i manta vegada hem arribat a negligir i bescantar. Caldria que en aquesta diada del Nadal d'enguany, hom, prosternat als peus de Jesús infant, amb la consciència esbatanada, fes un acte de revisió dels actes que ha realitzat de l'any passat a aquesta part defugint la humilitat que tanta falta a tots fa. Jo trobo, doncs, que val la pena, més encara per la gent intel·lectual, de pensar un xic amb la lliçó humaníssima d'humilitat que en la nit de Nadal Jesús donà a tots els pobles.

Un Déu que pren una carn com la nostra, que es fa com nosaltres, que es complau a viure la vida que vivim, no apar talment que en néixer els primers de fer acte d'adoració a Ell haurien d'haver estat els benestants de tots els ordres? Aquells a qui Déu a manta havia prodigat béns de tota classe; aquells a qui havia donat llums intel·lectuals per tal de treballar en el regne de l'esperit, no apar tanmateix que, com a homes més sortosos i més, per tant, directament dotats de majors dons per Déu, que no el pobre, el mesell, l'ignorant, l'inculte, el treballador, el pastor, haurien d'haver estat els qui Ell hagués volgut que anessin en primer lloc a adorar-lo? Mes Jesús escull, de bell antuvi, els homes amb els quals hom no hauria pas pensat. Ningú no hauria pas pensat que els primers d'anar en aquella nit freda de desembre a Betlem poguessin ésser una collada de pastors, els quals, considerant les coses intel·lectualment, eren qui estaven menys dotats de tresors que Déu tothora prodiga a mans besades en els cervells més forts de la humanitat. Hom hauria dit que els primers d'anar a Betlem haurien estat aquells més directament tocats de la mà de Déu. Allí hom hauria pogut llambregar els complidors de l'antiga llei i que esperaven la vinguda del Messias; allí hom hauria pogut trobar tants i tants d'homes que tenien una figura en el poble, els governants, els regidors de la cosa pública, reis, jutges; allí hom hauria encontrat els qui en llur intel·ligència cogiten de les coses de la terra i del cel, els qui pledegen els afers de la intel·ligència i adés els vien per una banda adés per l'altra, els savis, els filòsofs gentils, els savis caldeus, aquells excel·lents geògrafs grecs. Però Jesús no vol pas d'ells a primera hora. Bé està que allí hi vagin quan els toqui el torn. Tots aquests representants de

la intel·ligència ja vindran per representació dels tres reis d'Orient.

Però, tantost de nat, Jesús s'acontenta de la gent senzilla, dels pobres, d'aquells els presents dels quals són dels més ordinaris i corrents. I d'això, digueu, lector benamat, no es pot dir la humilitat de Jesús? Sempre que penso en la vinguda de Jesús al món, sempre que cogito sobre el naixement a Betlem, aquest passatge de l'adoració per part dels pastors m'arriba a impressionar.

I, tanmateix, la humilitat fa tanta falta! Hom constata que el món si tingués una dosi d'humilitat, si tots fóssim més humils, no veuríem pas aquest desenfrenament del nostre jo moral, aquest voler bastar-nos a nosaltres mateixos sense necessitar de ningú, aquesta independència personal i aquest menyspreu a tota regla, a tot mètode i a tota doctrina que no estigui pas ben passada pel nostre sedàs, vingui d'on vingui. Vingui d'on vingui? Parlem, no gens menys, des del camp de l'intel·lectual catòlic i esguardem la pena que donen aquests intel·lectuals del camp oposat els quals, volent tocar de peus a terra, aterren la humilitat. Constatem aquesta sèrie de pensadors, aquesta sèrie d'escriptors que per manca d'humilitat no és que tots vagin contra el cristianisme, sinó que la negació que dins d'ells solleven d'humilitat no els fa permisible de capir l'adoctrinament catòlic. I tot, tanmateix, per no ésser humils, per no voler acotar la testa allà on es mana que hom tanqui l'esguard i cregui; tot perquè sembla que pensar per compte propi, en afers semblants, fa i dona etiqueta d'original, de més independència i solvència.

A casa nostra mateix fa pena de veure quants intel·lectuals viuen en les tenebres. Fa pena de constatar — i avui en aquest diada en què els àngels canten *Gloria in altissimis Deo, et in terra pax hominibus bonae voluntatis* (Lc. 2, 1, 14), no hi cap la polèmica — com excel·lents escriptors, excel·lents poetes, excel·lents homes de negocis de l'esperit s'han apartat de la vertadera pleta per tal com en un moment donat, en aquell moment pel qual molts havem passat i apar que el dubte i la guerra d'idees es proclama rabent dins de nós, no saberen ésser humils. Es aquesta manca d'humilitat, el voler menysprear un magisteri infallible, el voler orientar-se sense nord i pensar per compte propi el que ha menat a tants d'amics devés els afraus perdedors de la irreligiositat. Jo en sento una pena que aclapara l'esperit; jo en sento una pena abassegadora en veure aquests nostres amics completament desorientats i sense un guia ni un desig de revenir de bell nou al camp de la llum.

Aquests homes de lletres de casa nostra que, no liejats per una falsa concepció de tot el que és pensable, cal que aprenguin de la humilitat de Jesús infant. Cal que gustin, que assaboreixin i, sobretot i abans, capeixin aquesta prova eminentment colpidora que ens dona Jesús en la nit de Nadal. Vosaltres que governeu el reialme de la intel·ligència, que viviu els domenys de l'art i de la bellesa, penseu que d'allà on brolla tota bellesa i tota veritat, Aquell de qui això brolla fa MCMXXX anys naixia en una

balma de Betlem i els primers d'adorar-lo eren uns pobres pastors. Si Aquell, davant el qual mil anys són com un tancar i obrir d'ulls, s'oferia humilíssim a l'acte adorador d'aquells pastors, vosaltres, que dintre cent anys no existireu, no podeu semblantment acotar la pensa i fer néixer dins vostre un bri d'humilitat? No podeu apendre de la humilitat que Jesús ens donà en el pessebre de Betlem? Penseu-hi, amics, penseu-hi, i que la llum de la Veritat us arribi a abrusar per tal de revenir de bell nou a aquella pleta que, quants d'anys?, temps ha que desconeixeu i us burleu d'ella; la vilteniú com a insuficient a les vostres tasques intel·lectuals.

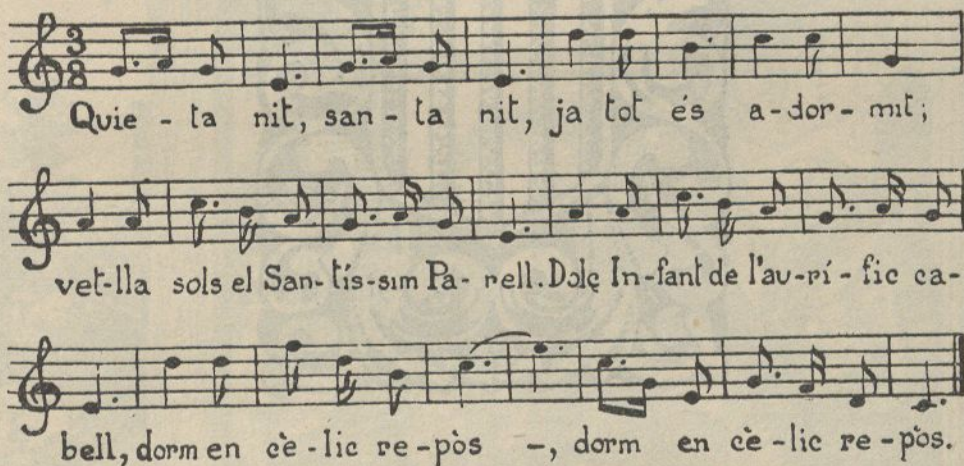
Cloenda

Oh Jesús infant! Vós que en néixer ens donàreu una prova d'humilitat, que volguéreu néixer pobre i adorat de primer antuvi per uns pobres, feu-nos la mercè que aquesta humilitat cristiana que duem dins nos mai no s'esgoti. I si aquest cas dolorós s'esdevingués en la nostra vida, sapiguem revenir a Vós per tal de poder llegir i abrusar-nos de bell nou en la humilitat que en la nit de Nadal ensenyàreu a tot l'humana llinatge.

JOSEP MIQUEL I MACAYA

Stille Nacht

(LA POPULAR CANÇÓ DE NADAL ALEMANYA)

Qui - ta nit, san - ta nit, ja tot és a - dor - mit;
vet - lla sols el San - tis - sim Pa - rell. Dolç In - fant de l'au - ri - fic ca -
bell, dorm en cè - lic re - pòs -, dorm en cè - lic re - pòs.

Quieta nit, santa nit,
ja està tot adormit,
vetlla sols el Santíssim Parell
dolç infant de l'aurífic cabell
dorm en cèlic repòs;
dorm, en cèlic repòs.

Quieta nit, santa nit,
Fill de Déu, Infinit,
oh com ix de ta boca l'amor!
ens ve el temps de la salvació,
Crist amb ton naixement,
Crist, en ton naixement.

Quieta nit, santa nit,
els pastors han sentit
l'alleluia de l'àngel, que lluny
i a prop poderós ja retruny:
Crist salvador ja és aquí,
Crist salvador ja és aquí.

J. V., trad.

Diccionari Enciclopèdic

de la

Llengua Catalana

amb la correspondència Castellana

Nova edició, redactada segons les Normes de l'“Institut d'Estudis Catalans”, la qual conté tots els vocables, modismes i aforismes, mots tècnics de ciències, arts i indústries, biografies de personatges cèlebres, antics i moderns, nom i descripció de poblacions, rius i muntanyes de les comarques on és parlat el català en qualsevol de les seves variants

L'obra constarà de dos volums il·lustrats

amb mapes en colors, làmines en negre i en color,
i gran nombre de gravats intercalats en el text

ES PUBLICA PER FASCICLES / DE VENDA EN TOTES LES LLIBRERIES

Salvat Editors, S. A. - Mallorca, 41-49
BARCELONA

L'ADORACIÓ DELS REIS

Llur ofrena

per D. J. Mulcahey, S. J.

A l'hora que el capvespre desplegava el seu mantell boirós per damunt la immensa ciutat de més de set milions d'habitants, Jimmy, el fill més gran d'una pobra vídua — Alicia, Mònica i Nettie eren les tres germanes més petites — s'estava comptant, apilonant-les cuidadosament, tot un escampall de monedes de deu cèntims que hi havia per sobre de la taula. Les tres germanes, al seu entorn, l'esguardaven sense dir res per tal de no destorbar-lo. Però, així que totes les monedes foren apilades, Alicia, amb el màxim interès que podien assolir els seus onze anys, va preguntar:

— Has fet gaire aquesta tarda?

— Vuit pessetes amb noranta cèntims.

— I de propines?

— De propines he fet deu rals.

— Et falta molt, encara?

— No ho sé. Deixa'm comptar. Nou i mitja que en tinc i dues i mitja d'ara seran dotze. De dotze a quinze van tres. Tres pessetes em falten encara.

Per millor assegurar-se'n va tornar-ho a comptar amb els dits.

— Veus? Si pogués em compraria una màquina d'aquelles que sumen i resten totes soles i d'aquesta manera no m'equivocaria mai.

— Sí, sí, compra-la — va exclamar Alicia. — M'estimaria més que compressis la màquina que no pas el gos. Així no tindriem mai cap falta en els problemes que ens dicta Sor Maria.

— Apa, aneu-se'n ara — digué la seva mare, posant damunt la taula un plat de sopes fumejants; — deixeu sol a Jim que ja cal que s'afanyi a sopar de pressa si vol anar a acabar de vendre els diaris.

I després va afegir:

— No te l'escoltis, no, Jim, a l'Alicia. Val més que et compris el gos, com tens pensat.

Feia quatre mesos que Jimmy es guardava totes les propines per comprar-se un *fox-terrier* que havia estat sempre la seva més gran illusió. Li havia costat molt d'obtenir el permís de la seva mare, però a la fi l'havia aconseguit. I aquests darrers dies, anant i venint de la seva parada de diaris es quedava encantat una bona estona davant d'un cadell de pèl blanc amb clapes color canyella que estava tancat dintre una gàbia a la porta d'una botiga, amb un lleteret que deia: *Quinze pessetes*. Jimmy ja s'havia rumiat un nom. Es diria *Mickey*. I li semblava que el gosset ja el coneixia de tantes vegades com s'havia aturat davant de la seva gàbia. S'atansava Nadal i estava segur que amb les propines que aquell dia arrebegaria ja no hauria d'esperar més per adquirir-lo.

Era la nit de Nadal. Amb el plec de diaris sota el braç, va sortir de casa seva després de besar com de costum la seva mare.

— Bona nit, Jim — li va dir ella; — procura de no fer tard a la missa de mitja nit.

Al cap de deu minuts ja havia arribat a la seva

parada que la tenia a un angle de la plaça més concorreguda de la ciutat. Enfront hi havia una façana tota plena d'anuncis lluminosos. I feia una setmana que un nou cartell, representant l'adoració dels Sants Reis, anunciava als transeünts les funcions religioses de les properes festes nadalenques. A la nit, el cartell, il·luminat, tenia un relleu extraordinari. Jimmy no sabia apartar l'esguard d'aquell Rei negre que estava postrat de genolls adorant el Déu Infant. Sota el dibuix, amb unes lletres grosses, hi havien reproduït unes paraules de Sant Mateu: *I oberts llurs tresors, li oferiren com a present, or, encens i mirra*.

Una infinitat de vegades Jimmy havia llegit i rellegit aquelles paraules i les havia sentit repetir a altres, qui s'aturaven a contemplar el cartell per admirar la meravellosa escena dels Savis de l'Orient rendint homenatge al Bon Jesús; i ell coneixia que el sentiment de generositat expressat en aquell pas del Sant Evangeli havia estat la causa que arribessin a les seves mans els deu rals de propina que li havien donat aquesta tarda perquè era la vigília de Nadal. Els altres dies les propines eren tan escasses que Jimmy hauria tingut d'esperar molt de temps a comprar-se el *fox-terrier* i llavors potser ja s'haurien venut el seu petit *Mickey* de pèl blanc amb clapes color canyella i, si encara el tinguessin, ja costaria molts més diners.

L'auto particular del jutge O'Regan, un client quotidià de Jimmy, va parar-se davant mateix d'ell. El jutge anava acompanyat del seu fill Artur, un jove molt intelligent qui havia començat una brillant carrera d'advocat. Jimmy va córrer amb el diari fins a la portella del cotxe.

— Bon Nadal, Jim — va dir-li el jutge. — Va bé el negoci?

— De primera, senyor O'Regan. Em sembla que avui acabaré d'hora.

Mentre el jutge es treia el moneder per pagar el diari, Artur es va adonar del grandios cartell penjat al mig de la plaça.

— Papà, no li sembla que si tots els anuncis fossin com aquest ningú no podria queixar-se del mal gust de molts pintors de cartells?

— Certament — va contestar el seu pare. — Piques vegades n'he vist de tan ben fets. Ahir em vaig passar una bona estona contemplant-lo.

I deixant unes monedes a la mà del petit venedor de diaris, va dir-li:

— Adeu, Jim. Que tinguis un bon Nadal.

— Gràcies, senyor O'Regan. Jo l'hi desitjo igualment.

L'auto va desaparèixer carrer enllà. Quan Jimmy va descloure la mà va trobar-hi, a més dels deu cèntims que valia el diari, una moneda de dues pessetes com a propina de Nadal.

— Ara sí que *Mickey* serà meu! — va pensar.

Cinc minuts després, un altre parroquià, la senyo-

reta Rosa Fitzgerald, va acostar-se a la seva parada per comprar el diari. Jimmy gairebé sempre l'havia vist conduint ella mateixa un magnífic cotxe gris i, encara que no la coneixia molt, sabia d'ella una cosa: que era molt rica perquè vivia a una torre esplèndida dels voltants de Park Murray, als afores de la ciutat. Aquesta nit, no obstant, contra el seu costum, anava a peu.

— Que tal, Jim; com va la venda?

— Molt bé, senyoreta. Avui tothom compra diaris.

— Per esperar mitja nit, veritat? Tu també deuràs anar-hi a missa del gall, oi?

— No faltaria més. Prou em pegaria la mare si no hi anava!

— Quina nit més encisadora la d'avui! Encara em sembla més bonica aquesta pintura dels Sants Reis. No la trobes admirable, Jimmy?

— No faig més que contemplar-la; però em fa quimera aquell anunci del seu costat, *Les vostres sabates brillaran més que el sol*, perquè priva que es pugui veure de més lluny. I tan mal pintat com està! Aquelles sabates semblen de cartó i les lletres una és més grossa que l'altra.

— Tu esdevindràs un bon crític, Jim. — I disposant-se a marxar, va pagar-li el diari afegint-hi dues pessetes més com el jutge O'Regan. — Sant Nadal, i no et descuidis de resar per mi una petita pregària al diví Nadó.

Quan Jimmy va quedar sol, va mirar-se les dues pessetes i, fent un gest de satisfacció, va exclamar:

— Fins en tindrè per comprar-li un collar!

Una hora més tard ja havia venut tots els diaris. Jimmy va entrar a l'estanc a canviar les monedes que portava per tal que no fessin tant de pes. Li varen donar dos duros justos. D'aquestes deu pessetes, quatre eren d'ell. Les va embolicar en el seu mocador de butxaca i amb un parell de gambades va pujar les escales de la catedral. Llavors es girà per veure l'aspecte de la plaça tota plena de gent. Les botigues encara eren obertes i plenes de llum. La gent anava i venia portant en el cor i en els ulls la joia sublim del Nadal. El gran cartell, il·luminat amb bombetes que canviaven de color, vermell, groc, blau, brillava recordant a tothom la troballa que havien fet els Sants Reis de l'Orient en una cova de Betlem feia prop de dos mil anys. I Jimmy va poder llegir encara, d'allà estant, aquell verset de l'Evangeli: *I oberts llurs tresors, li oferiren com a present, or, encens i mirra.*

* * *

El temple era ple a vessar i la cerimònia era impressionant. Damunt l'altar de marbre blanc lluien les petites flames rogenques dels ciris. Les parets del presbiteri eren cobertes amb domassos de seda vermella. L'estol d'escolanets amb la sotana color de púrpura; la casulla gòtica del celebrant amb guarniments daurats; la flaire de l'encens i les notes greus de l'orgue, entonant el *Kyrie*, seguides d'un cor de veus clares i vibrants ajudaven a fer més solemne el Sant Sacrifici de mitja nit.

Després de l'Evangeli, el P. Honen va pujar al púlpit i durant vint minuts va explicar el gran misteri nadalenc, desglossant el miracle sublim del Verb fet Home i enaltint d'una manera especial la virtut de la caritat.

Quan la Missa fou acabada, Jimmy va trobar a

la porta del temple un pobre vell, orb, que demanava caritat. L'acompanyava una noieta de vuit o deu anys vestida pobrament. Jimmy va sentir una esgarripança per tot el seu cos davant dels ulls entelats del pobre vell i va compadir-se de l'esguard llas-timós de la petita.

— Una gràcia de caritat per l'amor de Déu — ella demanava. — Avui és Nadal i el bon Jesús us ho pagarà.

Jimmy va dubtar un moment. Les paraules no anaven adreçades únicament a ell, però li recordaren el que acabava de sentir en el sermó; i el cartell de la plaça encara il·luminat, semblava donar-li el seu parer. Va posar-se la mà a la butxaca i els seus dits varen topar amb els dos duros embolicats en el mocador. Mickey va estar en perill per un instant. Quan Jimmy va treure la mà de la butxaca fou per posar ur. dels duros a la mà de la petita captaire qui, sorpresa de veure brillar en els seus dits una moneda d'argent, va pronunciar tot just:

— Gràcies, moltes gràcies. Déu l'hi pagui.

Entremig de la gentada que sortia del temple, Jimmy va davallar a poc a poc les escales mentre el seu cor s'acomiadava de Mickey:

— Adéu, Mickey; ara sí que no em serà possible comprar-te!

I una llàgrima va rodolar-li damunt la galta. Les paraules del predicador: *Jesús, aquesta nit, ve a demanar-vos amb el seu exemple una prova de la vostra abnegació i del vostre sacrifici*, ressonaven, però, triomfants en el seu cor. I, xiulant una tonada natalenca per oblidar-se d'aquell gosset de pèl blanc amb clapes color canyella, va fer via cap al carreró fosc i estret on l'esperava la seva bona mare.

* * *

Rosa Fitzgerald s'havia quedat resant, agenollada davant del pessebre. Jove, encisadora i rica, tenia obert davant seu el camí tan cobejat de la felicitat i dels plaers. Feia mig any, però, que sentia una veu que la cridava a la vida religiosa. Tocant els jardins de la seva torre hi havia un convent de carmelites. Molt sovint davant l'altar senzill de la petita capella, havia endevinat que Jesús li oferia el silenci i la solitud del claustre. Però el món era també seductor; i encara que el seu esperit estava disposat al sacrifici, pensava amb les parets nues de la cella i amb la separació de tantes coses estimades quan l'encís de la vida començava a descloure's en el seu cor i la veu enganyadora dels plaers li botzinava arran de l'oïda. Aquesta nit, en el pessebre, Jesús li demanava de nou una prova del seu amor. Ella dubtava encara, però la vocació del diví Infant esdevingué irresistible. I acabada la seva pregària, decidida, amb una resolució sobrenatural, va entrar a la sagristia demanant el P. Honen.

— Pare, Jesús acaba de fer-me prou generosa per oferir-me a mi mateixa en sacrifici. Voleu cuidar-vos de demanar que sigui admesa al Carmel tan aviat com sigui possible?

El vell sacerdot, que coneixia el turment que aquesta vocació havia portat feia temps a l'ànima de la noia, desitjava saber com havia aconseguit lliurar-se de tots els prejudicis i destorbs que la privaven de complaure Jesús.

— Em sento massa feliç, pare, per parlar d'això

aquesta nit. Només us demano que vulgueu pregar per tal que no hagi estat massa tard quan a la fi he reconegut la meua feblesa. En el sermó heu dit que Jesús venia a cercar una prova de la nostra abnegació. Demaneu-li en la Missa d'aquesta matinada que accepti i beneeixi aquesta petita prova que jo vull oferir-li.

I, sortint del temple, va trobar-se enfront la gran pintura dels Reis i renovà espontàniament l'oblació de la seva juvenesa al Nadó que ells havien adorat en els braços de Maria, la seva Mare.

* * *

Quan el P. Honen des del púlpit demanava una completa abnegació envers el dolç Infant del pessebre, estava ben lluny de pensar que no tardaria a ésser demanat i demanat tan ràpidament per algun dels feligresos qui escoltaven devotament les seves paraules. I encara que el jutge O'Regan s'havia ofert en absolut a la voluntat de Déu, que acabava de rebre en la Sagrada Comunió, tampoc podia sospitar que la sinceritat de la seva pregària estava tan a punt d'ésser provada. Dintre el cotxe amb el seu fill Artur, travessaven el bulevard de Ste. Catherine, quan un altre cotxe, corrent a tota velocitat, degut a una falsa maniobra va topar-se contra ells i els dos autos en un instant varen quedar completament destruïts. El jutge O'Regan, encara que amb dificultat, va aconseguir aixecar-se tot sol. El seu fill, però, va quedar sense sentits. Tenia els cabells amarats de sang. Havia topat de cap contra el cristall de la portella que va quedar fet a miques. Amb un cotxe de l'ambulància els varen traslladar a l'hospital més proper i el P. Honen fou avisat per administrar els darrers Sagraments al jove Artur. Els metges, després d'examinar la ferida, acordaren una immediata operació.

Durant més de dues hores, el jutge i el capellà, asseguts a l'antesala de la cambra d'operacions, varen esperar el resultat que ambdós temien de saber i que a la vegada esperaven, impacients. El doctor va entreobrir la porta i va cridar el sacerdot. En quedar sol, el jutge va témer que la nova devia ésser terrible. El seu fill potser ja era mort i no sabien com dir-l'hi. Qui sap si una paràlisi..., potser una cosa pitjor..., qui sap...!

El P. Honen va entrar de nou a l'habitació.

— No vulgueu amagar-me res, pare; digueu-me tota la veritat.

— El vostre fill està molt malalt, jutge O'Regan — va limitar-se a dir el sacerdot.

— Per què no em dieu tot el que acaba de dir-vos el doctor? Jo desitjo saber-ho, pare. Necessito que em digueu la veritat. Vull saber-ho tot. El meu fill no està molt malalt; el meu fill és mort i no m'ho volem dir.

— No, jutge O'Regan, el vostre fill viu encara i el doctor acaba de dir-me que viurà, però... — el capellà va dubtar uns moments abans de continuar.

— Però...? Per pietat, acabeu-me de dir les paraules del doctor.

— L'Artur viurà, però no hi ha esperança que torni la raó. La pèrdua de les seves facultats mentals és inevitable.

El jutge va acotar la testa sota la punyida del dolor.

— Pare — va dir més tard, recobrant el seu coratge habitual, — aquesta mateixa nit, abans de la Missa del gall, hem contemplat la bonica pintura dels Sants Reis presentant llur ofrena al Nadó. Després, durant el vostre sermó, heu parlat de pobresa; jo sóc ric; de sacrifici, jo tinc el que desitjo; d'humilitat, jo no conec altra cosa que els honors. I acabant de combregar m'ha semblat que em demanaven quelcom — encara que, Déu ho sap, jo mai no havia sospitat això — i m'he proposat acceptar de bon grat tot el que m'esdevingués segons la voluntat divina. I Ell ha escoltat la meua pregària. S'ha complert només la seva Santa Voluntat.

Varen sortir de l'hospital i en tot el camí no es varen dir ni una paraula. La ciutat, embolcallada en el silenci de la matinada nadalenca, semblava disposada a omplir de pau i de consol el cor d'aquells dos homes.

El P. Honen caminava pensant en els diferents camins per on el bon Déu s'atansa als homes i els no menys meravellosos viaranyes per on els homes arriben fins a Déu. Ignorava l'ofrena del petit Jimmy, però coneixia l'abengació de dues ànimes enamorades de Jesús Infant que li havien ofert llur més preat tresor com els Sants Reis en la primera Nit de Nadal.

Començava a clarejar el dia i entremig dels borrallons de neu s'albirava altra vegada, enfront de la parada de Jimmy, la gran pintura dels tres Reis Màgics, homes savis de l'Orient, agenollats davant l'Infantó tot just nat, posat en una menjadora, a Qui havien cercat per adorar-lo i a Qui, oberts llurs tresors, li oferiren com a present, or, encens i mirra.

J. ROS I ARTIGAS, trad.

Cançó de Nadal

Jesuset

Angelets canten la nova,
la justícia a la pau troba
i a Betlem s'han abraçat;
al mortal que ara es perdia,
Déu del cel avui li envia
el seu Fill i sa amistat:
Glòria...

A la cova el Verb davalla:
fent un niu, té l'aspra palla
per bressol desabrigat;
innocent, de fred patia;
qui en palau néixer podia
el més pobre s'és tornat:
Glòria...

Anem, doncs, tots a adorar-lo;
com penyora d'estimar-lo
regalem-li el cor de grat;
i en sortir de l'Establia
cantem tots amb alegria
agraïts a sa bondat:
Glòria...

SANT JOSEP I LA VERGE MARIA CERQUEN L'INFANT JESÚS

CODORNIU

Nadal a la pallissa

L'últim glop de vi
al coll li fa fressa.
— Aneu a dormi —
li diu la mestressa.

Ell pren el bastó
tornant l'escudella,
i cull el sarró
i la manta vella.

I amb peu rossegant
i ànima ventissa,
el passavolant
se'n va a la pallissa.

Amoixa amb el puny
la son que els ulls besa;
ja la palla gruny
perquè el pobre pesa.

Arraulit al jaç
quan clou les parpelles
pel finestralàs
veu un ram d'estrelles.

Vetllen el sorrut
cucotes estranyes,
i a l'embigat brut
quatre corcs i aranyes.

Enllà de la nit,
un somni que llisca
pel seu front brunyit
el desendormisca.

Sent cants i remò
en cases veïnes
on fan ressopó
tornant de Matines.

I va dient alt,
ensems que els ulls obre:
— Té; avui és Nadal,
la festa del pobre.

Si tot en té el lluc:
la nit és serena;
no sents el lladruc
que et fa dormi amb pena.

La gebre del bri
fa aquella alegria;
el cel té un blau fi
que mai no el tenia.

Bé prou que ho conec
que al cor no se'm posa
ni el fred ni el rosec
de cap mala cosa.

Sóc aquí tot sol;
mes, ara abans ara,
vora el meu bressol
cantarà la mare.

I al so del seu cant
que em diu amoretes,
em tornaré infant
per fer ball-manetes.

Ai, mireu, mireu!
Des de la pallissa,
cada estrella es veu
més bellugadissa.

I el diví Nadó
que del cel davalla
fa més calentó
el meu jaç de palla.

JOAN PUNTÍ I COLLELL, Prev.

Els costums nadalencs de l'antigor

Cada any quan s'acosta aquesta festa assenyalada de Nadal hom recorda les tradicions dels nostres avis curosament servades, i trameses a llurs néts arraulits vora la llar en les llargues vesprades hivernenques. Els records de dues o tres generacions passades, molts dels nostres avis que ja han aclucat els ulls a la terra, que bé que els sabien contar! amb quina vivesa anaven en sa memòria lligant fets i més fets per llegar-los als tendres infants, perquè aquests les retinguessin i després quan pels anys blanquegés la seva testa, fessin com ells, les retransmetessin; però ai las! Com s'han esgotat ja! Com han canviat fins en les nostres cases pairals les vigílies nadalencs!

D'aquests nius de l'antigor com n'han desaparegut aquelles pràctiques tan religiosament servades, que demostraven sentir els més tendres afectes al Jesús Infant.

Hi ha qui les ha blasrades de superstició, altres de coses sens solta ni volta; però no era pas tan malaltís ni lleuger l'esperit dels nostres avis. Com que molts eren homes de fe fins el moll dels ossos, la fe era més ferma i arrelada, curosament en les diades assenyalades cercaven plasmar en els seus actes les tradicions de l'Església; i per això en aquesta diada Nadalencs en què es recorda la tan atribulada vinguda del Messias, feien ells també en la seva llar sentir el ressò de la pobresa i abandó de la cova de Betlem.

Heus-en aquí una que jo havia sentit contar a la meua àvia al cel sia del que feien els vells de casa seva. A entrada de fosc, o més aviat si la tramuntana bufava, fent la rodona vora la llar s'asseien tots els de la casa. Aquell dia ni la vella feia saltironar el fus ni ningú no treballava. Plegades les mans tots escoltaven la veu tremolosa de l'avi. Fent un gran foc que ensems de calentar la colla, feia bullir l'olla del sopar que penjava als cremallers. Del petit al més gran resaven el Sant Rosari dirigit per l'avi i que en aquell dia es recordaven de tots els difunts de la casa. Resat el Rosari prenién el seu frugal sopar i el vell de blanca testa feia passadores les estones amb els seus contes i gestos que no cal dir de quin caire eren; i abans d'anar-se'n a dormir atiant un pilot de llenya al foc feien l'última foguerada, s'escalfaven de debò i es retiraven a dormir, mentre l'àvia escombrava el foc treient tot el caliu i la cendra de la llar i posada damunt la pedra petits bolquers al mig de dos ciris que cremaven quasi tota la nit en mig de la soledat hivernenca.

Si aquest fet s'esdevingués avui dia, tal vegada diríem ser una burla sarcàstica de l'abandó de Betlem; però fiquem-nos encara que sigui mig a les palpenes dins l'esperit que informava molts dels nostres avis i veurem que plasmaven dins el seu cor i dels infants, l'amor a la pobresa i abandó del Diví Nadó en mig del relatiu benestar que fruíen. Tota la casa s'escalfava vora la llar, mentre aquella pobra família de Natzaret en aquella mateixa hora mil i tants cents anys cercava, cercava hostatge sens trobar-ne. Ells a la nit reposaven en l'escalforeta del llençol i flassades i aquell Infant plorava de fred mancat de bolquers damunt la palla d'una menjado-

ra. Aquest era el seu pensar. Com i tan religiosament contraposaven el seu benestar i el pobre de Jesús! Com sabien els nostres avis en la seva vida, recordar-se del bon Déu que vingué al món plorant i sofrint!

Ells havien rebut aquestes tradicions i volien que els infants veient-les també, plasmessin en la seva vida la vida d'Aquell que per la seva santedat i perfecció pogué dir: Apreneu de mi que sóc mansuet i humil de cor. I quant diferent és avui dia! No trobem en nostres cases aquest regust cristià de l'antigor, el pare tal volta passava la vesprada de Nadal al cafè o de tertúlia. Volen viure a la moderna; les coses dels vells s'han d'arreconar, però moltes vegades resulta que arreconant les coses dels vells els nous se'n van a can pistracs, i per això en poc temps hem vist enrunar-se moltes de les cases-soques honra de la nostra terra pels seus costums patriarcalcs.

JOSEP MASCARRERAS

Cançó

Aclarida, beneïda,
venturosa nit de Nadal.

Jesús naixia
i ens redimíia.

Alegrem-nos, alegrem-nos cristians.

NADAL

Per la xemeneia sense fons
puja i baixa el misteri entre el Cel i els fogons.

Angels blancs! (oh silenci en la fosca fumada!)
sonen orgues divines amb vellut de nevada.

El formatge i el pa, la mantega i el sucre:
llur blancor pastoril un gust blanc hi involucra.

Aquesta nit imanta d'emoció d'aurora
les puntes sensitives de l'ànima que adora.

Hi haurà glaç al matí; el so vell d'una esquella
encara tindrà son de la palla novella.

El guaita portarà dolçor de capa humida
i als ulls l'enterniment d'aquesta nit sentida.

SEBASTIÀ SANCHEZ-JUAN

COBLAS EN ALABANSA DE JESÚS EN LO PESEBRE

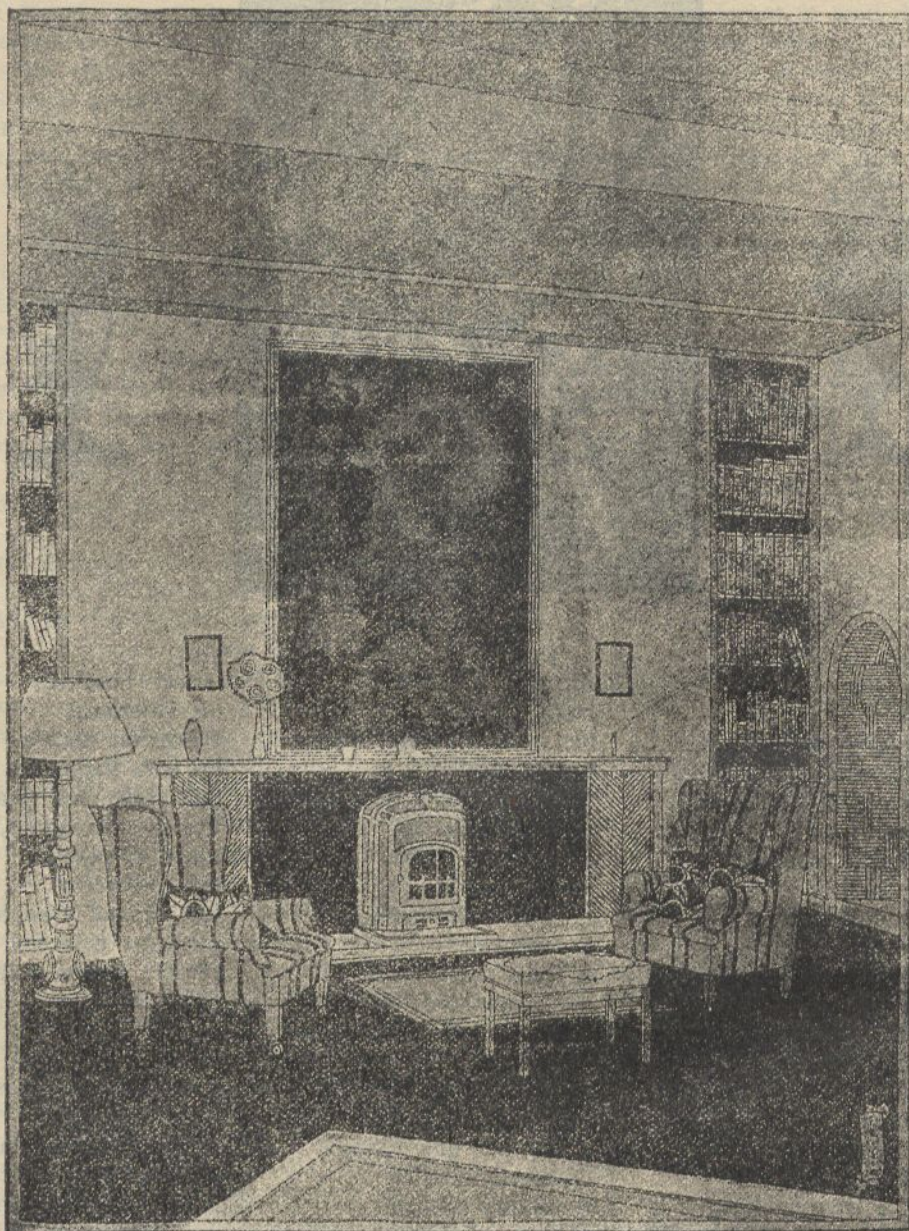
Ja acaban las setmanas
de Daniél,
ja de Jessé la Vara
naix dins del gel;
montanyas de Judea
no mes tristor:
Celebrém la vinguda
del Redemptor.
Estant lo Sol en virgo
á mitja nit,
naix en Betlém ditxosa
un noy petit;
s'omplen al punt los ayres
de resplandor, etc.
Del Cel baixan los Angels
de cent en cent,
corren la terra alegres
entre la gent;
Gloria á Deu publican
y al mon repos, etc.
La terra que antes trista
causaba espant,
reverdeix, s'engalana,
muda l' semblant;
brotan entre las pedras
mil y mil flors, etc.

Tulipas y junquillos,
rosas clavells,
los mes celebrats lliris
tots á parells;
forman jardins de gloria
y de primor, etc.
Pastorets de Judea,
veníu, corréu,
reclinát sobre pallas
lo trobaréu;
á Jesus dols afecte
del vostre cor, etc.
També los tres Reys Magos
del Orient,
á Betlém s'encaminan
en continent;
guiats per una Estrella
de resplandor, etc.
Allí rendits adoran
al tierno Infant,
en brassos de Maria
tot tremolant;
Mirra li ofereixen,
encens y or:
Celebrant la vinguda
del Redemptor.

Oferimli nosaltres
los Cristians,
de caritat encesa
los cors flamants;
una fé la mes viva,
y una casto amor, etc.
Així en lo pesebre
tots trobarém
pau, consol y contento,
tan com voldrém;
reunits ab los Angels,
fent tots un cor, etc.
Dintre de l'establia
lo estáu mirant,
sens saber apartarse
ni un sol istant;
cantantli cansonetas
ab gran primor, etc.
Llágrimas de ternura
van derramant,
y ab carinyo sels mira
lo tierno Infant;
O que dolsa alegría
la del seu cor!
Celebrém la vinguda
del Redemptor.

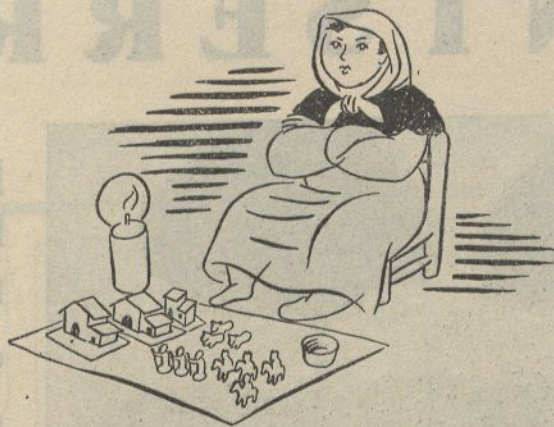
ESTUFA J. M. B.

La més econòmica :: La més pràctica
La més higiènica :: La de més rendiment

S. A. M. MAS BAGÀ

VALENCIA, 346 / BARCELONA

El meu pessebre

M'agrada el pessebre com el feia el pare,
el bastí el meu avi i ara el faig jo;
m'agrada el pessebre que em fa sentir ara
els dolços colloquis del Déu infantó.

M'agrada el pessebre curullat de molsa
amb rius de per riure, torrents i espadats,
casetes de suro ran la prada dolça
i ponts i bardisses, fontetes i prats.

I força velletes i vells amb gaiato,
pastors amb ovelles, pelut i sarró
que cerquen frisosos, a l'esquena el fato,
la cova on alena el Nostre Senyó.

Rabadans pietosos, rieres glaçades,
someres amb sàrries, torrents desguassats,
Reis totpoderosos, muntanyes nevades,
ofrenes ingènues, minúsculs sembrats.

Caçaires que engeguen els trets abans d'hora,
i els pastors sorpresos que esguarden el cel,
i l'àvia que fila i el vell que ja adora,
i el nen que mastega pa i figues i mel.

Em plau l'endinsar-me en la Cova santa
i esguardar el rostre del meu Déu infant,
els braços estesos, la seva amor tanta,
plorant ja per l'home que va estimar tant.

Deu-me eixos pessebres plens de rustiquesa
que tenen la flaire del serral veí
i em duen records de la meva infantesa
i de les promeses de l'Infant diví.

Jo vull el Sant Nin i Josep i Maria,
el bou, la somera, els pastors adorant,
la flaire de molsa i l'Angel que guia...
Deu-me eixos pessebres que em fan sentir tant!

PERE J. GIRONA

MONTSERRAT

LA MERAVELLA DEL MÓN FERROCARRIL DE CREMALLERA DE MONISTROL A MONTSERRAT

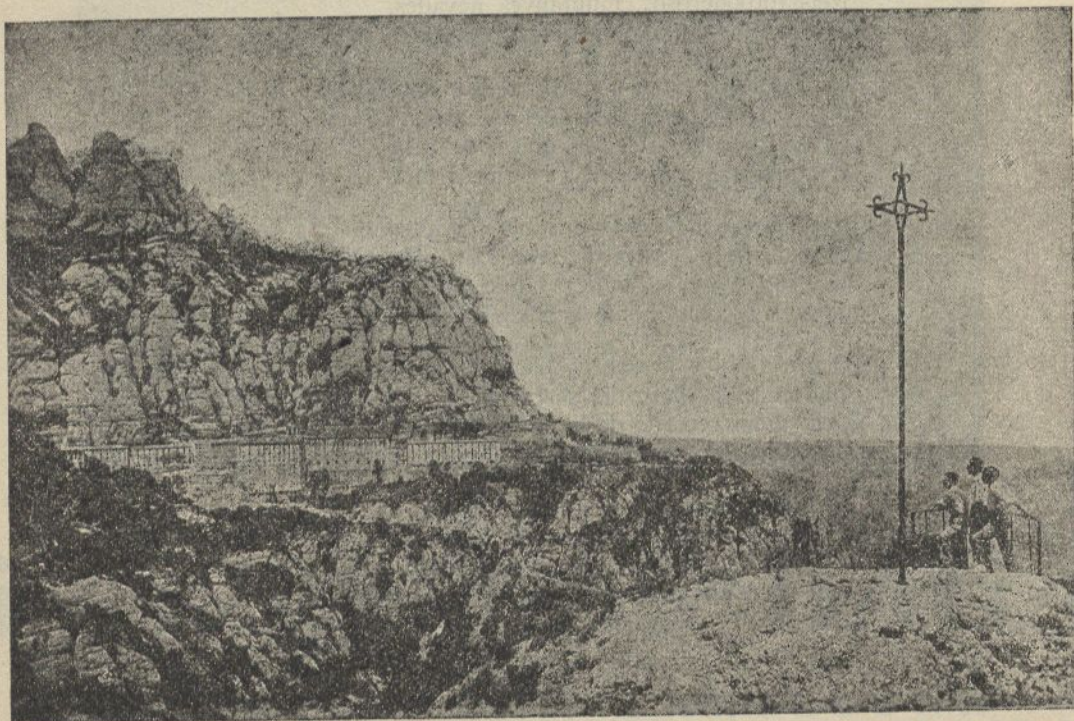
Servei diari tot l'any, combinat amb les Companyies del Nord i Catalans (Plaça Espanya).
El mitjà més ràpid, còmode i econòmic que permet efectuar l'excursió, sense cansanci, en un sol dia.

Funicular de Montserrat a Sant Joan

Facilita les excursions a la part alta de la muntanya. En cinc minuts eleva el passatger a 1.000 metres sobre el nivell del mar. Magnífic panorama dels Pirineus nevats. Bar a l'estació superior.

Funicular de Montserrat al Camí de la Santa Cova

La inauguració d'aquest funicular, que tindrà lloc en breu, permetrà la visita a la Santa Cova fins i tot a les persones delicades.

JESÚS ENTRE ELS DOCTORS DE LA LLEI

Les geòrgiques cristianes

CANT VII

El pobre que dos cops hem vist, per un igual
arribà dins un camp el vespre de Nadal.

Dins un camp; mes, què dic? No era camp ni vinya
eix pla, cobert de blanc, a on la neu s'apinya.

Ell esguardà a l'entorn i s'ajagué, rendit,
sobre allò, que, a la fi, serà son darrer llit.

L'altre any, el pobre, encar, d'un pas segur, havia
anat, per eixa nit, a la bona masia.

Mes ara, fadigat, ja no podia pus
de passar plans, costers, i recs, amb els peus nus.

Ell aturà son pas. La font també glaçada
interrompé son curs d'aquella fredorada.

Mirant els clars estels, estès sobre la neu,
ell contemplà, en el cel la cara de son Déu.

Entorn del Déu Infant cantaven les lloances
els móns per Ell creats, entreteixint llurs danses.

Tot era amor i goig i benediccions
i un pur giravoltar de constellacions.

Davant aquella glòria la dolça ullada clara
de l'errant, s'acostava al Fill i a la Mare.

Mes, dins l'ombra, llavors hi veu el Sant Fuster
de Natzaret qui a Déu de mestre li va fer.

Eix hom de santes mans per l'eina emmorenides
prova l'humil grandor de les obscures vides.

I el pobre, dins la neu, veié en aquell instant,
algun company antic al vespre, reposant.

Baix l'estrellat dossier, llavors, en llunyania,
com una veu s'alçà de lenta xeremia...

I va respondre un chor de cèliques legions
amb llurs psalteris, himnes i angèliques cançons.

I l'ull veié, llavors, que a terra s'acostava
un món extasiat que en la claror nedava.

La mort, a poc a poc prenia, mentrestant,
a través dels teixits, ja blaus del mendicant.

Mes tant com de son cos sent allunyar la vida,
més l'ànima és subtil i en Déu més abellida.

No sembla això l'exemple del Llibre Sant, del blat
qui grella, o de la pasta qui tova, amb el llevat?

La visió, real de més en més semblava...
El pobre es pogué alçar i a ella caminava.

El Paradís vibrà com un eixam mogut
de veure aquell pobret morent, com reviscut.

I en veure els peus sagnar d'aquell hom evangèlic
els chors feren sonar més alt el Cant angèlic.

I el pit matern deixant aquell Infant qui és Déu
li allargà les mans com a deixeble seu.

I el més sublim problema es resolgué. La gama
de tots els mots, llavors un en formava: ama.

I veia el moribund, més purs i sense fel,
sos dies, d'aquí baix, tots reflectits al Cel.

Aquells viscuts, d'infant, al lloc de sa naixença
dins una vall, per'ell, com una mar d'extensa.

Allà el treball naixia morint també, amb la llum,
la sopa perfumava l'obrer, de son perfum.

Era una plaça, allà, i arbres davant les cases
a la soca dels quals sovint fermaven ases.

L'infant qui d'aitals llocs jamai se n'era anat,
trobava que el bon Déu hi pot ésser allotjat.

Podia, enllà el vilatge, haver-hi més bonesa
enllà d'eixes bardisses plenes de roba estesa?

Les quatre estacions amb llurs joiells i flocs,
no duraven ací tant com als altres llocs?

I aquella amor tan viva del pare i de la mare
pot ser, dins altres terres, més forta del que és ara?

Mes el destí cruel, com l'àliga a l'anyell,
robà l'adolescent per emportar-lo amb ell.

FRANCIS JAMMES

(Trad. de Maria Antònia Salvà)

Adeste fideles

1. Acudiu, fidels, gojosos i triomfants; veniu,
veniu, a Betlem: Contempleu nat el Rei dels An-
gels; *Veniu i adorem-lo, veniu i adorem-lo, veniu i*
adorem el Senyor.

2. Vet aquí que els pastors, de l'Angel cridats,
deixant la ramada, s'acosten humils al bressol: Nos-
altres cuitem anar-hi amb pas triomfal. *Veniu i ado-*
rem-lo...

3. Veurem la resplendor eterna de l'etern Pa-
re, oculta sota carn; El Déu infant abrigat amb
bolquers: *Veniu i adorem-lo...*

4. Fet pobre per nosaltres, jaient sobre fenàs,
dem-li la calentor de nostres pies abraçades: A un
tal amor, qui amor no li tornaria? *Veniu i ado-*
rem-lo...

EL TROBAMENT DE JESÚS AL TEMPLE

FRIGIDAIRE

*automàtica - silenciosa
única amb regulació de fred*

*vetlla istiu i hivern
per la salut de la família*

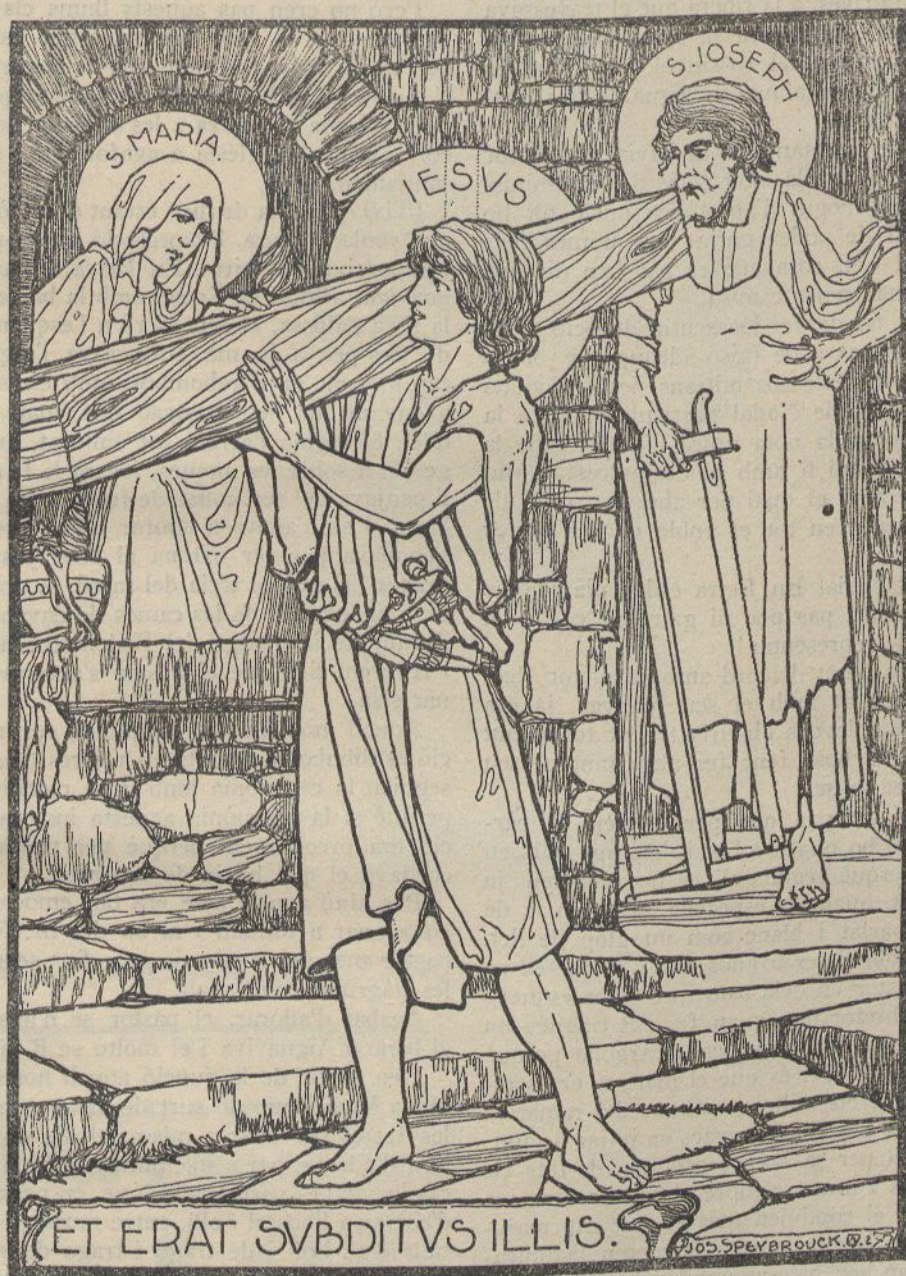
sens aigua, sens salmorra ni elements estranys

ECONÒMICAMENT!

*dóna fred i gel tothora, i menjars i postres delicio-
sament perfectes.*

EXCLUSIVAS LOT (Radio Lot)

Passeig de Sant Joan, 17 / BARCELONA

LA VIRTUD D'OBEDIÈNCIA DE JESÚS

L'adoració del moltó

Al meu estimat amic J. Civera i Sormani

El poble de Sant Joan les Eures era un poble mig camperol, mig industrial, però del tot poètic, mercès a les seves muntanyes atapeïdes de bosc, on niaven els tudons, gaigs i grives, a la ribera que el travessava plena de bardisses i verns, on se sentien sempre a la primavera els refilets del rossinyol i a les seves nombroses fonts que regalimaven aigua clara i cristallina de per tot arreu.

En aquest poble muntanyenc hi havia de Rector Mossèn Llorenç, un capellà molt zelós del seu ministeri sacerdotal, que mogut d'apostòlica unció tot ho sacrificava per tal de poder portar les ànimes dels seus feligresos al Cel, cosa que es pot ben dir que gairebé el feia anar sense camisa.

Per això i per tal de fer-los sentir devoció a les coses sagrades, celebrava de faísó adequada i solemnia, dintre dels seus escassos mitjans, les festivitats religioses de l'any, la de Nadal particularment, a la qual procurava donar la nota típica i pastoral de la diada comptant per tal fi amb el desinteressat ajut d'En Betra, nom amb el qual per abreviació del de Silvestre era conegut en tot el poble el vell pastor d'Aiguaviva.

I cada any per Nadal En Betra esdevenia l'home del dia. I no n'estava pas poc ni gaire de cofoi del paper que havia de representar!

Així que s'havia posat d'acord amb el senyor Rector per anar a adorar amb el seu manyac, ja era tot un altre home. Llavors l'hauria trobat tot sovint agenollat al mig del bosc fent fer altre tant al seu manyac per a assajar-se.

I no us penséssiu pas que per exercir el càrrec de manyac fos bo qualsevol xai dels que naixien del seu ramat, perquè segons ell es necessitaven, ja des del naixement, qualitats especials, tals com la de néixer ben escamarlat i blanc com un glop de llet, tenir la llana rissada, ésser ufanós, tenir el que ell en el seu lèxic de pastor en deia *asta* i no ésser esquerp sinó manyac i sobretot que quan fos fet tingués un bon nas de gall i un banyatge ben recargolat perquè fes una bona planta. Així és que el manyac era sempre l'escollit d'entre els millors moltons del ramat.

Per això sempre els seus manyacs en pujar a muntanya sobresortien per sa bonica estampa de tots els dels altres ramats i anant sempre al seu darrera i a davant del ramat el conduïen més bé que cap majojal i els tenia tan ben ensenyats que eren l'admiració de tothom com ben palesament quedava cada any demostrat en l'acte d'adoració del Diví Infant en les *matines* de la diada de Nadal que el bo de Mossèn Llorenç servant la tradició s'esforçava en donar com està dit a la festa litúrgica caràcter típic i pastoral.

D'aquí que no hi manqués mai la nota típica de l'adoració del moltó, que era precisament el que atreïa més gent a l'església, perquè esperada amb viva fruïció d'un any per l'altre, feia que aquesta s'omplís de gom a gom cada any a la matinada de Nadal.

D'uns quants dies abans ja no es parlava de res més que d'anar a *matinas* com deien ells, i els pagesos de lluny s'acomboïaven per anar-hi plegats. Per això encara era negra nit que ja es veien llums i més

llums baixar pels corriols d'aquelles costes que eren les llanternes de la gent que a corrua feta anava a *matines*.

Però no eren pas aquests llums els que atreïen la curiositat de la gent del poble que estava impacient per veure baixar el que ells frisosament esperaven, el que havia de baixar del camí missatger d'Aiguaviva, que així que apuntava a les envistes del poble tothom corria cap a l'església a agafar lloc i s'omplia en un santiamén.

I així que s'oïa de dins estant el ressò d'una esquella que venia de fora, l'expectació anava pujant fins que compareixia tot xirol. En Betra, l'antic pastor d'Aiguaviva, afaitat de fresc, amb la barretina al muscle, la seva pallissa, el seu sarró a l'esquena, el seu bastó de tira-peu a la mà, travessava l'església de cap a cap movent gran rebombori amb els seus xabocs (1) a davant del seu manyac que, manyac com un ca fidel, el seguia darrera tot enflocat, lluint el formatge (2) a sobre les anques, tocant la barromba (3) que li penjava del seu collar de fusta i una candela a cada banya i se n'anava a adorar i així que el pastor s'agenollava per fer ofrena al Nen Jesús de les dues *brenes* (4) que es treia del sarró, la pobre bèstia blincava els genolls de les cames de davant i així postrat davant de la imatge del Redemptor hi restava quiet i reverent fins que el pastor s'aixecava per a entornar-s'en.

Aquell moment era solemnia, corprenedor, l'emoció es dibuixava en tots els rostres dels assistents que seguien la cerimònia amb gran recolliment i devoció perquè si la cerimònia aquesta inspirava tanta devoció era precisament perquè per típica i senzilla recordava el que havia de recordar.

Per això aquest acte era tan emocionant, que feia emocionar a tothom i al bo del Sr. Rector i al vell pastor més que a ningú, puix fins se'ls veien rodolar les llàgrimes cara avall.

Acabat d'adorar, el pastor se n'anava a asseure's al banc d'Aiguaviva i el moltó se li ajeia als peus.

I en sortir de la funció aquell home que tot l'any viu a bosc i que no surt de la muntanya només que les festes per anar a missa, el dia de Nadal, en venint d'adorar, per a solemnitzar més la diada, fins ¡oh cas insòlit! es permetia el luxe, en passar per la plaça, d'entrar a l'hostal i allí, entre mossec i mossec de torrada d'all-i-oli i de trago i trago de vi de setze, era bonic de sentir-lo disputar de borregos (5), primales (6) i tersales (7) i parlar de Tragorà, Setcases i Vilallonga.

I la gernació, que havia anat a *matines*, s'agombolava a la plaça per a veure'l pujar la costa acompanyat del moltó i se'l guaitaven entusiasmat fins a perdre'l de vista en mig de la plançonada de l'Arbós.

LLUÍS TORRAS I NATÓ

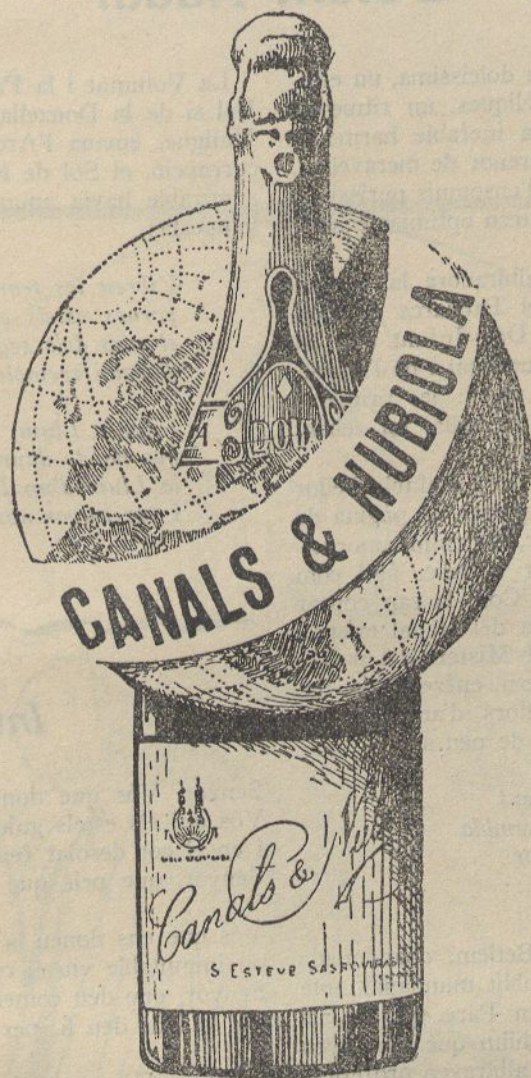
(1) Sabata-esclop.

(2) La rodona de llana que per fer bonic se'ls deixa en tordre.

(3) Una grossa esquella de forma especial.

(4) Coques de pa moresc.

(5) (6) (7) Xais d'un, dos i tres anys.

Demaneu a tot arreu les
galetes i xocolates

SOLSONA

Són les reconegudes
com a més bone

GARATGE I TALLERS "BALMES"
JULI KLUG

BALMES, 76 (entre Aragó i València). - TELEFON 75941

AJUSTATGE I REPARACIÓ — PREUS LIMITATS I MÀXIM
RENDIMENT EN LES REPARACIONS — STOCK ELÈCTRIC
PER A INSTAL·LACIONS, MAGNETOS, BOBINATS, ETC.

L'etern Nadal

Nadal és un batec de tendresa dolcíssima, un eflluvi acaronador de suavitats angèliques, un ritme de sospirs i de pregàries... Té una inefable harmonia de començament, una augusta serenor de meravella...

Visió de fred i de neu, visió d'ensomnis puríssims, de gaudis i de joies sublimes, d'etern optimisme inestroncable.

Prop del bressol humil, és albiradora la Verge-Mare, tota dolçor i caritat, i el Patriarca amorós, ple de tendresa paternal. I el Déu Infant que ha nascut, sublim exaltació de la Humilitat i de l'Amor, vessa les primeres llàgrimes i mosra les primeres meravelles de la seva gran misericòrdia, tot rebent l'homenatge dels pastors senzills.

Oh inefable poesia de l'amor diví, inefable bellor de la divina Paraula! Heus ací, potser, la pàgina de l'Evangeli més plena de tendror, de caliu amorosívol d'humanitat, d'encís vibrant i fresc, àgil com l'aigua escoladissa per la molsa. Com la sap copsar el poble aquesta magnífica poesia del Nadal cristià! Quina augusta majestat no té el Misteri del naixement del Crist, en una nit d'hivern, enfredorida, damunt la catifa primaveral de flors d'ametller que formen, en caure, els borrallons de neu silenta:

*La blanca neu que va caient
tan pura, bella i flonja, sembla
l'ala d'un àngel del Senyor
abrigallant la nua terra...*

Dintre la humil establia de Betlem, abandonada de tothom, al recer amorós de l'oblit mundanal, sota la inefable Providència del gran Pare qui és als cels, hagué lloc l'Infantament sublim que esperaven els segles, i que els poetes antics albiraven profèticament des del cim de son geni:

*En l'establia de Betlem
neix la claror, oh meravella!,
neix el Fruit d'or, el Fruit de llum
de les entranyes d'una Verge...*

La promesa sublim de Redempció esdevé Realitat aconhortadora. El Fill neix per vèncer la Mort, el Fill pren carn de la nostra carn per amor nostre, neix per patir i morir, neix dalerós de sacrifici. I, no obstant, quina dolçor, quina pau la del seu naixement! Però sota aquesta Pau que ens porta l'Infant Jesús i proclamen els seus àngels, quina fornal encesa d'Amor, quin abrandament sublim, no tanca aquell petit Cor, tot just esbadellat a la vida que és, però, el Cor del Verb, delirant de Caritat, frisós de reconquerir el cor infidel de l'home que pecà en el Paradís. Darrera aquella mirada vaga i encisadora d'innocència del diví Nadó, hem de copsar-hi tot l'abisme infinit de Bondat i Bellesa del mateix Déu.

Es consumada en el naixement de Crist l'obra sublim de l'Encarnació, el Verb fet Home neix per estimar i morir; morirà, però per alçar-se després eternament triomfant i el seu triomf serà el triomf de la Vida.

La Voluntat i la Paraula divines són acomplertes. Del si de la Donzella forta qui esclafa la testa del Maligne, emana l'Aroma delicada, el Bàlsam d'incorruptió, el Sol de Redempció esplendent que l'Iris admirable havia anunciat als homes després de la tempesta:

*Vibren les trompes de Jahvè,
porucs estels empallideixen,
el curs dels segles es common,
d'esglai tremolen les tenebres.*

*Iriu la Llum, la clara Llum
que ha de daurar els temps que vénen,
la Llum d'un Déu que sap amar
i per salvar-nos ve a la terra!*

J. BLANCH

Invocació

Senyor, Vós que doneu al Temps renovellança
Vós qui els estels guieu i l'aigua de la mar
i en el cor desolat feu néixer l'esperança,
Senyor, que peis que us cerquen sou amorosa llar.

Vós que ens doneu la Terra, que abelleix la mirada
on immutable viu el record del passat;
Senyor, que deu començ a tota cosa nada
i a la vida deu fi, per la immortalitat.

Guieu, o Déu etern, la nostra ànima minsa,
aquests ulls humanals, aquest cor sense fre,
la nostra pensa avara que en el plaer s'esquinça,

feu-nos sentir, Senyor, l'alè de vostra fe,
feu-nos gustà un avenç de la pau que va obrint-se
dintre la volta blava de l'infinit serè.

J. M. ROVIRA ARTIGAS

Resonet in laudibus

Ressoni en lloances amb joiosos aplaudiments Sion
i els fidels.

Aparegué, aparegué El que infantà Maria.

Infants canteu ensems; el Rei nascut lloeu i amb
dolça veu dieu:

Aparegué, etc.

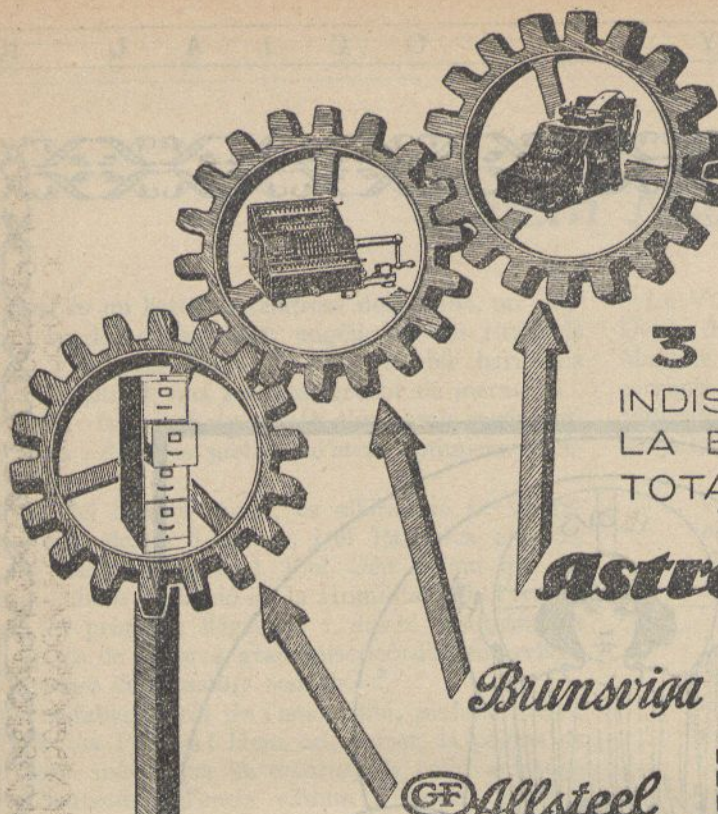
Sion, lloa el Senyor, el Salvador dels homes,
Aquell qui renta els crims.

Aparegué, etc.

LA SAGRADA FAMÍLIA

VEUS-AQUI
ELS
3 ELEMENTS
INDISPENSABLES PER A
LA BONA MARXA DE
TOTA OFICINA MODERNA

Astra
LA SUMADORA MÉS
MODERNA, COMPLETA
I RESISTENT. MODELS
ESPECIALS PER A COMPTABILITAT

Brunsviga
LA ÚNICA CALCULADORA
QUE LI EFECTUARÀ ELS
CALCULS DE MANERA EX-
CLUSIVA I EXACTA.

Allsteel
L'ASSORTIT MÉS EXTENSEN
MOBLES I PRESTATGERIES
D'ACER PER A OFICINA
(ARXIVADORS, FITXERS, CAIXES, TAULES, PRESTATGERIES, ETC.)

V. GUILLAMET
Rda. Universitat, 31 BARCELONA
Av. Pi i Margall, 11 MADRID

"Sombreros Rivero"

Capells i gorres de tota mena. Teules,
bonetes i solideus per a Sacerdots.

BONS PREUS
Assortiment excel·lent

Ronda Universitat, 7. Pis pral.
Sucursal: Carrer Ferran, 17

RAMON FREIXAS

Proveïdor de la
Cooperativa Popular de Barcelona

P. MONTCADA, 5
BARCELONA

Fotogravats-Estereotípia **Tomàs Pi i Tomàs**

Fotolitos a la ploma i directes sobre zinc i pedres litogràfiques
ZENCOGRAFIA - AUTOTIPIA - TRICROMIA

Villarroel, 7 - Telèfon 33967

BARCELONA

Casa BELETA

VESTITS MARINERS I ESPORT

===== GUST I ELEGÀNCIA =====

LA MILLOR SASTRERIA PER A NENS

Avinguda Portal de l'Angel, 35. - BARCELONA

ESTAMPES

de Santa Teresa de Jesús Infant

fetes amb originals expressos de Ramon Casas, Dionís Baixeras i Juli Vila Prades.

En Casas ha fet amb els seus meravellosos carbons tres retrats de la Santa als tretze anys, als setze amb el vel de novícia i de professa.

En Baixeras, amb aquella ingènua espiritualitat corprenedora a què ens té acostumats, ha fet el retrat de la Santa als tres anys i en el seu llit de mort.

En Vila i Prades, en una gran tela de dos metres, ha pintat una superba imatge de Santa Teresina esfullant roses, prenent la fesomia del seu retrat de novícia.

De tots sis models n'hi ha varietat d'estampes en fototípia.

Sèrie A

Santa Teresa de Jesús Infant, als 16 anys, novícia

original al carbó de R. Casas, en fototípia a dues tintes, tamany 46×68 centímetres, 4 pessetes.

Muntat en un marc exprés de la Casa Esteva i vidre corresponent, 25 pessetes.

El mateix amb el marc decorat, 30 pessetes.

Santa Teresa de Jesús Infant, esfullant roses

original de Juli Vila i Prades, en fototípia sèpia, de 32 × 50 centímetres, 2'50 pessetes.

Sèrie B

Santa Teresa de Jesús Infant als tres anys (de D. Baixeras).

Santa Teresa de Jesús Infant als tretze anys (de R. Casas).

Santa Teresa de Jesús Infant novícia als setze anys (de R. Casas).

Santa Teresa de Jesús Infant professa (de R. Casas).

Santa Teresa de Jesús Infant en el seu llit de mort (de R. Baixeras).

Santa Teresa de Jesús Infant esfullant roses (de Vila Prades).

En fototípia negra, de 13 × 19 centímetres, pròpies per a quadrets, 0'75 pessetes una.

Sèrie C

Les mateixes anteriors, al tamany de 8 × 12 centímetres, a 5 cèntims una.

Calendar Bloc Català per a l'any 1930

Ha sortit el calendari de l'any 1930

Foment de Pietat posa una exquisida cura en la publicació d'aquest bloc, que ja s'ha fet popular per totes les nostres llars. Aquest medi volander d'arribar cada dia al nostre poble per a dir-li alguna cosa de profit està estructurat en aquestes pàgines tan bellament que cada full que es passa és nou atractiu pel dia venidor. És un reconfort diari per l'esperit.

PART RELIGIOSA

A més del *santoral* hi ha notícies litúrgiques i piadoses, les més avinents en les principals festivitats de Nostre Senyor, de la Mare de Déu o dels Sants. Dies de dejuni, abstinència, etc.

FOLKLORE

Les nostres tradicions populars hi són recontades amb un especial encís.

HUMORISME

Tot un aplec d'anècdotes, narracions de bon to, hi són estampats amb una gràcia i delicadesa finíssimes.

LITERATURA

Composicions d'autors catalans, antics i moderns; cançons, corrandes, tradicions i comentaris d'assumptes del moment. És un bagatge literari que personifica la nostra espiritualitat i el seny literari de casa nostra.

Compreu-lo i escampeu-lo arreu!

Preu: 50 cèntims

Calendari del Sagrat Cor de Jesús per a l'any 1930

Per una família cristiana aquest és el seu calendari. Notes de pietat, consells i advertiments per a la nostra vida religiosa.

Vulgueu que els de casa vostra rebin la tònica de cada dia amb literatura adient a les vostres creences.

Calendari cristià de Catalunya per a l'any 1930

Heus aquí un fascicle on trobareu tot el nostre santoral, estructurat amb les notes precises i més avinents per al viure quotidià.

Pels Rectors i encarregats d'esglésies és el calendari seu. Les solemnitats litúrgiques, les anotacions eclesiàstiques que el poble cristià durant l'anyada ha de percebre, els dejunis i abstinències, les devocions piadoses de l'any, etcètera. És el calendari de la trona. És el més avinent per anunciar festes.

Preu: 50 cèntims

Agenda del Cristià per a l'any 1930 (tamany de butxaca)

Preu: 1'50 pessetes

Calendari de la Cuina

Preu: 15 cèntims

Col·lecció Roselles

LLIBRES DE LITERATURA AMENA

Tal com pels camps de blat madur vermellegen ací i allà, entre les rosses espigues, les roselles; així en el camp apostòlic del "Foment de Pietat", i entre les seves publicacions piadoses, plenes, com les espigues de bon gra, de sanitàosa doctrina, es fan bellament albiradors els llibres de la *Col·lecció Roselles*.

Temes variadíssims selectes

Presentació vistosa i exquisida

Esplèndit present per a infants

La sèrie de llibres de la *Col·lecció Roselles* és inaugurada amb l'obra de

Mn. JOAN PUNTÍ I COLLELL

Faules i Moralitats

Il·lustrades amb cent dibuixos de

J. G. JUNCEDA

Seguidament **FABIOLA**
després **FELICITACIONS I OFRENES**

Revistes que publica Foment de Pietat

Lo Missatger del **Sagrat Cor de Jesús**

Revista mensual de l'Apostolat de l'Oració

Preu de subscripció: Pesetes 6 l'any. Estranger, Pesetes 7,50. Número solt: 50 cèntims.

Lo Bon Pastor

Revista ministerial de la clerecia

Apologètica cristiana : Arqueologia cristiana : Art cristià : Dret canònic
Hagiografia i Biografia : Història eclesiàstica : Medicina pastoral : Música
religiosa : Oratòria sagrada : Patrologia i Patrística : Pedagogia catequís-
tica : Pràctica parroquial : Sagrada Escriptura : Sagrada Litúrgia : Teolo-
gia ascètica : Teologia dogmàtica : Teologia fonamental : Teologia mística
Teologia moral : : Teologia pastoral

Número solt: 1 peseta. Subscripció anual: 10 pesetes.

La Veu de l'Angel de la Guarda

Publicació piadosa, il·lustrada amb gravats, per al jovent cristià

Un número solt: 35 cèntims. Subscripció, a l'any: 4 Pesetes

Als col·legis, pensionats, catecismes i centres d'educació en general, se'ls
proporcionarà tota demanda a l'engròs de *La Veu de l'Angel de la Guarda*,
a 25 cèntims l'exemplar.

Número gratis de mostra a qui ho demani

Butlletí Missional Il·lustrat

Que publica el «Sodalici de Sant Pere Claver» per a favorir l'obra màxima de les
Missions.

Preu: 2 pesetes a l'any

És el millor present que podeu escollir

Demaneu una audició a

Fill de Guillem Puig

S. en C.

Pelayo, 14 / Rambla Canaletes, 3 / Ronda Sant Pau, 68-70
Barcelona

SERVICE STATION

PRIMERA ESTACIÓ AMERICANA A ESPANYA

JOSEP MANZANARES

La casa més important en gasolina, petroli, neumàtica, cambres, olis, grasses, accessoris, eines, ferreteria i tot quant pertany a l'automòbil.

VENDA A L'ENGRÓS I DETALL

GARATGE I TALLERS:

Carrers Sepúlveda, 148-150
Villarreal, 88
I Floridablanca, 121
Telèfon 31510

CASA CENTRAL:

Carrer Aragó, 272
Passeig de Gràcia, 45
Telèfon 11550

MAGATZEMS:
Consell de Cent, 421

SUCURSAL:

Esplugues de Llobregat:
Carrer Laureano Miró, 89
Encreuament de les carreteres de Madrid i Cornellà

BARCELONA

FOTOGRAVAT

V. OLIVER

ARAGÓ, 230
Telèfon 15707

BARCELONA

MOBLES

DE TOTS ESTILS

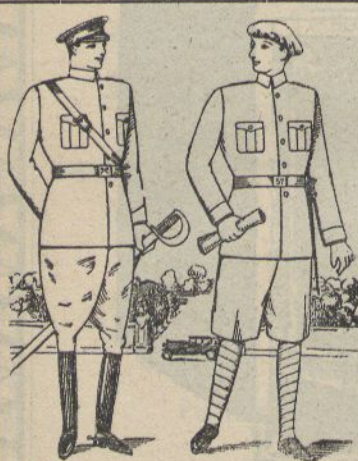
VIENA - AMERICANS

Làmpares - Decoració - Tapisseries
Objectes d'Art - Llits de metall

CASA CASTELLTORT

Exposició i venda: PELAI, 40 i JOVELLANOS, 9
Telèfon núm. 15385

Tallers: SANT MIQUEL, 44 - BARCELONA

ANTON
CALLIZO

RONDA UNIVERSITAT, 29
BARCELONA

SASTRERIA TORRENTS

Ex-professor de l'Acadèmia de Mestres Sastres de Barcelona

Aquesta sastreria és coneguda i apreciada per tothom a qui li agrada el bon vestir perquè en la seva confecció i en les seves robes es troba un gust inconfusible. Grans existències en gèneres de totes classes.

El 5 % de descompte especial als subscriptors de CATALUNYA SOCIAL.

Rambla de Catalunya, 12, 1.er / Telèfon 16040 - BARCELONA

MATERIAL FOTOGRAFIC VÍDUA D'ENRIC RIBA

Ronda Universitat, 37 / Telèfon 18651
(junt a la Rbla. Catalunya)

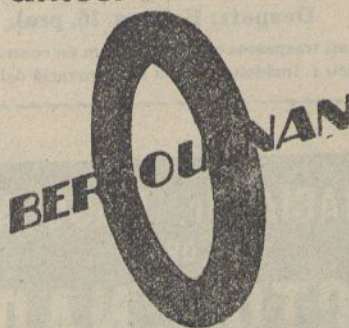

Existències constantment renovades de
plaques, pel·lícules, papers, etc., etc.

Aparells de les millors marques :: Grans
laboratoris per a treballs d'aficionats

LLIURAMENT RAPID

Unicorde

Nou tipus. Qualitat i presentació

Codina Farriol Radio - R E M

APARELLS - ACCESSORIS

La millor qualitat. — El millor preu
Laboratori. — Taller de muntatge

126, BALMES, 126 - Telèfon 74755

VDA. DE JULI BRUNET

*Papers pintats i motllures
daurades de les principals
cases nacionals i estrangeres*

Passeig de Gràcia, número 98

Telèfon 76607 BARCELONA

S. A. Tupinamba

RICOS CAFÉS

Fabricació pròpia de deliciosos Bombons,
Xocolata, caramels i cacau

175 sucursals a Espanya

Fàbrica i Torrelacció: TRAVESSERA 11, 13 i 15 - BARCELONA
Telèfon 72851

Sucursals a Madrid: Montera 21, duplicat. - Telèfon 17174

AVÍS: Amb nostres BOSSES VAL DE CAFÈ po-
den obtenir-se bonics presents per la casa el
mateix que amb la xocolata «MOSAIC»

Agència d'Assumptes administratius de JOSEP CARDÚS i Cia., Stat. Ltda.

Despatx: Balmes, 16, pral., Barcelona.—Hores de 9 a 11 i de 5 a 7— Telèfon 17016

Altes, baixes, traspassos o canvis de nom en contribucions i impostos. — Territorial. Industrial. Devolucions de quantitats indegudament satisfetes. Incidències en la Comprovació del Registre Fiscal. Baixes recàrrec extraordinari 4 % sobre finques dels Eixamples.

FARMACIA Dr. MASÓ ARUMI
DEL

DOCTOR NADAL

TAN SOLS MEDICAMENTS PURÍSSIMS
ESPECÍFICS DE TOTES PROCEDÈNCIES

Rambla Canaletes, 1 :: Telèfon 12951

BARCELONA

FABRICA DE PASTES ALIMENTICIES

ANTIGA CASA FIGUERAS

FUNDADA EN 1820

Rambla de Sant Josep, 11.-BARCELONA

"Lo Missatger del Sagrat Cor de Jesús"

Aquesta Revista, portantveu de l'Apostolat de l'Oració, va esdevenint la Revista de les famílies cristianes, a les quals, demés de proporcionar abundantament el nodriment de la veritat, dona un esplai saní en les atractives *Amenitats*, i adilita l'esperit amb narracions de *Viatges fetes* amb tota vivesa per qui n'ha experimentat personalment les més variades impressions.

En l'any que anem a començar continuarà publicant les seccions acostumades; però, demés es vol millorar aquesta Revista i fer-la encara més amena amb la publicació d'una

Novel·la inèdita

deguda a la ploma d'or del finíssim poeta i prosista d'estil ben propi

Mossèn Tomàs Bellpuig, Prev.

El títol de la novel·la de caient ascètic i que va creixent en interès mentre avança el seu desenrotllament, és:

OR A LES BRASES

En ella les narracions són tretes de la vida real, les descripcions vénen assaonades d'un interès ben remarcable, i les deduccions ascètiques són fetes amb tanta finor i delicadesa, que el lector se sent emportat irresistiblement a posar-les en obra.

No dubtem que la ben pensada novel·la

OR A LES BRASES

serà ferventment esperada, en cada número de la Revista, i que serà seguida amb un interès cada dia major. Esperem dels nostres lectors, que, comprenent la necessitat de fomentar les bones lectures, voldran recomanar la subscripció a LO MISSATGER als seus amics i coneguts.

Relotjeria de MANUEL TORRENTS

Caris, 40 prop del carrer Diputació Telèfon 14288

Relotjes suïssos de precisió PATEK, Philippe, Zenith, Longines, Omega, Movado, Cyma i altres marques de qualitat. **LES DARRERES NOVETATS. GARANTIA ABSOLUTA.**

LA NUEVA
GRAMOLA

• LA VOZ DE SU AMO •

con las últimas novedades en
DISCOS
de esta famosa marca
completará la felicidad de su hogar.
ADQUIERALA EN LA CASA

CESAR VICENTE
PASEO DE GRACIA · 4

Catalunya Social

Revista de combat

Col·laboració dels escriptors
de més relleu del camp
social catòlic.

Llegiu-la i propagueu-la